

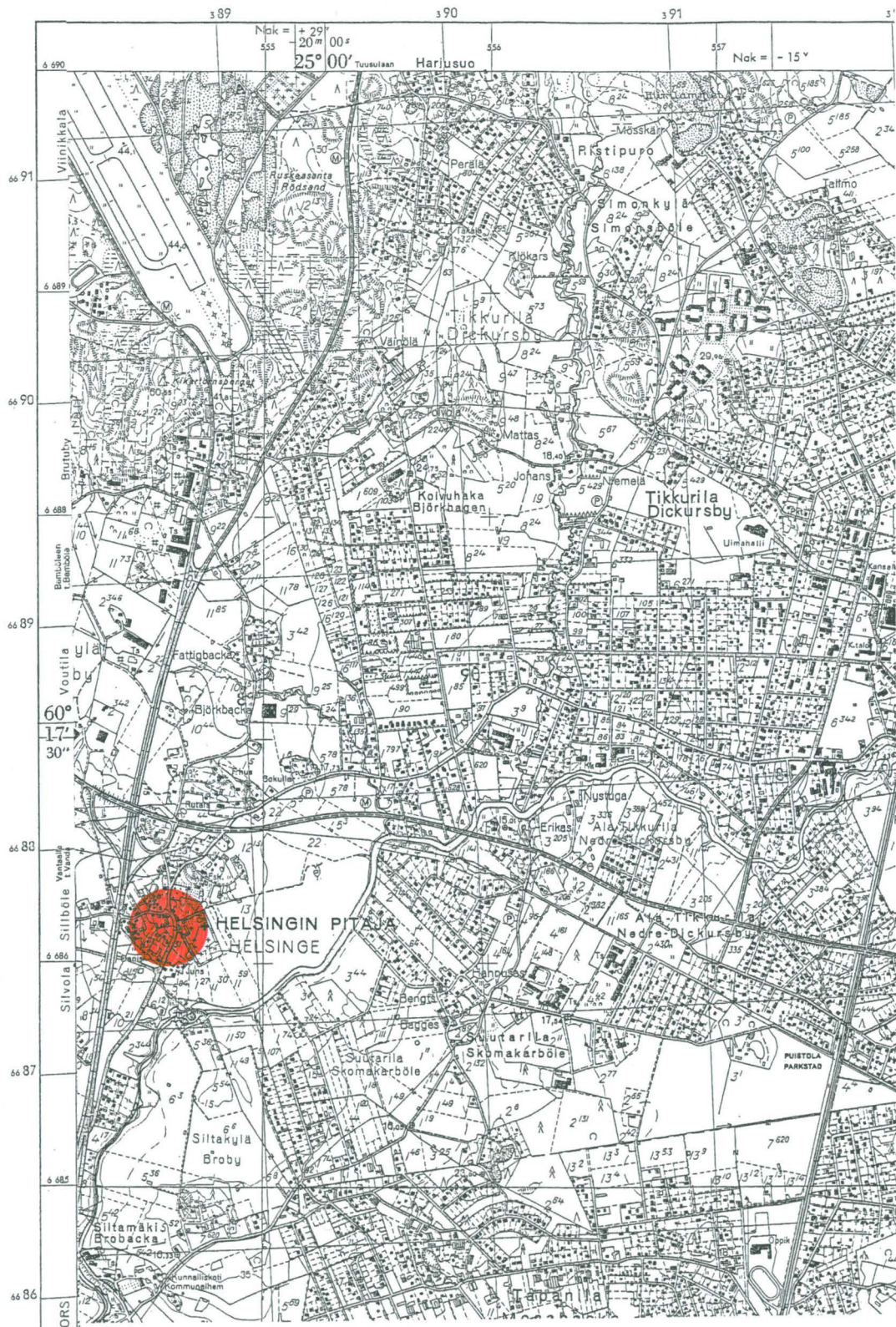
HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ

- tielinjan entistämisen arkeologinen valvonta ja kaivaus
16.8.-1.11.1999

Museovirasto
rakennushistorian osasto

Jaana Pietilä

Ote peruskartasta 2030 04 MALMI v. 1967
 Mittakaava 1:20 000

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Helsingin pitäjän Kirkkokylä
Vantaan kaupunki, kaupunginosa 69, Kirkkotien ja Kyläraitin kadut.

Tielinjan entistämisen arkeologinen valvonta ja kaivaus.
Ajoitus: 1600-1900 -luvut
Peruskarttalehti 2030 04 MALMI v. 1967
Koordinaatit: x = 668615
y = 555450
z = 16 - 23 mmpy

Maanomistajat:
Kirkkotie ja Kyläraitti: Vantaan kaupunki,
69003 11:108 Gammal Knapaksen tila: Vantaan kaupunki,
69005 5:112 (5:93) Riddars II:n tila: Kirkkokylän säätiö, Vantaan kaupunki
69005 5:21 Solhemmin tila: Helga Savinen,
69003 11:9 Edelbergin tila: Gustav Weckström.

Tutkimuslaitos: Museovirasto, rakennushistorian osasto
Kenttätöyönjohtaja: Jaana Pietilä
Kenttätöaika: 16.8.-1.11.1999
Tutkitun alueen laajuus: valvottu alue noin 5000 m², kaivettu alue 36 m².

Tutkimusten kustantaja: Vantaan kaupungin tekninen toimiala, kaupunkirakentaminen
Tutkimuskustannukset: 81 000 mk

Löydöt: KM 99078:1-83, KM 99079:1-7
Mustavalko-negatiivit: RHO 123960-124175
Diapositiivit: RHO 43745-43869

Aikaisemmat tutkimukset ja tarkastuskäynnit: Hans-Peter Schulzin inventointi kirkkokylän pohjois-
osassa 1996
Aikaisemmat löydöt: -

Arkistoitu kirjeenvaihto:

16.5.1974
Lausuntopyyntö Arkkitehtitoimisto Ålander Packalén Korsström Ky:ltä Helsingin pitäjän kirkkokylän
alustavaan asemakaavaan tehdystä muistutuksesta

580/25.6.1974
lausunto Helsingin pitäjän kirkkokylän asemakaavaluonnosta vastaan tehdystä muistutuksesta

607/25.7.1974
lausunto Vanhan kirkkokylän alustavasta asemakaavaluonnoksesta

26.7.1974
lausunto esihistoriallisista muinaisjäännöksistä Vantaan Vanhan kirkkokylän alustavalla asemakaava-
alueella

032/603/1999
lausunto Helsingin Pitäjän kirkkokylän katujen entisöintiin 26.5.1999

032/603/1999
lausunto Helsingin pitäjän kirkkokylän katujen entisöinnin laajentamiseen
10.9.1999

050/302/1999

Arkeologisen kaivauksen järjestäminen Kyläraitin katuosalla Turun ja Viipurin välistä keskiaikaista Suurta Rantatietä
28.9.1999

Kirjallisuus:

Helsingin seudun kiinteät muinaisjäännökset 1980. Toim. Liisa Erä-Esko. Museovirasto, esihistorian toimisto.

Kerkkonen, Gunvor 1965: Helsingin pitäjän keskiaika. Helsingin pitäjän historia I. Helsingin maalaiskunta.

Kuisma, Markku 1990: Helsingin pitäjän historia II. Vanhan Helsingin synnystä isoon vihaan 1550-1713. Vantaan kaupunki.

Kuisma, Markku 1991: Helsingin pitäjän historia III. Isostavihasta maalaiskunnan syntyyn 1713-1865. Vantaan kaupunki.

Litzen, Aulikki ja Vuori, Jukka 1997: Helsingin maalaiskunnan historia 1865-1945. Kunnallishallinnon uudistuksesta suureen alueluovutukseen. Vantaan kaupunki.

Luhon, Ville 1965: Helsingin pitäjän esihistoria. Helsingin pitäjän historia I. Helsingin maalaiskunta.

Lönnqvist, Bo 1994: Helsingin kirkko. Vantaan Pyhän Laurin kirkko. Helsingin kirkko St Lars. Tutkielmia kirkon historiasta. Toim. Marja-Terttu Knapas. Vantaan seurakunnat.

Saresto, Sari ja Lehdesmäki, Anni 1991: Helsingin pitäjän kirkonkylä. Raportti rakennetusta ympäristöstä. Vantaan kaupunginmuseon julkaisu N:o 1/1991.

Talve, Ilmar 1972: Helsingin pitäjän kirkonkylä. Vantaan kauppalaan sivistystyö-lautakunta.

Kaivauskertomuksen kansi: yksityiskohta S. Brotheruksen kartasta 1690-luvulta (KA:MH 81/55 M 17/päällä). Uudenmaanläänin Lääninkartta 1.

Kaivauskertomuksen sivumäärä: 21 sivua

Liitteet: yleiskartta, tiemuutosuunnitelmat, kopiot kaivauskartoista, yhteysluettelo, löytöluettelot, lausunto puunäytteistä, valokuva- ja valokuvaukset, mustavalko-kuvien pinnakkaisvedokset, diapositiivit.

Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka: Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto, Helsinki

Kopiot kaivauskertomuksesta:

- Vantaan kaupunki, tekninen toimiala, kaupunkirakentaminen, suunnitteluosasto
- Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnitteluyksikkö

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO JA TEHTÄVÄNMÄÄRITTELY	1
2. TAUSTAA	
2.1 Kylän historiaa	2
2.2 Tien historiaa	5
3. KIRKKOTIEN ENTISTÄMISEN VALVONTA	
3.1 Tien pinnan laskeminen ja linjauksen muutos	7
3.2 Tietyön aikaiset havainnot	8
3.3 Kirkkopellon pintapöiminta	10
3.4 Kivijalan ja rakennuksen jäännökset aiemmalla Riddars II:n tonttimaalla	10
3.5 Tiekäivanto Hannusas-talon W- ja SW-puolella	12
3.6 Gammal Knapaksen tontin poikkileikkaus Kirkkotiellä sekä tieleikkaus Kirkkotien ja Kyläraitin risteyksessä	13
4. TAVOITTEET JA TYÖMENETELMÄT	
KYLÄRAITIN KAIVAUKSESSA	14
5. KYLÄRAITIN KAIVAUSALUEET	
5.1 Kaivanto 1 S-puoli	15
5.2 Kaivanto 1 N-puoli	16
5.3 Kaivanto 2 S-puoli	18
5.4 Kaivanto 2 N-puoli	18
6. TULKINTA JA YHTEENVETO	20

LÄHTEET

LIITTEET

- LIITE 1 yleiskartta
- LIITE 2 teiden rakennussuunnitelmat ja havainnot Kirkkotiellä
- LIITE 3 kopiot kaivauskartoista
- LIITE 4 löytöluettelot
- LIITE 5 yhteysluettelo
- LIITE 6 puunäytelausunto
- LIITE 7 valokuvat, valokuvaluettelot, mustavalkokuvien pinnakkaisvedokset ja diapositiivit

1. JOHDANTO JA TEHTÄVÄNMÄÄRITTELY

Helsingin pitäjän kirkonkylän teiden entistämishanke lähti käyntiin huhtikuussa 1999. Vantaan kaupungin teknisen toimialan kaupunkirakentamisen suunnitteluosaston suunnitelmassa esitettiin katupintojen korkeusasemaa ja sijaintia palauttaviksi vastaamaan mahdollisimman tarkoin 1700-luvun tilannetta.

Vantaan kaupungin teknisen toimialan kaupunkirakentamisen suunnitteluosastolta otettiin Museovirastoon yhteyttä, koska sekä Kirkkotie että Kyläraitti on asemakaavassa suojeltu st-1 määräyksellä. (Helsingin pitäjän kirkonkylä. Asemakaavan muutos nro 001038: 11a)

St-1 määräyksen mukaan alueen osan, jolla sijaitsee historiallisesti merkittävä tieosuus rakentamis- ja hoitosuunnitelmia käsiteltäessä on hankittava Museoviraston lausunto ja tiestä mahdollisesti löytyvät alkuperäiset tierauniot ovat kiinteinä muinaismuistoina muinaismuistolain nojalla suojeltuja.

Lausunnossaan 26.5.1999 032/603/1999 Museoviraston rakennushistorian osasto pitää Helsingin pitäjän kirkonkylän katujen entisöintiä suotavana. Kaivutöiden ajaksi paikalle edellytettiin muinaismuistolain 15 § nojalla palkattavaksi arkeologi tekemään havaintoja historiallisen ajan rakenteista sekä ottamaan talteen mahdolliset esinelöydöt. Näihin asioihin oli suunnitelmassa jo varauduttukin, joten Museovirasto oli valmis puoltamaan hanketta.

Entisöintihanke laajentui myöhemmin käsittämään myös Knapaksenkujan, sekä Knapaksenkujan ja Kirkkotien välisen tiealueen. (Museoviraston puoltava lausunto 10.9.1999 032/603/1999)

Vantaan kaupungin myöntämä budjetti kuukauden mittaiseksi aiottua valvontaa ja jälkitöitä varten oli 33 000 markkaa.

Kun Kirkkotien tietöiden valvontaa oli suoritettu 6 viikon ajan, tutkimus laajentui arkeologiseksi kaivaukseksi Kyläraitilla ennen kadulla suoritettavia tietöitä. (Museoviraston lausunto 28.9.1999 050/302/1999. Arkeologisen kaivauksen järjestäminen Kyläraitin katuosalla Turun ja Viipurin välistä keskiaikaista Suurta Rantatietä)

Tätä varten Vantaan kaupungin teknisen toimialan kaupunkirakentamisen suunnitteluosaston päällikkö Heikki Pajunen myönsi Museovirastolle 48 000 markan lisämäärärahan.

Kenttäyönjohtajana toimi HUK Jaana Pietilä 16.8.-1.11.1999, tutkimusavustajana fil.yo Tiina Soleva 11.10.-1.11.1999 ja kaivajana fil.yo Anssi Malinen 12.10.-1.11.1999.

Jälkityöt tehtiin 2.11.-30.11.1999. Kartat piirsi puhtaiksi Tiina Soleva 2.11.-12.11.1999 ja kaivauslöytöjen luetteloinnin sekä kaivauskertomuksen laadinnan teki Jaana Pietilä 1.11.-17.12.1999.

Pintakerrosten koneellisessa poistossa käytettiin tietyömaan mestarin Kai Ikosen suostumuksella kaivinkonetta, jota ohjasi maanrakennusurakoitsija Pentti Väänänen.

Työmaakopin ja työkalujen säilytystilat järjesti Vantaan kaupungin puolesta vastaava mestari Ilpo Siljamo.

Lisäksi korvaamattomana apuna kartoituksessa olivat katuosaston mittausryhmän työntekijät Leo Kontkanen, Veijo Kokkonen ja Maj-Britt Kaijo-Ryhänen.

Yleiskarttojen auto-CAD versiot teki Vantaan kaupungin mittausosaston keskipiirin Markku Saarinen.

Taustamateriaalin ja yleisen informaation saamisessa auttoi merkittävästi amanuenssi Tuula Rautavaara-Brax kaupunkisuunnitteluosastolta. Hänen vuonna 1993 tekemänsä havainnot Kyläraitin kaapelikaivantojen valvonnassa osoittautuivat hyvin tarpeellisiksi kaivausten suunnittelussa.

Erityiset kiitokset on annettava Pyhän Laurin kirkon haudankaivajille, joiden ystävällisellä suostumuksella kaivausryhmä sai käyttää seurakunnan hautausmaan vesipistettä työkalujen puhdistamiseen.

Myös Kyläraitin varren kiinteistöjen omistajat Helga Savinen ja Gunnar Weckström ansaitsevat kiitokset joustavasta ja ymmärtäväisestä suhtautumisesta arkeologisiin kaivauksiin, jotka ulottuivat osittain heidän tai heidän sukulaistensa tonteille.

2. TAUSTAA

2.1 Kylän historiaa

Helsingin pitäjän kirkonkylän alue on topografiansa puolesta (peruskarttaote) muodostanut niemen noin 1800-1500 vuotta ennen ajanlaskumme alkua Litorinameren loppuvaiheessa. Noin 20 mmpy (metriä merenpinnan yläpuolella) korkeuskäyrää myötäilevä rantaviiva on kuitenkin maaperänsä puolesta ollut sopimaton pitempiaikaiseen asumiseen hienoja hiekkarantoja suosiville kivikauden metsästäjä-keräilijöille, koska maaperän laatu on enimmäkseen vettä pidättävää silttiä tai liian kivistä moreenia sekä paljasta kalliota.

Lisäksi suhteellisen avoin ranta juuri nykyisen Kirkkotien kohdalla lienee ollut liian tuulinen suojaisaksi leiripaikaksi.

Lähimmät kivikautiset asuinpaikat sijaitsevat Pakkalan Backaksen tilan lounaispuolella ja Kuningankaalan Heidehofin Alkärretin kaakkoisrinteellä (Vantaan kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset: 32, 58).

Pronssikautinen (noin 1500-500 eKr.) rantaviiva lienee sijainnut noin 15 mmpy korkeuskäyrän tasolla, jolloin alue on ollut jo osa laajempaa ja loivempaa rantavyöhykettä. Vastaranta etelässä on muodostanut jo suojaisan mantereen nykyisen Siltamäen ja Suutarilan alueella.

Kenties tähän aikajaksoon sijoittuvat luvussa 3.3 kuvatut löydöt.

Historiallisella ajalla Helsingin pitäjä mainitaan ensimmäisen kerran kirjallisissa lähteissä vuonna 1401, jolloin Pyhän Laurin kirkko sai maalahjoituksen kolmelta talonpojalta Rekolasta lahjoittajien ja heidän jälkeläistensä sielunmessuja vastineeksi. Tämä osoittaa Gunvor Kerkkonen mukaan sitä, että Helsinki oli jo 1400-luvun alussa muodostanut oman seurakuntansa. Myöhemmät kirjemaininnat vanhempien itäusmaalaisten pitäjien rinnalla vuosilta 1405 ja 1417 merkinnevät Helsingin olleen oma pitäjänsä. Tämän perusteella Kerkkonen arvelee pitäjän syntyneen 1300-luvun loppupuolella (Kerkkonen 1965:7-8).

Pitäjäntupa mainitaan ensimmäisen kerran 23.3.1488 itse Viipurin käskynhaltija Knut Possen läsnäollessa pidettyjen käräjien yhteydessä (Kerkkonen 1965:28).

1500-luvun puolivälin kirkollisessa veroluettelossa 'Kichebyssä' mainitaan asuneen 10 talonpoikaa. Maallinen verotus oli koskenut taasen 12 talonpoikaa viisi vuotta aiemmin. (Kerkkonen 1965:9-10) Elinkeinon perustana oli karja, jonka tuotteista voilla maksettiin mm. kirkollinen ruokalisävero (Kerkkonen 1965:85).

Tässä suhteessa Kirkonkylä edustaa tyypillistä ruotsinkielistä uudisasutusta, joka on mahdollisesti tullut paikkakunnalle 1200-luvun lopulla.

1500-luvun jälkipuoliskolla verraten vauraassa Kirkonkylässä ei Markku Kuisman mukaan ollut lainkaan köyhiksi luettavia, vaan varattomimmatkin omistivat irtainta vähintään 50 markan arvosta. Pitäjän varallisuuden keskiarvo oli 74 markkaa (Kuisma 1990:178).

Helsingin pitäjä oli 1500-luvun puolivälin tienoilla Markku Kuisman mukaan yksi Etelä-Suomen talonpoikaispurjehduksen ja edullisen sijaintinsa vuoksi nimenomaan Tallinnan-kaupan merkittävimpiä keskuksia (Kuisma 1990:10-11).

1600-luvulla oli mahtitalonpoikien aika kuitenkin ohi ja raja läänityksistä ja rälssimaasta nauttivan säätyläisylimystöön oli samanaikaisesti jyrkkenemässä (Kuisma 1990:178).

Julkisesta rakennuskannasta on tieto vuodelta 1633, jolloin talonpoikia sakotetaan Kirkonkylässä sijaitsevien kymmenysaitan ja käräjätuvan kunnossapidon laiminlyömisestä (Kuisma 1990:233).

Suuren pitäjätuvan rakentamisesta pappilan maille Kirkonkylään puhutaan myös talvikäräjillä vuonna 1671 (Kuisma 1990:266).

Kylän keskeisin asutus on Samuel Brotheruksen vuoden 1699 kartan mukaan koostunut 9 talosta, joista kaikki Kooss eli Klockarsia lukuun ottamatta ovat sijainneet Turku-Viipuri maantien eteläpuolella.

Tielinja on siis kartan mukaan kulkenut Knapaksen ja Klockarsin välistä suunnilleen nykyisen Josvanpolun suuntaisena.

Kirkonkylän vaurauden kehitykseen muodosti dramaattisen katkon Suuren Pohjan sodan (1700-1704) ja kuuden peräkkäisen katovuoden (1704-1709) jälkeen vuonna 1710 raivonnut ruttoepidemia, jonka jälkeen Backaksen ja Hannusasin talot olivat autioina, ilman eläviä veronmaksukykyisiä asukkaita (Kuisma 1990:353-354).

Venäläisen miehitysajan ja isonvihan 1713-1721 päättyessä Kirkonkylän rakennuskannan todettiin olevan täysin vihollisen tuhoama (Kuisma 1991:25).

Seuraavan kerran rakennuskannan tuhoutumisesta on tietoja pikkuvihan ajalta 1742-1743, jolloin sekä puinen suomenkielinen kirkko että vanha kivikirkko olivat kokeneet hävitystä. Pappila ja sen karja oli täysin tuhottu (Kuisma 1991:67).

1800-luvulle tultaessa asukasmäärästä on tietoja vuodelta 1865, jolloin Kirkonkylässä eli 259 henkikirjoitettua henkilöä. Kaikkiaan pitäjässä eli 6998 henkilöä (Kuisma 1990:89).

Koulu- ja köyhäintalo valmistui kirkkoherra Erik A. Chronsin ajamana vuonna 1837 (Kuisma 1990:407). Nykyinen ruotsinkielinen ala-asteen koulu toimii edelleen samassa rakennuksessa. Kylän rakenne koki muutoksia maanjaon aikana, joka suoritettiin vuosina 1845-1847. Tällöin Björnsin, Hannusasin, Nilsaksen, Junsin ja Nedre Rutarsin talot siirrettiin nykyisille paikoilleen Kirkonkylän laitaosiin. Ryhmäkylän luonne kuitenkin säilyi edelleen Turku-Viipuri maantien Gammal Knapaksen ja Klockarsin välisellä osuudella (Talve 1972:25-27).

Vanha Pyhän Laurin kivikirkko paloi 7.5.1893 tervatun paanukaton sytyttyä ilmeisesti kalori-feri-lämmityslaitteeseen liitetyn viallisen savukanavan vuoksi. Kirkko uudelleen rakennettiin vuotta myöhemmin Theodor Höijerin 1800-luvun uusgoottilaisten suunnitelmien mukaiseksi. Tuli oli levinnyt myös ympäröiviin taloihin ja uhannut koko kirkonkylää. Palossa tuhoutui parisenkymmentä rakennusta, joista kolme oli asuintaloja (Litzen ja Vuori 1997: 42; Viljo 1994:80).

Kirkonkylä oli Litzenin mukaan vielä 1800-luvun puolivälissä sekä seurakunnan että uuden kunnallishallinnon keskus. Kylässä sijaitti pitäjän ainoa hautausmaa, lainamakasiini, mylly, koulu ja kirjasto (Litzen 1997:47).

Helsinki-Hämeenlinna rataosuuden valmistuminen vuonna 1862 siirsi pitäjän liikennekeskuksen sittemmin Tikkurilaan, jonne oli rakennettu uusi rautatieasema. Hallinnollinen keskus siirtyi vuonna 1897 Malmille, jolloin kunnantalo muutettiin parempien liikenneyhteyksien päähän (Litzen 1997:23, 49).

Vuosina 1880-1920 Kirkonkylän väkiluku kasvoi vain 50 %, kun Malmin asukasluku vastaavasti kolminkertaistui. Vuonna 1930 väkiluku oli 500 asukasta. Huippuunsa väkiluku kohosi vuoden 1946 väestönlaskennassa, jolloin Kirkonkylässä asui 770 henkeä (Vuori 1997:323, 325, 426).

1980-luvun alun lähes 150 asukkaasta määrä on pudonnut alle sataan vuoteen 1993 mennessä (Asemakaavan muutos 1994: tilastotietoliite).

2.2 Tien historiaa

Kirkonkylän nykyisten teiden Kirkkotien, Kyläraitin ja Josvankujan päälinjat näkyvät jo maanmittari Samuel Brotheruksen kartassa vuodelta 1699. Pohjoiseen suuntautuva maantie haarautuu kahteen suuntaan: pohjoishaaraan (Hämeenlinnaan) ja länsihaara (Tikkurilaan). Hämeenlinnan tie näkyy myös 1700-luvun kartassa Helsingin ympäristön teistä (Salminen 1993:96). Sama maanmittari on tehnyt myös laajan kartan Uudenmaan ja Porvoon saaristosta todennäköisesti 1600-luvun viimeisinä vuosina, jossa kirkonkylä ja sen talot näkyvät hyvin.

Ensimmäiset tiedot Helsingin pitäjän kirkonkylän teiden parantamisesta ovat vuosilta 1917-1923, jolloin Hämeenlinnaan johtava tie rakennettiin lujaksi, vähintään 6 m leveäksi viertotieksi (Perko 1977:102-103).

1920-1930 -lukujen valokuvasta näkyy, että Kirkkotie on ollut aikaisemmin Junsin ja Nedre Rutarsin kohdalla vaikeakulkuinen, koska tie on nostettu tuetulle penkalle (liite 7.1) Kirkkotie on tiettävästi ollut toissijainen kulkuväylä vielä 1950-luvulla.

Suurimmat muutokset Kirkkotie on kokenut vuonna 1966, jolloin Tie- ja vesirakennushallituksen suunnitelma paikallistieksi rakentamiseksi olisi nostanut tietä 20-100 cm korkealle penkalle (liite 2.1 Muutossuunnitelma maantien rakentaminen paikallistieksi 9.8.1966).

Suunnitelmaan otettiin kantaa maalaiskunnan kunnanhallituksessa, jäsen O. Liljestrand ehdotti, että tietä ei tarpeettomasti oikaistaisi. Myös tien läheisyydessä olleet istutukset ja kauniin maiseman säilyttäminen olivat esillä (pöytäkirja 29/3.8.1966, 58-59 §).

Ilmar Talven ottamasta valokuvasta vuodelta 1959 voi todeta, että istutus, josta Oskar Liljestrand oli todennäköisesti huolissaan oli hänen oman talonsa Junsin komea kuusiaita (liite 7.2).

Uudesta suunnitelmasta päätettiin antaa rakennusviraston tehtäväksi laatia kartta (liite 2.2) ja asia esiteltiin TVH:lle ja ministeriölle (kokouspöytäkirja 29/3.8.1966, 58-59 §).

Seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa todettiin, että TVH on luvannut tarkistaa Kirkonkylän paikallistien rakennussuunnitelmaa niin, että tien pintaa alennettaisiin (kokouspöytäkirja 30/10.8.1966, 42 §).

Myös Muinaistieteellinen toimikunta antoi lausuntonsa maalaiskunnan Kunnanhallitukselle kunnanjohtaja Laiolan kanssa käydyn neuvottelun pohjalta.

Lausunnossa Helsingin pitäjän kirkonkylää pidetään erityisen arvokkaana sen rakennusmuistomerkkien ja miljöökokonaisuuden vuoksi. Tiesuunnitelma oli siis "ainakin osaksi vaikeassa ristiriidassa" alueen muiden kaavoituskysymysten kanssa. Muinaistieteellinen toimikunta esitti tiesuunnitelman tarkistamista siten, että "kulttuurihistoriallinen miljöösuojaus ja kirkon välittömän ympäristön asianmukainen hoitaminen olisi tien tekemisenkin jälkeen mahdollista" (Rak.hist.toimisto 1902/11.8.1966).

TVL:n Uudenmaan piirikonttori teki TVH:lle aloitteen, jossa "maisemallisista syistä katsotaan aiheelliseksi alentaa ministeriön vahvistamaa tasausta, koska Kirkonkylä omaa huomattavia kulttuurihistoriallisia arvoja" (Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirin piirikonttorin aloite Tie- ja vesirakennushallitukselle 12.8.1966). Pyyntöön suostuttiin, koska "tasauksen alentaminen noin 0,50 metriä ei aiheuta muutoksia tienparannustyön kustannusarvioon" (kirje piirikonttorille 22.8.1966).

Tien linjauksesta ei nähtävästi päästy yhteisymmärrykseen, koska tie oikaistiin kulkemaan noin 5 metriä alkuperäisestä tiestä länteen päin. Mitään suunnitelmaa ei ole enää olemassa.

Kirkkotien viimeiset rakennusvaiheet ovat todennäköisesti olleet samanaikaisia Kyläraitin kanssa vuonna 1973. Suunnitelmat näistä töistä ovat niin ikään jo kadonneet.

1930-luvulla valtion työllisyysvaroilla rakennettiin kirkonkylän länsipuolen peltojen halki nykyisen Tuusulantien edeltäjä ns. vanha Tuusulantie (Perko 1977:102-103).

Järeämmät tiehankkeet toteutuivat samalla tieosuudella vuosina 1962-1964/1967, kun Tuusulantien leveä, korkealla tiepenkereellä kulkeva nelikaistainen ajorata lopullisesti erotti Kyläraitin itä- ja länsiosan toisistaan (Perko 1977:380-381; Tie- ja vesirakennushallituksen kirje Uudenmaan piirin piirikonttorille 15.12.1967).

Kyläraitia korotettiin ja levennettiin Kirkkotien risteyksessä ensimmäisen kerran todennäköisesti vuonna 1947, jolloin sen kautta kulki raskas liikenne Silvolan tekoaltaan rakennustyömaalle (Suullinen tieto E. Savinen 28.10.1999).

Toinen korotus liittyy ilmeisesti vuonna 1973 tehtyihin Kehä III:n liittymien ja syöttökatujen tienparannuksiin (Vantaan kaupungin kaupunkirakentaminen, suunnitelma-arkisto).

Vuonna 1973 kirkonkylän uuden asemakaavaluonnoksen tiimoilta käytiin myös Kirkkotietä koskevaa keskustelua.

Arkkitehtitoimisto Ålander Packalén Korsströmin laatimassa raportissa esitettiin kirkonkylän läpikulkuliikenteen poistamista, liikenteen rajoittamista reunakiveyksiin ja kevyen liikenteen väylien rakentamista. Lisäksi entisöimistöimenpiteisiin luettiin kuuluviksi tielinjauksen muutoksia ja teiden tasausten korjauksia (Vanhan kirkonkylän asemakaavoituksen väliraportti 1973: 25, 26).

Linjausmuutoksia kannatti myös Vanhan Kirkonkylän asemakaavatoimikunta (kokouspöytäkirja 14.8.1973, 2 §).

Asemakaavaluonnoksesta kunnanhallitus päätti pyytää lausunnot kaikilta muilta tahoilta paitsi Museovirastolta, joka unohtui listasta (pöytäkirja 62/10.12.1973, 68 §). Lausuntopyyntö tehtiin lähes puoli vuotta myöhemmin toukokuun lopulla vuonna 1974 "ikävien yhteensattumien vuoksi" (MV:RHO N: C 271/IV+II/22.5.1974).

Arkkitehtitoimisto Ålander Packalén Korsström oli pyytänyt lausuntoa Museovirastolta jo 16.5.1974 (MV:RHO N: E 432/IV/16.05.1974).

Lausunnossaan arkkitehtitoimistolle Museovirasto ei suosittele uudisrakennusten lisäämistä kylän etelälaitaan nykyisten ja perinteellisesti asuinkäytössä olevien tonttialueiden lisäksi (MV:RHO 580/16.5.1974).

Myöhemmässä lausunnossaan Museovirasto ei asettunut vastustamaan (tarkistettua ?) asemakaavaluonnosta ja katsoi, että se vastasi periaatteiltaan aikaisemmassa lausunnossa esitettyjä näkökantoja (MV:RHO 607/25.7.1974). Samassa yhteydessä esihistorian toimisto totesi, että "tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen mukaan" alueelta ei tunneta esihistoriallisia muinaisjäännöksiä.

Asemakaava on toteutunut siinä muodossa, jossa se esitettiin 8.8.1973 (MV:RHO N: E 432/IV/16.05.1974).

3. KIRKKOTIEN ENTISTÄMISEN VALVONTA

3.1 Tien pinnan laskeminen ja linjauksen muutos

Kirkkotien 1960-luvulla tehty oikaisu ja korotus päätettiin palauttaa vastaamaan lähinnä 1700-luvun tilannetta (Rautavaara-Brax 13.8.1999).

Alustavia katusuunnitelmia oli tehty vuoden 1994 asemakaava muutoksessa, jossa mm. tien uudeksi leveydeksi on määriteltä 10 *kyynärää* (asemakaavan muutos 23.3.1994; liitteet 14 a, 14 b).

Ojan E-puolella oli kahdella noin päänkokoisella kivellä tuettua puisen sähköpylvään sijaa noin 1,5 metrin etäisyydellä toisistaan N-S -suunnassa. Samassa yhteydessä havaittiin myös N-S -suuntainen poikkisahattujen kuusenjuurakoiden muodostama kuusiaidan pätkä. Aita on todennäköisesti vielä vuonna 1965 otetussa kuvassa näkyvä useita metrejä korkea kuusiaita, joka on kuulunut Junsin talon tonttiin (liite 7.2).

Havaitut ilmiöt sijaitsivat noin 9 metriä tien W-reunasta itään.

Aiempi tielinja näyttää olleen noin 2 metriä nykyistä kapeampi.

Kirkkoaukion eli Pyhän Laurin aukion edessä olevassa tiekaivannossa näkyi tummia kerrostumia, jotka olivat täysin löydöttömiä muutamaa suhteellisen resenttiä esinettä (eläimen riimuketju, mahdollinen rautainen vaununjousen lehti, vihreän pullolasin pala, kultareunaisen valkoisen posliiniastian pohjareunapala, tiilen katkelma, rautanaula, rautalankaa) lukuun ottamatta. Löytöjä ei ole otettu talteen.

Tummat kerrostumat sijaitsivat noin 120-220 cm syvyydellä, noin 100-250 cm paksujen tiekerrosten alla. Mahdolliset kulttuurikerrokset koostuivat ruosteen värjäämästä tummasta hiekansekaisesta siltistä tai värjäytyneestä oksia sisältävästä savesta. Pohjamaa näyttäisi tällä kohdalla olevan tummanharmaata savea (kuvat RHO 123990-123993 ja 43754-43755).

Rakennehavaintoja: lähes pehmeäksi maatonut noin 18 cm paksu päänkokoisista nyrkinkokoisilla kivillä tuettu puupaalun kantaosa (kuvat RHO 123994-123995 ja 43756), joka lienee aiempia valo- tai sähköpylväitä.

Tietä on nähtävästi korotettu vuonna 1966 ainakin 120 cm Kirkkotien S-puolisella osuudella Ylästöntien eteläpuolella. Näkyvissä oli kaksi kestopäällystekerrosta.

Suunnitelmassa puhutaan bitumiliuos-soratiestä, jossa ajoradan leveydeksi on määritelty 8-7 metriä (muutossuunnitelma Helsingin-Tuusulan vanhan yksityistieksi muuttuneen maantien rakentaminen paikallistieksi Helsingin mlk. 9.8.1966).

Paksuimmat korotuskerrokset (noin 2 metriä) sijaitsivat kirkkoaukion ja Hannusas-talon välisellä matkalla, jossa ennen 1960-lukua on tiettävästi ollut jyrkkä mäki. Mäki näkyy vielä 1920-1930 -luvulla otetussa valokuvassa (liite 7.3).

Kirkkotien W-profiili sadevesikaivannossa Riddars II:n kohdalla: noin 5 cm asfalttia, noin 4 cm hiekkaa, noin 35 cm täytesoraa, noin 45 cm vaaleaa täytehiekkaa, noin 5 cm ruskeaa hiekkaa, noin 5 cm sinistä savea, noin 5 cm värjäytynyttä silttiä, noin 30 harmaata savea (kuvat RHO 124017, 124011-124012).

Kirkkotien N/NW-profiili (158 cm) Hannusas-talon ja Riddars II:n välillä (paaluväli 270-290 m) : noin 40 cm vaaleaa kiven sekaista hiekkaa, noin 10 cm tummanharmaata sekoitettua silttiä, noin 70 cm tummanruskeaa moreenia, noin 50-60 cm täytehiekkaa, noin 30 cm hienoa punertavaa sepeliä.

3.3 Kirkkopellon pintapöiminta

Kirkkotien SE-puolinen pelto sijaitsee tontilla 69008 5:112 Pyhän Laurin kirkon hautausmaan kiviaidan SW-puolen ja tonttien 69008 5:103 I NE-puolen välisellä alueella.

Pellolla tehtiin pintapöimintaa, koska äestys oli rikkonut maanpinnan ja tuonut näkyviin erilaisia esineenkappaleita. Pöimintaa ei suoritettu koko pellon alueella, koska sinne kylvetty syysvilja oli ehtinyt nousta oraalle.

Löytöpaikat ovat noin 15-15,5 metrin korkeuskäyrän yläpuolella. Alueen 1 tarkka korkeus on 14.41 mmpy. Alueen 2 korkeutta ei voitu mitata samalla kertaa takymetrin säteen edessä olevan ladon vuoksi (kuvat RHO 123977-123982).

Pelloilta löytyi kahdesta eri löytökeskittymästä yhteensä 4 kpl liitupiippujen katkelmia ja 2 kvartsi-iskosta. Kaikki löydöt on luettelointu liitteeseen 4.1.

Kvartsilöydöt on luettelointu KM-numeroille 99079:1-2. Tarkempi tarkastuskertomus sijaitsee arkeologian osaston arkistossa.

3.4 Kivijalan ja rakennuksen jäännökset aiemmalla Riddars II:n tonttimaalla

Hannusas-talon SW-puoleisessa tiekaivannossa (liite 1, liite 2.6 kaivanto 5) tuli vastaan kaivinkoneella kaivettaessa N-S -suuntainen noin 12,70 metriä pitkä ja noin 40-100 cm leveä noin 50x40 cm kivistä ladottu kivirivi, joka ensin vaikutti maantieojalta.

Tarkka sijainti:

Kivirivin N-pää 22,80 metriä Riddars II:n päärakennuksen NE-nurkasta kaakkoon, 18,70 metriä Riddars II:n päärakennuksen SE-nurkasta kaakkoon, 19,50 metriä Hannusas-talon SW-nurkasta lounaaseen.

Kivirivin S-pää: 12,20 metriä Hannusas-talon aitan NW-nurkasta länteen.

E-W -suuntainen kivijalka: 19,47 metriä Riddars II:n päärakennuksen SE-nurkasta kaakkoon.

Löydöt olivat astia- ja ikkunalasin paloja, keraamisen sähköpölvään eristeen pala, fajanssinpala sekä rautainen hevosenkenkä (kuvat RHO 123996-124000, 43766-43768). Löytöjä ei otettu talteen.

Kivirivin korkeus vaihteli 21.49-21.74 mmpy S-N -suunnassa.

Kaivamista jatkettiin kaivinkoneella, lapiolla sekä kaivauslastalla.

Kivet osoittautuivat kylmämuuratuksi noin 12,30 metriä pitkäksi kivijalaksi. Suorassa linjassa sijaitsevien lohkoittujen kivien välistä (kartta 1, korkeudet 21.69 ja 21.70 mmpy) löytyi punasavikeramiikka-astian boluskoristeisia paloja 3 kpl.

Muita löytöjä olivat suhteelliset resentit (lasinpalat olivat vielä teräväreunaisia) lasin- ja fajanssinpalat, jotka sijaitsivat lähinnä kaikkein pohjoisimpana olevien noin päänkokoisten pyöreiden kivien W- ja E-puolisesta tummasta maasta. Kivijalan 21.61 mmpy korkean kiven päältä löytyi kokonainen rautainen hevosenkenkä.

Kivirivin koko pituus oli noin 15,70 metriä.

Kivijalan W-puolisesta sadevesikaivannon mustasta puusilppua sisältävästä maasta tuli löytöinä nahkakengän anturoita; kokonainen lasipullo, jossa merkintä *no return*, metallipuikko ja lasipullon pohja. Kaivannon N-päässä oli lohkottu E-W -suuntainen kivirivi korkeudella 21.38 mmpy. Noin 20-50 cm korkeiden perustuskivien alla oli noin 5-35 cm paksu värjäytynyt tumma savi, jonka alla noin 10 cm ohuelti kerrostuneita värjäytyneen harmaan saven kerroksia.

Tämän kivirivin ja itäpuolisen kivijalan välissä sijaitsi korkeudella 21.19 mmpy pehmeäksi maatonut noin 2x2 metrin laajuinen puulattiakerros, jonka noin 2 cm paksut lankut olivat N-S -suuntaiset. Puulattia kaivettiin kaivinkoneella pois ennen dokumentointia. Maa lankkujen alla oli värjäytynyttä silttiä. Kaikkiaan puulattian leveys on ollut noin 4,70 metriä E-W suunnassa. Sadevesikaivannon osalta se oli täysin tuhoutunut. (kuvat RHO 124002-124005, 124011-124012, 124016, 124034-124036, 124001, 124011-124012, 124014, 124016, 43769-43773).

Sadevesikaivannossa näkyivät E-profiilissa seuraavat kerrokset ylhäältä alaspäin:

profiili I

- noin 10 cm maatonutta puuta, noin 20 cm värjäytynyttä silttiä, noin 15 cm savista harmaata silttiä

profiili II

- noin 20 cm karkeaa ruskeaa hiekkaa, noin 50 cm värjäytynyttä silttiä

profiili III

- noin 50 cm karkeaa ruskeaa hiekkaa, peruskallio

(kuvat RHO 124028-124032, 43770, 43771)

Puulattian kerrokset E-profiilissa ylhäältä alaspäin: noin 20 cm puukerros, noin 10 cm tumma värjäytynyt savi, noin 5 cm tummanharmaa savi ja noin 15 cm vaaleanharmaa savi.

Puulattiallisen tilan S-puolella olevan tilan E-profiilissa erottuivat ylhäältä alaspäin: noin 27-50 cm perustuskivet, noin 28-35 cm tummaksi värjäytynyt savi, noin 7 cm ruskea siltti ja noin 5 cm vaaleanruskea siltti.

Kivijalan N-NW päässä oli noin 30 cm paksu epäyhtenäinen nokisia nyrkinkokoisia kiviä sisältävä palokerros noin 1,5 metriä senhetkisen tienpinnan alapuolella yhteensä noin 3 metrin pituisella alueella paaluvälillä 285-290. Välittömästi palokerroksen päällä oli noin 1 metriä paksu tienpohjan eristyshiekkakerros.

Kivijalan E-puolelle tehtiin pieni profiilioja. Noin 30-45 cm korkeiden lohkottujen perustuskivien alla oli tummaa silttiä noin 8 cm, jonka jälkeen alkoi noin 5 cm ø kiviä sisältävä kerros. Kaivaminen lopetettiin tähän. (kuvat RHO 124036-124040 ja 43778)

Alue dokumentoitiin valokuvaamalla ja piirtämällä tasokartta (kartta 1).

3.5 Tiekaivanto Hannusas-talon W- ja SW-puolella

Paaluvälillä 300-320 metriä noin 5 metriä Hannusas-talon W-seinästä länteen sijaitsi noin 2,5 metriä E-W-suuntaisesti ja 14 metriä N-S suuntaisesti erittäin mustaa maata, puusilppua ja erikokoisia alle nyrkinmittaisia kiviä sisältävä maakerros. Likamaa oli osittain vuonna 1992-1993 kaivetun E-W -suuntaisen puhelinkaapeliojan katkaisema.

Länsiosassa kulttuurimaa oli kasautunut moreenimaan päälle ja itäosassa likamaa-aluetta kulttuurimaa oli asettunut suoraan peruskallion päälle, jonka kallionkoloista (korkeus 22.37 mmpy) tuli löytöinä mustuneita luita ja rautanaulan sekä keramiikan paloja. Löytöjä ei otettu talteen.

N-osassa likamaa-aluetta oli erittäin runsaasti noin 20-30 vahvana kerroksena puusilppua (korkeus 22.17 mmpy), josta tuli löytöinä mustuneita luita (korkeus 22.06 mmpy). Pohjamaa oli tummanruskeaa silttiä.

Tiekaivannon W-profiilissa (164 cm) näkyivät seuraavat kerrokset ylhäältä alaspäin: noin 10 cm asfalttia, noin 25 cm täyttöhiekkaa, noin 15 cm täyttösoraa, noin 20 cm kivistä täyttöhiekkaa ja noin 80 cm pohjamoreenia. (kuvat RHO 124042-124046, 43762)

Peruskalliota madallettiin räjäyttämällä tältä kohdalta noin 15 cm syvyydeltä.

Hannusas-talon W- ja SW- puolella:

- Paaluvälillä 260-280 metriä E-profiili (150 cm): noin 5 cm humusta ja nurmikkoa, noin 100 cm ruskeaa täytehiekkaa, noin 20 cm tummaksi värjäytynyttä silttiä ja mustaa palanutta maata + päänkokoisia perustuskiviä, noin 35 cm värjäytynyttä vaaleaa silttiä. Korkeus hiilen kohdalta 21.66 mmpy.

- Paaluvälillä 280- noin 20-80 cm korkea W-profiili noin 16,20 metrin matkalla betoniin valettujen kaapeleitten alla S-päässä: noin 20 cm täytesoraa, noin 10-15 cm mustaa tiilen ja kiven sekaista maata, noin 20 cm vaaleanruskeaa/punertavaa silttiä, noin 20 cm vaaleaa puhdasta silttiä. Korkeus tiilen kohdalta 22.17 mmpy, keskivaiheilta 22.37 mmpy. Välittömästi profiilin E-puolella oli peruskallio, jonka korkein pinta oli 22.79 mmpy noin 5 metriä etelästä päin luki-en. Peruskallion E-puolella oli kaapelikaivantoja.

Betoniin valetun kaapelikaivannon W-puolella oli korkeudella 22.41 mmpy noin 40-35 cm suuruinen palaneen maan läikkä, jossa oli noin 5-10 cm \emptyset kiviä. Palanut maaläikkä oli W-osaan osittain tietyön tuhoama. E-puolelta läikkä rajoittui peruskallioon.

Kaapelikaivannon W-profiilin N-päässä noin 20 cm peruskallion päällä oli korkeudella 22.68 mmpy hiiltä sisältävään mustaa maata noin 2,5 metrin matkalla. Mustan hiilikerroksen päällä oli tummanruskeaa täytehiekkää, joka liittyy betoniin valetun kaapelikaivannon rakenteeseen. (kuvat RHO 124048-124050)

Peruskalliota madallettiin räjäyttämällä tältäkin kohdalta noin 5 cm syvyydeltä.

Myös välittömästi Hannusas-talon W-päädystä noin 160 cm länteen oli korkeudella 22.66 mmpy pienehkö noin 74x35 cm kokoinen likamaaläikkä, joka oli joka sivulta kaapelikaivantojen tuhoama. Läikkää lastalla kaivettaessa näkyi ohuita nokisia raitoja sisältävää kulttuuri- maata, joka ulottui noin 15 cm syvänä peruskallioon saakka. Löydöt: rautanaula, 2 palaa ikkunalasiasia, 1 pala pullolasiasia ja punasavikeramiikan pala. Löytöjä ei otettu talteen.

Kokonaispituudeltaan noin 2,5 metriä pitkä likamaa jatkui lähelle Hannusas-talon NW-kulmaa. (kuvat RHO 124051-124052)

3.6 Gammal Knapaksen tontin poikkileikkaus Kirkkotiellä sekä Kirkkotien ja Kyläraitin risteuksen tieleikkaus

Kyläraitin ja Kirkkotien risteyskohdan S-N -suuntaisessa tieleikkauksessa (liite 1) havaittiin noin 15 cm paksu nahan palasia sisältävä kulttuurikerros, joka ulottui noin 6 metrin matkalle S-N -suunnassa ja noin 3 metrin matkalle E-W -suunnassa. Kulttuurikerroksen tarkka sijainti: $x = 86237.56$, $y = 54562.59$, $z = 22-21.89$ mmpy. (kuvat RHO 124047, 124066-124073, 124075-124076, 43764)

Jätekuoppa E:ksi nimetyssä osassa kulttuurimaa-alueella oli noin 80 cm \emptyset alalla ruskeaa siltistä hiekkää, astia- ja värittömän ikkunalasin paloja, posliinin ja fajanssin paloja. Muutama fajanssiastian pohjapala oli niin kokonaisena säilynyt, että pohjaleimat näkyivät. Esimerkiksi vihreällä maisema-aiheella koristellussa kupissa oli valmistusleima ja nimi Arabian kaunokirjoituksella (liite 4.5).

Jätekuoppa E:n tarkka sijainti: $x = 86243.38$, $y = 54565.79$, $z = 21.96$ mmpy.

Lisäksi alueella oli vahvasti kreosootilta tuoksuva mustaa paakkuuntunutta massaa noin 100 cm \emptyset ja noin 10 cm paksuna läikkänä. Aine osoittautui myöhemmin kreosootitervaksi (P. Pietarilan suullinen lausunto 3.11.1999).

Tältä "pikimaaksi" nimetyltä alueelta löytyi nahkajalkineen kappaleita, posliinin paloja, metallilankaa, hevosenkenkä ja tuohta.

"Pikimaan" tarkka sijainti: $x = 86244.99$, $y = 54562.06$, $z = 22.12$ mmpy.

(kuvat RHO 124077, 43764)

Tienrakentajien talteen ottamia irtolöytöjä tältä tieleikkausalueelta olivat metalliseoksista ja raudasta valmistetut erilaiset taokset, hevosenkengät ja mahdolliset työkalut sekä raudoitukset/heloitukset.

Kaikki Gammal Knapaksen tontilta kerätyt resentit löydöt on luetteloitu liitteeseen 4.5.

Löytöjä ei otettu talteen. Alue dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124047, 124066-124073, 124075-124077, 43764) sekä profiilikartalla (kartta 2).

Kirkkotien ja Kyläraitin risteyksen S-N -suuntaisessa tieleikkauksessa olevassa sadevesikaivannossa Riddars II:n tontilla noin 10 metrin matkalla oli 80 cm paksujen tien täytekerrosten alla seuraavat maakerrokset: noin 20 saven ja pienten kivien sekainen kerros (makadam ?), noin 50 cm tummaa kulttuurimaata, alimmaisena harmaansininen puhdas pohjasavi.

Vanhan tien linja ulottui N-puoliselta sähköpylvään jäänteeltä noin 4 metrin levyisenä ja samassa linjassa Kyläraitin kaivanto 1:n näkyvän tielinjan kanssa. (kuvat RHO 124047, 124066-124073, 43758-43760)

4. TAVOITTEET JA TYÖMENETELMÄT KYLÄRAITIN KAIVAUKSESSA

Johdantoluvussa kuvatun mukaisesti Kyläraitilla päätettiin tehdä arkeologinen kaivaus ennen varsinaisen tietyön alkua.

Tavoitteena oli tutkia mahdollisen Suuren Rantatien eli Ylisen Viipurintien Turusta Viipuriin vieneen tien linjausta muutaman tien poikki menevän koeojan avulla.

Työ suoritettiin avaamalla kaksi poikkikaivantoa niin, että kulloinkin tutkittiin yhtä kaivannon puolikasta kerrallaan, jotta liikenne Kyläraitilla ei estynyt (liite 1).

Asfaltti ja modernit tien täyttökerrokset poistettiin kaivinkoneella, jonka 120 cm kauha määritteli myös kaivannon leveyden. Kaivannot ulottuivat noin 0,5-1,0 metriä varsinaisen kestopäällystetyn tienpinnan ulkopuolelle.

Kaikkiaan tutkittiin noin 36 m² kokoinen alue puhtaaseen pohjamaahan saakka. Kaivaminen jouduttiin suorittamaan aluksi maakerrosten kovuuden ja löydöttömyyden vuoksi lapioilla. Varsinaisiin löytökerroksiin tultaessa siirryttiin kaivamaan lastoilla.

Ainoastaan kaivannossa 2 N voitiin kaivettu maa seuloa 5 mm seulalla puurakenteen R 3 yhteydessä. Muu kaivettu maa oli joko niin kivistä tai niin löydöttöntä, että seulominen ei tuntunut tarpeelliselta.

Kaivaminen suoritettiin luonnollisina kerroksina siten, että jokainen uusi maakerros tai rakenne sai oman yhteysnumeron (Y) tai rakennenumeron (R).

Kaikki löydöt talletettiin Minigrip-pusseihin ja merkittiin löytöyhteytensä mukaisella numerolla. Ajoittavista löydöistä otettiin ylös myös tarkat löytökoordinaatit.

Löydöistä talletettiin ainoastaan 1600-1700 -luvulle ajoittuvat löydöt, jotka on luetteloitu liitteeseen 4.2. Metalliesineet (liitteet 4.2 ja 4.3) on viety konservoitaviksi Museoviraston konservointilaitokselle 21.12.1999. Alueen 1 S/Y10 metallilöydöt on luetteloitu omaksi luettelokseen liitteeseen 4.3. Luulöydöt otettiin talteen ja luettelointiin liitteeseen 4.4. Nahkalöytöjä ei otettu talteen, vaan ne luettelointiin myös liitteeseen 4.4.

Muut resentit löydöt on luetteloitu liitteeseen 4.5. eikä niitä ole otettu talteen.

5. KYLÄRAITIN KAIVAUSALUEET

5.1 Kaivanto 1 S-puoli

Kaivausalue sijaitsi Kyläraitin E-osassa noin Riddars II:n päärakennuksen puolivälissä S-N suuntaisena, noin 9,5 metriä pitkänä ja noin 1,2 metriä leveänä kaivantona. S-päässä kaivanto ulottui Riddars II:n päärakennuksen kivijalkaan asti.

Tarkka sijainti: $x = 86214,31-86223,51$ $y = 54555,74-54557,58$

$z = 22,20 - 21,53$ mmpy.

Modernit tiekerrokset poistettiin noin 70 cm syvyydeltä kaivinkoneella. Pintamaasta (Y 1) S-päästä tuli löytöinä astia- ja ikkunalasiasia.

Riddars II:n kivijalka (R 1) tuli näkyviin kokonaisuudessaan noin 50 cm korkuisena peruskallion päälle rakennettuna. Kaivannon N-päässä näkyi tumma tiivis ruskea hiekkataso (Y 10).

N-profiilissa erottui noin 100 cm paksuinen vaalea hiekka/sora/hiekka -kerros (Y 5- Y 8 ja Y 14), jonka alla sijaitsi Y 45.

W-profiilissa näkyivät tiekerrokset Y 11, Y 6 - Y 9. Näistä Y 9 muodosti ns. makadam -tyyppiseksi tulkittuun noin 6 metriä leveän tiekerroksen. Mainittu tiekerros alkoi noin 4,45 metrin päässä Riddars II:n kivijalasta N-suuntaan. Y 9:n S-puolella oli puusilppua sisältävää siltistä hiekkaa.

Noin 3,35 metriä kivijalasta N-suuntaan kulkee E-W -suuntainen betonikouruun suojattu kaapeli. Mainitun kaapelin S-puolella maa muuttui silttiseksi hiekaksi (Y 2), jonka pinta laski kohti kivijalkaa. Koepistolla noin 2 metrin päässä kivijalasta tarkistettiin, että noin 40 cm paksuisen Y 2:n alla oli puhdas pohjasavi ja peruskallio. Kaivaminen lopetettiin S-päässä tähän.

Taso 1 piirrettiin kartalle noin 110-100 cm syvyydellä (kartta 3) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124053-124058, 43788-43789).

Edelleen kaivettaessa löydöt alkoivat keskittyä kaivannon S-puoleen Y 29 alueelle noin 2 metrin matkalle. Löydöt koostuivat 28 kpl erilaisia metallisia ja rautaisia työkaluja tai niiden osia,

Päällimmäiset modernit tiekerrokset poistettiin kaivinkoneella. Tumman maa-alueen paljastuessa koneellinen kaivaminen keskeytettiin.

N-päässä oli näkyvissä peruskallio. Kallion S-puolella oli tummanharmaaksi värjäytynyt savi-kerros (Y 49), jonka halki E-W -suunnassa oli noin 1,5-2 metrin levyinen tumma alue (Y 48). Y 48 saadut runsaat löydöt olivat suhteellisen resentejä talousjätteitä. Yksi löydöistä oli Arabian tehtaitten leimalla varustetun pienen mukin pohjapalan katkelma (liite 4.5).

Vuonna 1992-1993 tehdyn kaapeliojan S-puolella oli myös tumma alue (Y 50, 51), jossa oli hiiltynyttä N-S -suuntaisia puita ja tiilimurskaa. Tämän alueen keskellä oli palanut punertava alue (Y 52).

Profiilista tarkasteltuna tumma kulttuurikerros sijaitsi välittömästi noin 30 cm paksun hienon vaalean hiekkakerroksen (Y 14) päällä.

Peruskallion päällä olleesta maasta (Y 1) löytyi posliinin ja fajanssin palasia, astialasin paloja, luuta ja rautanauvoja. Peruskallio tuli näkyviin noin 2 metrin matkalta N-päässä.

Kaivamista alueella vaikeutti S-pään kaivanto 1 S:n soratäytteen sortuminen.

Taso 1 piirrettiin kartaksi (kartta 7) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124127-124130, 43808-43811).

Kaivamista jatkettiin lapiolla ja lastoilla.

Kaivannon S-päässä esiin tuli kivistä tehty NW-SE -suuntainen suurista kivistä tehty rakenne (R 4). Modernin kaapeliojan S-puolelta paljastui noin 5 cm \varnothing E-W -suuntainen rautaputki. Tämän ympärillä olevasta maasta tuli jonkin verran resentiä talousjätettä.

Peruskallio paljastui noin 4,7 metrin matkalta. Tämän S-puolella maa muuttui pienehköjä (noin 5-20 cm \varnothing) kiviä sisältäväksi noin 1 metrin levyiseksi vyöhykkeeksi (Y 56 N-osa).

Taso 2 piirrettiin kartaksi (kartta 7) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124142-124145, 43837-43840).

Edelleen kaivettaessa tummat alueet alkoivat loppua ja maan väri muuttui kaivannossa kokonaisuudessaan vaaleammaksi värjäytyneeksi siltiksi (Y 56). Tämä tiivis maakerros osoittautui R 4:n S-puolelle tehdyn koekuopan perusteella puhtaaksi peruskallion päälle sijoittuneeksi pohjamaaksi. R 4:n N-puolella peruskallio oli jo näkyvissä. Tällä puolella R 4:n rakenteessa näkyi myös kalkkikiven kappale (kartta 9). Kaivaminen lopetettiin tähän.

Kaivannon N-päästä tuli rahalöytö (KM 99078:2) Y 59 hiilialueelta ($x = 86229.12$ $y = 54553.89$ $z = 22.08$ mmpy).

Taso 3 piirrettiin kartaksi (kartta 8) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124151-124155, 43816-43819). R 4:stä piirrettiin oma kartta (kartta 9) ja se dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124161-124162, 124172-124175, 43820).

5.3 Kaivanto 2 S-puoli

Solhem ja Riddars I:n puoliväliin avattiin kaivinkoneella noin 4,5 metriä pitkä ja noin 1,20 metriä leveä kaivanto. Tarkka sijainti: $x = 86214,97-86219,67$ $y = 54515,01-54516,73$ $z = 23.50-22.19$ mmpy.

Kaivamista jatkettiin lapiolla ja lastoilla. S-päässä tuli heti pintaturpeen (Y 16) alta peruskallio, jonka NW-SE -suuntaisessa halkeamassa oli nokinen maakerros. Tämän alla oli tummaa silttiä aina peruskallion pintaan saakka (Y 27). Kaivannon N-päässä on moderni viemärikaivanto, jossa täytesoraa (Y 25).

Kallionkolo oli löydötön. Peruskallion päällisestä maasta (Y 17) tuli löytöinä astia- ja ikkunalasin paloja, posliinin ja fajanssin palasia sekä rautanauvoja. Liitupiipun katkelma (KM 99078:42) löytyi kallion S-päästä noin korkeudelta 23.11 mmpy.

Koska peruskallio ja moderni sorakerros tulivat näkyviin kaivaminen lopetettiin tähän. Taso 1 piirrettiin kartaksi (kartta 12) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124059-124063, 43831-43833). Tämä jälkeen kaivinkone täytti kaivannon soralla, jotta liikenteen kulku ei estyisi Kyläraitilla. Tontille 69005 5:21 kuuluva osa nurmikosta peitettiin uudelleen turpeilla.

5.4 Kaivanto 2 N-puoli

Kulmittain kaivanto 2 S:ään nähden avattiin kaivinkoneella noin 4,90 metriä pitkä ja noin 1,20 metriä leveä kaivanto. Tarkka sijainti: $x = 86220,62-86225,05$ $y = 54516,26-54517,44$ $z = 23.50-21.48$ mmpy.

Aluetta ryhdyttiin kaivamaan lapiolla.

Kaivannon N-päässä noin 1,3 metriä S-suuntaan oli moderni noin 80 cm leveä E-W -suuntainen vuodelta 1992-1993 oleva kaapelioja. Kaivannon N-pään tieojan turvekerroksen (Y 16) alla oli noin 50 cm vahvuinen hiekkansekainen multamaa (Y 32), josta tuli resentejä löytöjä.

Kaivannon S-päässä oli noin 50x40 cm kokoinen kivi, jota ympäröi puunjäänteitä sisältävää moreenimaata (Y 23). Aivan kaivannon äärimmäisessä S-päässä maa-aines vaihtui väriltään vaaleammaksi noin 5-10 cm vyöhykkeeksi. Taso koostui puunjäänteitä sisältävästä ruskeasta karkeasta hiekasta (Y 33) ja harmaan saven sekaisesta hiekasta (Y 34) sekä ruskeasta (Y 35) ja harmaanruskeasta siltistä (Y 36).

Taso 1 piirrettiin kartaksi noin syvyydellä 115-120 cm tien pinnasta (kartta 11) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124982-124084, 43834-43836).

Kaivamista jatkettiin lastoilla.

Esiin tuli noin 3 metriä pitkä koko kaivannon levyinen NE-SW -suuntainen puukerros. Kaivettua maata ryhdyttiin seulomaan.

Kaapelikaivannon alla puukerros oli kahdessa eri tasossa. Puukerros nimettiin R 3:ksi. Puut lepäsivät lähes vaakasuorina kaivannon levyisenä (1,20 metriä) tasona tumman silttisen maan päällä (Y 39).

W-päässä puukerrosta kaapeleitten alla oli tiilen katkelma. Puukerroksen päällä oli puunoksia, tiilimurskaa ja tummaa silttistä hiekkaa sisältänyttä maata (Y 38). Kaivannon N-päässä puut olivat noin 1-2 mm paksuisia.

Taso 2 piirrettiin kartaksi (kartta 11) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124087-124090, 43838-43840).

Seuraavassa työvaiheessa tasossa 2 näkyvät ylimmäisin puutaso poistettiin. Kaivamista jatkettaessa havaittiin, että puurakennetta R 3 oli kahdessa uudessa kerroksessa noin 2 metriä pitkänä rakenteena ja ne olivat asettuneet vaalean siltin yhteyteen (Y 39). Löytöjä: veitsellä leikatun nahan pala, eläimen putkiluun pala, ikkunalasin pala. Tältä tasolta löytyi myös ohut pyöreä, pieni metalliesine (KM 99078:4, z = 22.28 mmpy) ja liitupiipun varrellinen pesän puolikas (KM 99078:14, z = 22.30 mmpy). Alemmalta puutasolta tuli rahalöytö (KM 99078:1, z = 22.17 mmpy).

Taso 3 piirrettiin kartaksi (kartta 11) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124107-124111, 43841-43850).

Edelleen kaivettaessa alkoi puhdas vaalea pohjasiltti näkyä (Y 55). Puurakenteesta R 3 otettiin lajin määritysnäytteiksi neljä parhaiten säilynyttä lankkua tai lankunpätkää. Näytteet numeroitiin 1-3, ja ne merkittiin tasokarttaan (taso 4, kartta 11). Löytöjä: 1 metallinappi (KM 99078:5, z = 22.09 mmpy) ja W-profiilista: kupariplombi (KM 99078:3, z = 22.58 mmpy) ja kuparinappi (KM 99078:6, z = 22.40 mmpy).

Taso 4 piirrettiin kartaksi (kartta 11) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124131-124138, 43851-43854).

Kaivanto 2 N:n pohjamaa alkoi olla kokonaisuudessaan näkyvissä. Kaikki puut rakenteesta R 3 poistettiin ja alta paljastui puhdas vaalea siltti (Y 55). Puitten alle oli asetettu noin nyrkin-pään kokoisia kiviä ja värjäytynyt siltti jatkui paikoitellen noin 10-50 cm syvissä kuopissa. Puunäytteet 4-5 otettiin talteen tässä vaiheessa.

Taso 5 piirrettiin kartaksi (kartta 12) ja dokumentoitiin mustavalko- ja diakuvin (RHO 124146-124150, 43855-43858).

Tällä kaivausalueella maa seulottiin tasosta 2 lähtien, mutta yksikään löytö ei tullut seulasta.

6. TULKINTA JA YHTEENVETO

Luvussa 3.4 esitelty kivijalka kuuluu mitä todennäköisimmin Riddars II:een kuuluneeseen talli- ja vilja-aitta rakennusriviin eli ratiin, joka näkyy vielä vuonna 1914 otetussa valokuvassa noin 50 metrin mittaisena pitkänä rakennuksena (Talve 1972: kuva 21 ja 48). Ulkorakennus purettiin ennen vuotta 1926, jolloin sitä ei enää näy ilmakuvassa (liite 7.4).

Kyläraitin kaivauksissa selvisi, että tielinjan itäisin osa on suhteellisen nuori. Löytöaineisto (liite 4.2) on aikaisintaan 1600-luvun alusta (Bartmann-kannun pala KM 99078:12) ja 1700-luvun alkupuolelta (rahat ja liitupiippu KM 99078:1, 2 ja 14). Rahalöydöt ajoittuvat vuosille 1719-1726 (P. Sarvas suullinen lausunto 3.11.1999).

Samuel Brotheruksen tarkemmin ajoittamaton kartta 1690-luvulta ja vuoden 1699 kartta osoittavat myös, että suuren rantatien linja on kääntynyt kohti koillista ennen Gammal Knapaksen ja Riddars II:n taloja.

Vanhin tielinja on ollut noin 4 metriä leveä ja noin 40-90 cm nykyisen tien pintaa alempana.

Tien alimmat kulutuskerrokset koostuivat noin 1 metrin paksuisista pienillä irtokivillä vahvistetuista hyvin tummista kulttuurimaakerroksista.

Kaivannosta 2 N noin 1,2-1,5 metrin syvyydestä löytyneen puurakenteen R 3 lankut koostuivat sekä kuusesta (2 kpl) että männystä (3 kpl) (liite 6). Puut oli tuettu kivillä lähes vaakasuoraksi tasoksi.

Rakenteen ikä voidaan esinelöytöjen perusteella ajoittaa 1700-luvun alkupuolelle (luku 5.4, liite 4.2). Sitä vastoin rakenteen funktio on täysin arvailujen varassa. Mahdollisesti se on voinut olla jonkinlainen jalkasilta, jonka avulla on ylitetty vaikeakulkuinen tie tai piha.

Gammal Knapaksen tontin löytöaineisto näyttää sijoittuvan noin 1800- ja 1900-luvun taitteeseen. Runsas talousjäte ja ulkorakennuksiin sekä maatalouteen liittyvät metallilöydöt (liite 4.5) ovat todennäköisesti kasautuneet ennen nykyisen päärakennuksen valmistumista 1910-luvulla ja Kyläraitin tielinjan leventämistä 1950-luvun alkupuolella.

Vielä ennen vuotta 1914 paikalla sijainneen päärakennuksen kivijalan katkelma tuli mahdollisesti esiin kaivannossa 1 N (luku 5.2). Vielä vuonna 1926 Kirkkotien varressa on ollut Gammal Knapaksen vanhaan rakennuskantaan liittynyt ulkorakennuksesta asuinrakennukseksi muutettu pieni rakennus (liite 7.5). Resentit löydöt Kirkkotien ja Kyläraitin leikkauksesta liittyvät todennäköisesti tähän vaiheeseen. Gammal Knapaksen vanha päärakennus oli sijainnut noin 7,6 metriä länteen Hannusas-talosta.

Viimeisimpään vaiheeseen liittyy Gammal Knapaksen päärakennukseen 1920-1930 -luvulla vedetty vesijohtoputki, joka tuli vastaan kaivannossa 1 N (luku 5.4) (G. Weckstöm suullinen tieto 28.10.1999).

Sekä Riddars II:ssa että Gammal Knapaksen vanhassa päärakennuksessa on ollut vihreää ns. metsälasia (liite 4.2) olleet ikkunalasit mahdollisesti jo 1700-luvulla.

Riddars II:ssa on harjoitettu jonkinasteista metallinjalostusta ja -työstöä lähinnä kai kotitarpeiksi. Noin 4 metriä päärakennuksen pohjoispuolella löytyi 28 työkalun katkelman sekä 23,6 kg metallikuonan keskittymä (luku 5.1, liite 4.3, kartta 3)

Hannusas-talon ja Gammal Knapaksen välinen tielinja on ollut noin 5 metrin levyinen (luku 3.5, liite 1) ja pinnassa sijaitsevan peruskallion vuoksi todennäköisesti hyvin vaikea kunnossapidettävä. Junsin talon sekä Nedre Rutarsin välillä tielinja näyttää olleen noin 2 metriä nykyistä kapeampi (luku 3.2)

Riddars II: ja Hannusas-in ulkorakennusten väliin oli jäänyt 8,3 metrin leveydeltä rakenteeltaan erittäin tiiviiksi perustettua tielinja (luku 3.4, liite 1, liite 7.8). Todennäköisesti kyseessä on vuosien 1917-1922 viertotiehanke, jolloin tie määriteltiin tehtäväksi vähintään 6 metriä leveäksi (luku 2.2).

Kirkkotien ja Kyläraitin voimalliset tienrakennusvaiheet näkyivät jopa 1 metrin vahvaisina täyterroksina kaivantojen poikkileikkauksissa (luku 3.2 ja 5) Kirkkotien luonne mutkikkaana ja mäkisenä maantienä oli muuttunut täysin 1950-luvun jälkeen (liite 7.3). Samoin Kyläraitin ja Kirkkotien välinen kapea X-risteys (liite 7.8, 7.9) oli levennetty vastaamaan 1950-luvun liikenteen vaatimuksia (liite 7.7, 7.6).

Helsingissä 17.12.1999

Jaana Pietilä, HUK

LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

Painamattomat lähteet:

Kartat:

Nylands och Bårge Lähns Skiäri Gårds. Den 14 Juni Hans Congliga Majestäts Landtmätaren font. S. Brotrus. Mittakaava 1: 40 000.

MH 81/55 M 17/päällä. MH 81 U-1 Lääninkartta 1. Topographica, Kansallisarkisto, Helsinki.

Charta Uppå Helsingh Sochns Kyrkeby uti Bårge Lähn Bestående af Hemmantahl och Lägenheter som her bifogat Beskrifningh Behwijsar af Åhr 1699. Samuel Brotherus.

B 11^a 8/1-3 Maanmittaushallituksen kartta-arkisto, Helsinki.

Maanmittari Fr. J. Forseenin laatima kartta Helsingin pitäjän alueesta vuodelta 1749.

Svenska Riksarkivet, Lantmästerstyrelsens leverans 1850 nr. 77.

Charta öfver Helsinge Kyrkobys Skog och Utmark uti Nyland, Borgo Härad och Helsing Sockn. Författad Åren 1775, 1776 och 1777 af Carl Hagström. Mittakaava 1:4000.

B 10 5/4-13 Maanmittaushallituksen kartta-arkisto, Helsinki.

Charta öfver Helsinge Sockens Kyrkobys Tomter och Rigårdar uti Borgå Härad och Nylands Län Afmätte År 1800 af Timoth. Winter. Mittakaava 1:2000.

B 10 5/14-15 Maanmittaushallituksen kartta-arkisto, Helsinki.

Karta öfver Kyrkobyns och Prästgårdens hemägor i Helsinge Socken och Härad samt Nylands Län affattade till Storskifte af underskrifven Förste Läne Landmätare År 1840 Sim. Grönlund. Mittakaava 1:2000.

Maanmittaushallituksen kartta-arkisto, Helsinki.

Peruskarttalehden osa Helsingin pitäjän kirkonkylästä ja sen ympäristön kylistä. 1:20 000. Noin vuodelta 1945.

Topografinen kartta N:o 2043 Kerava 1:100 000. Maanmittaushallituksen kartografinen toimisto. Maanmittaushallituksen kivipaino 1954.

Kartta Helsingin pitäjän kirkonkylästä. Noin vuodelta 1960.

Muutossuunnitelma pl.-välillä 0+00- -2+35 Myllymäen - Helsingin kirkonkylän paikallistien parantamiseksi Helsingin kirkonkylän kohdalla. Helsingin mlk. Kartta 1:2000.

Tie- ja vesirakennuslaitos Uudenmaan piiri 15.10.1965.

Tielaitoksen arkisto, Helsinki.

Ote Kirkonkylän pohjakartasta 1:2000. Liite kunnanhallituksen pöytäkirjaan elokuussa 1966. Kaavoitustoimisto, Helsingin maalaiskunta. Helsinge planekansli.

Muutossuunnitelma Helsingin-Tuusulan vanhan yksityistieksi muuttuneen maantien rakentaminen paikallistieksi pl. 10+80-13+40 Helsingin mlk. Tie- ja vesirakennuslaitos Uudenmaan piiri 9.8.1966.

AD 356/50 1951 Ta. 22/8 1966 N:o T-4263. Tielaitoksen arkisto, Helsinki.

Helsingin ohikulkutie välillä Veromiehenkylä-Tikkurila yleiskartta 1:10 000. Insinööritoimisto Viatek 16.4.1969. Tie- ja vesirakennushallitus tiesuunnitteluosasto 24.4.1969.

Tielaitoksen arkisto, Helsinki.

Helsingin Puhelinyhdistys /kaivuilmoitus. Työpiirustus. Vantaa, kaupunginosa 69 uudisrakentaminen. Kaapelireitti Kirkkotie-Kyläraitti. Asemapiirros uudet kaapelit 1:500.

Kirkkotien ja Kyläraitin alustavat työpiirustukset. 1:500. Vantaan kaupunki, kaupunkirakentaminen. 24.3.1999

Kirkkotie. Pituusleikkaus 1:1000/1:100. Alustava tasaus. Vantaan kaupunki, kaupunkirakentaminen. 24.3.1999.

Helsingin pitäjän kirkonkylä. Kyläraitti. Pituusleikkaus ja tyyppipoikkileikkaus 1:1000/1:100. Alustava tasaus. Vantaan kaupunki, kaupunkirakentaminen. 24.3.1999.

Helsingin pitäjän kirkonkylä. Kirkkotie välillä Ylästöntien-Knapaksenkuja. Asemapiirustus 1:500. Vantaan kaupunki, kaupunkirakentaminen. 9.6.1999.

Helsingin pitäjän kirkonkylä. Kirkkotie välillä Ylästöntien-Knapaksenkuja. Pituusleikkaus ja tyyppipoikkileikkaus 1:1000/1:100. Vantaan kaupunki, kaupunkirakentaminen. 9.6.1999.

Helsingin pitäjän kirkonkylä. Kyläraitti. Asemapiirustus 1:500. Vantaan kaupunki, kaupunkirakentaminen. 9.6.1999.

Helsingin pitäjän kirkonkylä. Kyläraitti. Pituusleikkaus ja tyyppipoikkileikkaus 1:1000/1:100. Vantaan kaupunki, kaupunkirakentaminen. 9.6.1999.

Kuvalähteet:

Ilmavoimien käyttöön tarkoitettuja ilmakuvia 1920-luvulta. Uudenmaan liiton arkisto. Helsinki.

Ilmakuvia 1930-luvulta. Karhumäen veljesten kokoelma. Veljekset Karhumäki Oy. Halli, Kuorevesi.

Kansatieteen kuva-arkisto, Museovirasto. Helsinki.

Rautavaara-Brax, Tuula 1992-1993: HPY:n kaapelityömaan aikaiset valokuvat 29.10.-2.11.1992 ja 1.9.-2.9.1993.

Vantaan kaupungin kaupunkisuunnitteluosasto.

Åbergin kokoelma.

Vantaan kaupunginmuseon kuva-arkisto, Vantaa.

Kirjeenvaihto ja pöytäkirjat:

Helsingin maalaiskunnan kunnanhallituksen kokouspöytäkirjat 29/3.8.1966, 30/10.8.1966 ja 31/17.8.1966.

Vantaan kaupunginarkisto.

Muinaistieteellisen toimikunnan Rakennushistorian toimiston lausunto Helsingin maalaiskunnan Kunnanhallitukselle 1902/11.8.1966.

Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto, Helsinki.

Tie- ja vesirakennuslaitoksen Uudenmaan piirin piirikonttorin aloite Tie- ja vesirakennushallitukselle No 2946/T-356/1870 12.8.1966.

Litzen, Aulikki ja Vuori, Jukka 1997: Helsingin maalaiskunnan historia 1865-1945. Kunnallishallinnon uudistuksesta suureen alueluovutukseen. Vantaan kaupunki.

Luho, Ville 1965: *Helsingin pitäjän esihistoria*. Helsingin pitäjän historia I. Helsingin maalaiskunta.

Lönnqvist, Bo 1994: *Helsingin kyrkoby. Vantaan Pyhän Laurin kirkko 500 vuotta. Helsingin kyrka St Lars 500*. Tutkielmia kirkon historiasta. Toim. Marja-Terttu Knapas. Vantaan seurakunnat.

Perko, Touko 1977: *Maanteiden rakentaminen 1918-1939*. Suomen itsenäistymisestä 1970-luvulle. Suomen teiden historia II. Tie- ja vesirakennushallitus, Suomen tieyhdistys. Helsinki. (96-199)

Perko, Touko 1977: *Kunto paranee - liikenne kasvaa. Tieliikenteen uusi tuleminen*. Sota-ajan paha taantuma ja tieliikenteen uusi tuleminen 1940-1970. Suomen itsenäistymisestä 1970-luvulle. Suomen teiden historia II. Tie- ja vesirakennushallitus, Suomen tieyhdistys. Helsinki. (343-395)

Saresto, Sari ja Lehdesmäki, Anni 1991: Helsingin pitäjän kirkonkylä. Raportti rakennetusta ympäristöstä. *Vantaan kaupunginmuseon julkaisu N:o 1/1991*.

Salminen, Tapio 1992: Suuren Rantatien inventointi 1991. Inventointikertomuksen yhteenvetoraportti. *Tiemuseon raportteja 1/1992*. Tielaitos. Tiehallitus. Tiemuseo. Tampere.

Salminen, Tapio 1993: Suuri Rantatie. Stora Strandvägen. *Tiemuseon julkaisuja 7*. Tielaitos. Helsinki.

Skogström, Väinö 1977: *Tienpidon teknisestä kehityksestä*. Suomen teiden historia II. Suomen itsenäistymisestä 1970-luvulle. Tie- ja vesirakennushallitus, Suomen tieyhdistys. Helsinki.

Talve, Ilmar 1972: Helsingin pitäjän kirkonkylä. Vantaan kauppalan sivistystyö-lautakunta.

Vantaan kaupunki. Helsingin pitäjän kirkonkylä. Esineellisen ympäristön suunnitelma. Vanda stad. Helsingin Kyrkoby. Plan för gatamiljöns möblering. Vantaan Kaupunki asemakaavaosasto 1990.

Viertola, Juhani 1974: *Yleiset tiet Ruotsin vallan aikana*. Autonomian ajan alkupuoli vuoteen 1875. Autonomian ajan loppupuoli Suomen itsenäistymiseen saakka. Suomen teiden historia I. Pakanuuden ajalta Suomen itsenäistymiseen. (35-286)
Tie- ja vesirakennushallitus, Suomen tieyhdistys. Helsinki.

Viljo, Eeva-Maija 1994: *Kirkon jälleerakentaminen palon jälkeen ja myöhemmät korjaukset*. Vantaan Pyhän Laurin kirkko 500 vuotta. Helsingin kyrka St Lars 500. Tutkielmia kirkon historiasta. Toim. Marja-Terttu Knapas. Vantaan seurakunnat.

Suulliset lähteet:

Pietarila, Pentti. Museovirasto, rakennushistorian osasto. Helsinki.

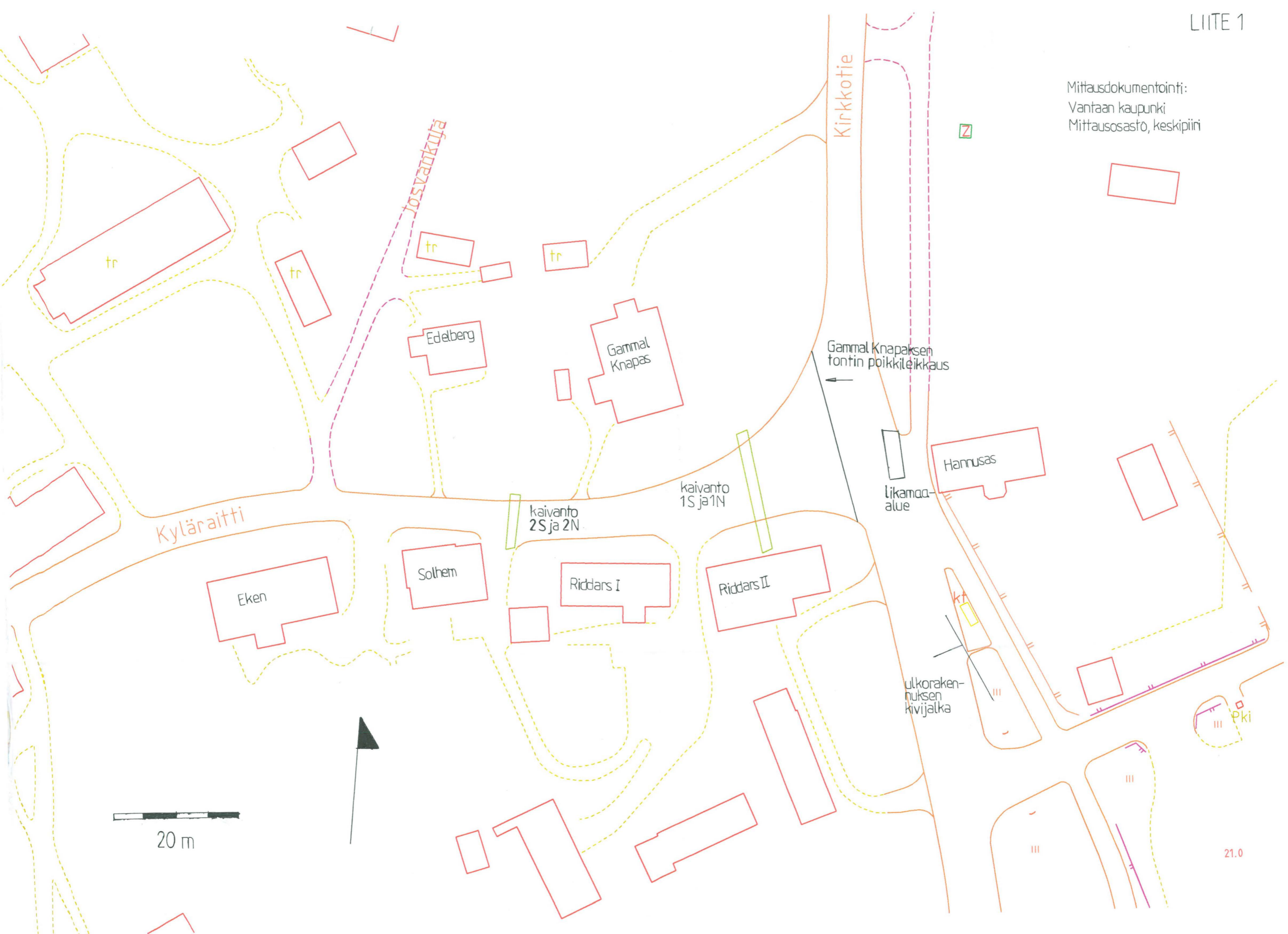
Rautavaara-Brax, Tuula. Vantaan kaupungin kaupunkisuunnitteluosasto, Vantaa.

Sarvas, Pekka. Rahakammio, Kansallismuseo. Helsinki.

Savinen, Erkki (s. 1921). Riddars I (Redlin), Kyläraitti. Helsingin pitäjän kirkonkylä. Vantaa.

Weckström, Gunnar (s. 1935). Eken, Kyläraitti. Helsingin pitäjän kirkonkylä. Vantaa.

Mittausdokumentointi:
Vantaan kaupunki
Mittausosasto, keskipiiri

20 m

Muutos suunnitelma

Helsingin-Tuusulan
vanhan yksityistieksi muuttuneen
maantien rakentaminen
paikalliseksi
pl. 10+80 - 13+40
Helsingin mlk.

Dituusleikkaus 1:2000/1:200

Tien luokka..... II N bsk
Tien pituus..... 0.260 km
Tien leveys..... 8.0 m
Pinnan kaarresäde..... 150 m
Jyrkin nousu..... 0.0338
Ohjenuousu..... 50 km/h

15.68 16.12

Tien pinta 1999

MAKSIMILE. TIEN PINTA

15.68 16.12

16.08 16.55

16.41 16.70

16.83 17.28

17.25 17.68

17.65 18.01

18.07 18.31

18.45 18.56

18.74 18.78

18.95 18.98

19.20 19.22

18.78 19.55

19.17 19.99

19.71 20.59

20.15 21.16

22.23 21.84

22.21 22.51

22.60 22.19

TASAUUS

+ 0.44

+ 0.47

+ 0.29

+ 0.45

+ 0.43

+ 0.36

+ 0.24

+ 0.11

+ 0.04

+ 0.03

+ 0.02

+ 0.77

+ 0.72

+ 0.82

+ 1.01

- 0.39

+ 0.30

+ 0.59

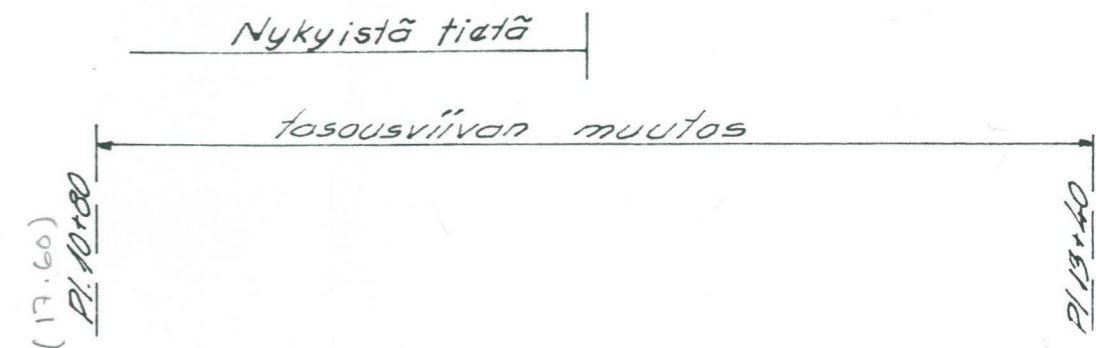
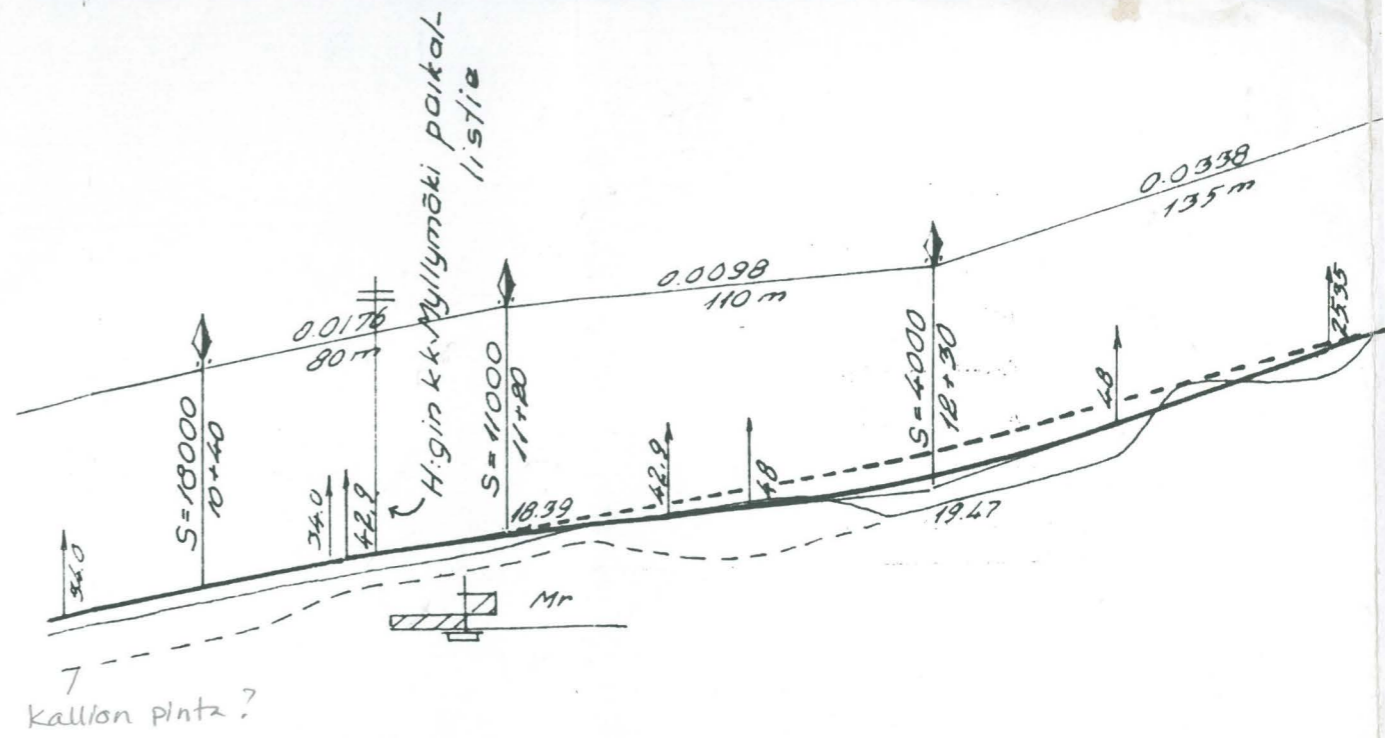
10

11

12

13

$K = 37^{\circ}30'$ $T_g = 50.92$
 $R = 150$ $Kr = 98.17$

7

11

6.92

5.16

Ote Kirkonkylän pohjakartasta 1:2000

LIITE 2.2

r k o n k y

Juns

Tapuli

Krk

Yht.

Mully

Yht

HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
J. Pietilä 1999

KARTTALUETTELO

RHO SIGNUM

KARTTA 1 Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäseinän kivijalka Mittakaava 1:50	092.2.1
KARTTA 2 Kirkkotie, Gammal Knapas SW, itäprofiili Mittakaava 1:20	092.2.2
KARTTA 3 Kyläraitti, kaivanto 1 S-puoli, tasot 1 ja 2 Mittakaava 1:20	092.2.3
KARTTA 4 Kyläraitti, kaivanto 1 S-puoli, tasot 3 ja 4 Mittakaava 1:20	092.2.4
KARTTA 5 Kyläraitti, kaivanto 1 S-puoli, taso 5 Mittakaava 1:20	092.2.5
KARTTA 6 Kyläraitti, kaivanto 1 S-puolen etelä- ja pohjoispäädyt Mittakaava 1:20	092.2.6
KARTTA 7 Kyläraitti, kaivanto 1 N-puoli, tasot 1 ja 2 Mittakaava 1:20	092.2.7
KARTTA 8 Kyläraitti, kaivanto 1 N-puoli, taso 3 Mittakaava 1:20	092.2.8
KARTTA 9 Kyläraitti, kaivanto 1 N-puoli, R 4 Mittakaava 1:10	092.2.9
KARTTA 10 Kyläraitti, kaivanto 1 S- ja N-puolien länsiprofiilit Mittakaava 1:20	092.2.10
KARTTA 11 Kyläraitti, kaivanto 2 N-puoli, tasot 1-4 Mittakaava 1:20	092.2.11
KARTTA 12 Kyläraitti, kaivanto 2 N- ja S-puoli, tasot 1 ja 5 Mittakaava 1:20	092.2.12
KARTTA 13 Kyläraitti, kaivanto 2 N- ja S-puolien länsiprofiilit Mittakaava 1:20	092.2.13

HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ Kyläraitti. J. Pietilä 1999.
Löytöluettelo KM 99078:1-43, 83

LIITE 4.2

KM	kpl	alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	mitat mm	paino g	muuta
01	1	2 N/Y 39	86222.88/ 54517.08	22.17	kupari	raha	toisella puolella nuolet ristissä	23x1	3,5	1719-1726 kuparirahaäyri. Kahden puun (R 3) välistä, konservointiin.
02	1	1 N/ Y 59	86229.12/ 54553.89	22.08	kupari	raha	toisella puolella nuolet ristissä vaakunakentässä	23x1	3,0	1719-1726 kuparirahaäyri. Hiilialueelta, konservointiin.
03	1	2 N	86222.56/ 54516.17	22.58	kupari	plombi	kokonainen	35x30x10	20,0	W-profiilista, konservointiin.
04	1	2 N/ Y 38	86223.30/ 54516.61	22.28	kupari	nappi ?	hyvin ohut, useana palana	18x8	2,0	hyvin huonokuntoinen, konservointiin
05	1	2 N/ Y 39	86223.80/ 54517.33	22.09	kupari	nappi	kaksiosainen, toisessa näkyvässä kanta	21x1, 21x1	2,0	kaapeleiden N-puoli, osittain hajonnut, konservointiin

KM	kpl	alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	mitat mm	paino g	muuta
06	1	2 N	86223.21/ 54516.23	22.40	kupari	nappi	paksuhko, toisella puolella kanta	22x13	5,0	W-profiilista, kaapeleiden alta, konservointiin
07	1	1 S/ Y 10	86218- 86219	22.58-21.95	kupari	naula	litteä ja leveä varsi	74x13x2	7,5	
08	1	1 S/ Y 29	noin 86219.50	22.14-21.80	rauta	musketin luoti	valukanta jäljellä	halk. 10	2,5	ampumaton, konservointiin kaapelista 1,5 metriä kaapeliojasta N-suuntaan
12	1	1 S/ Y 30	86219.46/ 54556.34	21.82	kivisavi	kannu	Bartmann-kannun kylkipala, suolalasetulla ulkopinnalla kasviahkoristeen pieni katkelma	21x24x4	2,0	ulkopinnan lasitteessa reikä, sekundalaatua
13	1	2 N/ Y 39	86222.52/ 54516.66	21.87	kivisavi	kannu	ulkopinta ruskeanharmaa, sisäpinnalla palojälkiä	29x25x4	3,5	kaapeleiden N-puolelta
14	1	2 N/ Y 38	86223.25/ 54516.84	22.30	valkosavi	liitupiippu	pesän ja varren yhtymäkohta, pesästä jäljellä puolet, savukanava vinoon tehty	50x37x10x4	10,0	ulkopinnalla heikko 3 kruunua leima + "F.R" = Fredericus Rex v. 1720-1751. (Bonds 1977:50) kaapelin S-puolelta

KM	kpl	alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	mitat mm	paino g	muuta
15	2	1 S/Y 10	86218-86219	22.08	fajanssi	astia	valkoisia astian pintaosan lohkeamia	19x9 ja 15x6	1,0	
16	2	1 S/Y 29	noin 86219.50	22.14-21.80	punasavi	astia/ kukkaruukku	lasittamattomia, hiekkasekoitteinen massa	36x26x9 ja 33x20x8	13,0	kaapeliøjasta 1,5 metriä N-suuntaan
17	3	1 S/Y 10	86218-86219	22.08	lasi	ikkuna	vihreitä	39x24x3 ja 45x17x3	9,0	
18	4	1 S/Y 10	86218-86219	22.58-21.95	lasi	ikkuna	vihreitä, iridisoituneita	26x11x1,5	2,0	
19	2	1 S/Y 29	noin 86219.50	22.14-21.80	lasi	ikkuna	vihreitä, iridisoituneita	15x19x1 ja 15x13x1	1,5	kaapeliøjasta 1,5 metriä N-suuntaan
20	10	1 S/Y 10	86218-86219	22.08	lasi	pullo/ astia	vihreitä	93x80x8 ja 41x32x3, 49x17x3	115,0	

KM	kpl	alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	mitat mm	paino g	muuta
33	1	2 N/Y 39	86220.62- 86225.05	22.15-21.94	lasi	ikkuna	vihreä	8x7x1,5	0,5	kaapeleiden S-puoli puiden (R 3) alta
34	2	2 N/ Y 39	86220.62- 86225.05	22.15-21.94	lasi	ikkuna	vihreä ja iridisoitunut	7x8x1	0,5	puiden (R 3) alta
35	1	2 N/ Y 39	86220.62- 86225.05	22.15-21.94	lasi	ikkuna	vihreä; lohkeillut ja iridisoitunut	20x14x1	0,5	kaapeleiden alta
36	1	2 N/ Y 39	86220.62- 86225.05	22.15-21.94	lasi	astia/ pullo	kirkas, voimakkaasti kaartuva	21x16x2	1,0	kaapeleiden N-puoli
38	2	2 N/ Y 38	86220.69- 86224.50	22.44-22.30	hyvin vaalea punasavi	astia	ulkopinnalla ruskeankirjava suolalasisitus, sisäpinta punertavanharmaa	16x12x5	1,0	ulkopinnan lasitteessa virhe
39	1	2 N/ Y 38	86220.69- 86224.50	22.44-22.30	punasavi	astia	sisäpinnalla bolusräijöiden jäänteitä, ulkopinta heikosti lasitettu ?	56x28x7	11,5	

KM	kpl	alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	mitat mm	paino g	muuta
40	1	2 N/ Y 38	86220.69- 86224.50	22.44-22.30	punasavi	astia	sisäpinnalla vaaleanruskean lasituksen jäänteitä, ulkopinta lasittamaton	29x18x7	3,0	kaapelin S-puoli
41	1	2 N/ Y 39	86220.62- 86225.05	22.15-21.94	punasavi	astia	sisäpinnalla vihertävänruskean lasituksen jäänteitä, ulkipinta lasittamaton	18x17x6	1,5	kaapeleiden S-puoli, puiden (R 3) alta
42	1	2 S/ Y 18	86214.97-86216	23.11	valkosavi	liitupiippu	varren katkelma pesän tyvestä	12x10	1,0	
43	1	2 N/ Y 38	86220.69- 86224.50	22.44-22.30	pii	iskos	särmikäs ja vaaleanharmaa, yhdellä sivulla jäljellä piinodulin raaka-pintaa	17x18x13	3,0	
83	1	2 N/ Y 39	86222.51/ 54516.57	21.98	metalli	nappi	kannallinen nappi, ulkopinnalla koristeuurre pitkin reunoja, kokonainen	19x10	3,0	konservointiin

HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ Kyläraitti J. Pietilä 1999.
Metallilöydöt kaivanto 1 S. KM 99078:44-68

LIITE 4.3.

<i>KM</i>	<i>kpl</i>	<i>alue/yhteys</i>	<i>x/y</i>	<i>z mmpy</i>	<i>materiaali</i>	<i>laji</i>	<i>kuvaus</i>	<i>mitat mm</i>	<i>paino g</i>	<i>muuta</i>
99078:44	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.05	kupari	naula	litteävirtinen, kokonainen	74x13x3	7,5	nokimaa-läikän S-puoli 14.10.1999
99078:45	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	esine	katkelma	62x23x13	22,0	14.10.1999
99078:46	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	hela ?	litteä levy, jossa 15 mm pyöreä reikä, toinen pää W- muotoinen	41x32x5	16,5	14.10.1999
99078:47	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	varras	litteähkö, suorakulmainen	86x14x14	40,0	14.10.1999
99078:48	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	hela ?	taipunut I-muotoon, litteä	44x16x4	8,5	14.10.1999 puhelinkaap- leitten N-puoli
99078:49	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	kupari	varras	katkelma, pyöreä profiililtaan	50x8	19,0	14.10.1999
99078:50	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta/kupari	naula ?	varren katkelma	54x13x4	5,0	14.10.1999

<i>KM</i>	<i>kpl</i>	<i>alue/yhteys</i>	<i>x/y</i>	<i>z mmpy</i>	<i>materiaali</i>	<i>laji</i>	<i>kuvaus</i>	<i>mitat mm</i>	<i>paino g</i>	<i>muuta</i>
99078:51	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	kupari	varras	puolipyöreään muotoon taipunut, litteä profiili	33x12x5	9,0	14.10.1999
99078:52	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	työkalun terä, temmi	nelikulmainen profiili, kapenee toiseen päähän	91x17x15	79,0	14.10.1999
99078:53	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	?	litteä esineen katkelma, hieman taipunut	39x9x3	3,0	14.10.1999
99078:54	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta/kupari	naula ?	varren katkelma, litteä	75x18x5	12,0	14.10.1999
99078:55	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta/kupari	naula ?	varren katkelma, kärkiosa	43x6x4	2,5	14.10.1999
99078:56	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta/kupari	naula ?	kannaton varsi	80x7x2	5,0	14.10.1999
99078:57	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta/kupari	naula	kannallinen katkelma	32x18x6	6,5	14.10.1999
99078:58	2	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta/kupari	hevosen-kengän-naul	kolmikulmaiset kannat, käytettyjä	39x13x6 ja 29x12x3	7,5	14.10.1999

<i>KM</i>	<i>kpl</i>	<i>alue/yhteys</i>	<i>x/y</i>	<i>z mmpy</i>	<i>materiaali</i>	<i>laji</i>	<i>kuvaus</i>	<i>mitat mm</i>	<i>paino g</i>	<i>muuta</i>
99078:59	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta/kupari	veitsi	terän katkelma	71x17x3	12,0	14.10.1999
99078:60	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	sakset	kärkien katkelma	72x13x8	8,5	14.10.1999
99078:61	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	kupari	levy	litteä suorakulmainen levy, josta työstetty pala pois	71x41x2	18,5	14.10.1999
99078:62	2	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	hevosen-kengän-naul	rombimaiset kannat, hokkinauloja, käytettyjä	44x12x7 ja 36x13x7	14,0	14.10.1999
99078:63	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	poran terä	katkelma, kierteinen	93x6	10,0	14.10.1999
99078:64	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	hela/ raudoitus	litteä, lähes suorakulmainen, keskeltä taivutettu, 2 kiinnitysnastaa ja -korvaketta; kokonainen	86x61x11	140,0	14.10.1999
99078:65	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	hela/ raudoitus	litteä, lähes suorakulmainen, keskeltä hieman taivutettu; toisessa päässä reikä; katkelma	105x38x11	147,0	14.10.1999
99078:66	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	pieni alasin ?	neliömäinen paksu työstämisspinta, kiinnitysosa kapea ja litteä, katkennut	55x47x22 x11	265,0	14.10.1999

<i>KM</i>	<i>kpl</i>	<i>alue/yhteys</i>	<i>x/y</i>	<i>z mmpy</i>	<i>materiaali</i>	<i>laji</i>	<i>kuvaus</i>	<i>mitat mm</i>	<i>paino g</i>	<i>muuta</i>
99078:67	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta	levy	litteä katkelma, kapenee hieman toiseen päähän, taivutettu hieman keskeltä	47x19x4	7,5	kaapeliojas-ta 1,5 metriä N suuntaan 15.10.1999
99078:68	1	1 S/Y 10	86218- 86219	22.58- 21.95	rauta/kupari	naula	kannallinen katkelma	30x17x5	4,5	puhelinkaa-peleitten N- puoli 18.10.1999

HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ Kyläraitti. J. Pietilä 1999.
Luu- ja nahkalöydöt KM 99078:69-82.

LIITE 4.4

KM	kpl	alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	mitat mm	paino g	muuta
99078:69	1	1 S/ Y 10	86218-86223.50	22.05	luu	hammas	eläimen suurehko hammas	48x17	10,0	13.10.1999
99078:70	1	1 S/ Y 10	86218-86223.50	22.58-21.95	luu	putkiluu ?	puolikas	46x21x10	8,0	14.10.1999
99078:71	6	1 S/ Y 10	86218-86223.50	22.58-21.95	luu	hampaita + pitkä luu	osittain katkelmia	69x27x17 ja 46x23x19	41,5	14.10.1999
99078:72	2	1 S/ Y 29	86218.50-86221	22.14-21.80	luu	nivelen pää + pitkä luu	katkelmia	54x30x27 ja 51x19x12	21,5	Y 29 keskiosa 15.10.1999
99078:73	6	1 S/ Y 29	86218.50-86221	22.14-21.80	luu	hampaita + pitkiä luita	katkelmia	71x29x15 ja 85x49x22	49,0	18.10.1999
99078:74	6	1 S/ Y 29	86218.50-86221	22.14-21.80	luu	hammas+ putkiluu, niveliä, pitkiä luita	katkelmia	85x54x22 ja 84x9	94,0	18.10.1999

Resentit löydöt

alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	kpl	paino g	muuta
Gammal Knapas SW	86243-86237/ 54562-54565	noin 21-22	nahka	jalkine	nahkajalkineen kappaleita: pohjia, päällisosia	53	1450,0	
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/54562-54565	noin 21-22	rauta	kulmarauta	suorassa kulmassa taivutettu levy, jonka alakulmassa taite sisäänpäin	1	700,0	Mitat: 80x75x4 mm
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/54562-54565	noin 21-22	rauta	koukkupäisen esineen katkelma	tukeva, kaareva koukku, joka liittyy katkelmalliseen rautavarteen	1	1050,0	Mitat: 215x105x30 mm
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/54562-54565	noin 21-22	rauta	oven salvan haka	keskeltä taivutettu, molemmissa päissä "varpaat"	1	1250,0	Mitat: 230x55x40 mm
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/54562-54565	noin 21-22	rauta	piikkausrauta	6-kulmainen, tukeva kärjellinen rautatanko	1	1450,0	Mitat: 220x35 mm
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/54562-54565	noin 21-22	rauta	lattarauta	l-muotoiseksi taivutettu litteä suorakulmainen rautalevy	1	1550,0	Mitat: 375x165x55 mm.
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/54562-54565	noin 21-22	rauta	tuulirautoja ?	kapeita ja pitkiä, pienille silmukoille taivutetut päät	2	950,0	Mitat: 510x15x12 ja 510x21x10 mm
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/ 54562-54565	noin 21-22	rauta	varrellinen sinkilä	tukevavartinen pyöreä tanko, jonka toinen pää taivutettu silmukaksi	1	1050,0	Mitat: 285x50x25 mm
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/54562-54565	noin 21-22	rauta/kupari	reen aisan päätyraudoitus	pitkä niitillinen pyöreä varsi, johon liittyy 8-muotoinen silmukka, huoliteltua taontaa.	1	1250,0	Mitat: 325x105x25 mm
Gammal Knapas/Kirkkotie	irtolöytö tieleikkauksestanoin 86243-86237/54562-54565	noin 21-22	rauta	hevosenkenkä	kokonaisia, yksi vääntynyt toisesta sakarastaan	3	1950,0	leveys 123-117 mm
Jätekuoppa E	86243.38/ 54565.79	21.96	fajanssi	astia	vaaleanvihreästä maisemakupista, Arabian pohjaleima	3	45,0	Arabia 1900-1920-luku

alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	kpl	paino g	muuta
Kaivanto 1 N-puoli/Y 49	86228-86233	22.55-22.21/ 22.50-22.13	rauta	naula	kokonaisia	4	101,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 49	86228-86233	22.55-22.21/ 22.50-22.13	luu	putkiluun pää	eläimen luun katkelma	1	28,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 49	86228-86233	22.55-22.21/ 22.50-22.13	lasi	pullo/astia	värittömiä	9	31,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 49	86228-86233	22.55-22.21/ 22.50-22.13	valkosavi	astia	kellertävä lyjyylasitus molemmilla puolilla	1	1,5	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 50	86227.70- 86225.30	22.31-22.02	rauta	naula	kokonaisia	3	34,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 50	86227.70-86225.30	22.31-22.02	lasi	pullo/astia	ruskea	1	8,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 50	86227.70- 86225.30	22.31-22.02	lasi	ikkuna	vihreitä	3	3,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 50	86227.70- 86225.30	22.31-22.02	lasi	ikkuna	väritön	1	3,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 50	86227.70-86225.30	22.31-22.02	lasi	ikkuna	opaali	1	4,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 50	86227.70-86225.30	22.31-22.02	punasavi	astia	reunapala; sisäpuolella lyjyylasitus, ulkopuoli nokinen	1	7,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 50	86227.70-86225.30	22.31-22.02	luu	putkiluu+hammas	eläinten luita; sian torahammas	2	61,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 50	86227.70- 86225.30	22.31-22.02	lasi	pullo	vihreä	1	29,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	lasi	pullo/astia	ruskeita	2	23,0	

alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	kpl	paino g	muuta
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	nahka	jalkineen osia ?	jäykkiä, pinnassa bitumimainen kerros	3	6,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	luu	eläimen hammas	sian torahampaan katkelma	1	3,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	metalli	nappi	kokonainen, 4-reikää, joiden keskellä ristikuvio	1	2,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	punasavi	astia	sisäpuolelta lyijylasitettu, boluskoristeltu kylkipala	1	3,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	lasi	ikkuna	väritön	7	16,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	lasi	pullo/astia	väritön	1	23,5	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	lasi	pullo/astia	vihreitä	6	78,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 53	86223.32-86224	22.25-21.84	lasi	ikkuna	vihreä	3	5,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 54		22.38-22.10	lasi	pullo/astia	vihreä	1	2,0	
Kaivanto 1 N-puoli/Y 56	86223.32-86331	22.13-21.74	lasi	ikkuna	vihreitä	2	1,0	rautaputken ympärysmää
Kaivanto 1 N-puoli/Y 56	86223.32-86331	22.13-21.74	lasi	pullo/astia	vihreä, ulkopinnassa kirjaimet HK R	1	1,5	rautaputken ympärysmää
Kaivanto 1 N-puoli/Y 58			lasi	pullo/astia	ruskea	1	17,5	kaapeleiden alta
Kaivanto 1 N-puoli/Y 58			fajanssi	astia	valkoisia	2	13,0	kaapeleiden alta

alue/yhteys	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	kpl	paino g	muuta
Kaivanto 2 N-puoli/Y 36	86223.50-86224.98		lasi	pullo/astia	värittömiä; 7 palaa (1/3) samasta astiasta, pohjassa tehtaan nimi	13	950,0	nimi Iittala kaunokirjoituksella, viilikuppi noin 1900-luvun alku
Kaivanto 2 N-puoli/Y 36	86223.50-86224.98		lasi	pullo/astia	vihreitä	9	900,0	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	punasavi	astia/ kukkaruukku	lasittamattomia, vaaleanpunertavia	6	22,0	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	rauta	naula	kokonaisia	2	42,0	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	fajanssi	astia	valkoisia	8	34,0	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	posliini	astia/esine	valkoisia, kuperia, nukesta tai koriste-esineestä ?	4	2,0	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	lasi	kuona	vaaleansinisestä tummansiniseen	1	23,0	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	lasi	ikkuna	väritön	1	3,5	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	lasi	ikkuna	vihreitä	4	1,5	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	lasi	pullo/astia	vihreitä	16	75,0	
Kaivanto 2 S-puoli/Y 18	86214.97-86216	noin 23.21-22.94	lasi	pullo/astia	värittömiä	5	25,5	

YHTEYSLUETTELO

- R 1 Riddars II päärakennuksen kivijalka kaivanto 1 S-puolessa. Z-pinta noin 22.40, z-pohja noin 22.00 mmpy. Rajoittuu Y 1:een. Yllä Y 2, alla peruskallio.
- R 2 kiveys kaivanto 1 S-puolessa N-päässä, kiveyksen välissä vaaleanruskeaa silttiä (Y 30). Z-pinta 21.95, z-pohja 21.80 mmpy. Osa Y 10; yllä Y 9, alla Y 30. Rajoittuu x= 86220.21-86222.75 väliselle alueelle.
- R 3 kaivanto 2 N-puoli, N-S suuntaiset puut. Z-pinta 22.26, z-pohja 21.98 mmpy. Rajoittuu alueelle noin x=86221.78-86225.03. Osa Y 39:ää. Yllä Y 38, alla Y 55.
- R 4 kaivanto 1, N-puolen S-päässä E-W suuntainen kivijalka puhtaan tiiviin ruskean silttisen hiekan (Y 62) päällä. Z-pinta 22.07, z-pohja 22.15 mmpy. Yllä Y 51 ja Y 53; alla Y 62.
- Y 0 asfalttipäällyste: z-pinta 23.50-23.29, z-pohja noin 23.46-23.25 mmpy.
- Y 1 pintaturve, z-pinta 23.31; z-pohja 22.28 mmpy. Paksuus 8-30 cm.

Kaivanto 1 S-puoli

- Y 2 ruskea silttinen hiekka. Yllä Y 1, alla Y 29. Rajoittuu Y ja Y :ään. Z-pinta 23.00, z-pohja 22.10 mmpy. Paksuus 12-30 cm.
- Y 4 tumma silttinen hiekka. Yllä Y , alla Y 2. Z-pinta 22.90, z-pohja 23.07 mmpy. Paksuus 2-18 cm.
- Y 6 karkea löysä täytehiekka, joukossa pieniä alle 5 cm Ø kiviä. Yllä Y 5, alla Y 7, Y 9. Rajoittuu Y 4 ja Y :een. Z-pinta 23.29, z-pohja 22.74 mmpy. Paksuus 2-34 cm. Myös kaivanto 1 N-puolessa.
- Y 7 ruskea karkea hiekka. Yllä Y 6 ja Y , alla Y 8 ja Y 9. Rajoittuu Y :een. Z-pinta 23.21, z-pohja 22.97 mmpy. Paksuus 2-26 cm. Myös kaivanto 1 N-puolessa.
- Y 8 karkea vaalea hiekka, sisältää yli 5 cm Ø kiviä. Yllä Y 6 , Y 7 ja Y 9; alla Y 9 ja Y 14. Z-pinta 23.03, z-pohja 22.20 mmpy. Paksuus 12-40 cm. Myös kaivanto 1 N-puolessa.
- Y 9 saven sekainen, sisältää pieniä kiviä ('makadam'). Yllä Y 8, Y 6 Y ja Y 7, alla Y 10 ja Y 14. Osittain lomittain Y 6 ja Y 8 kanssa kaivanto 1 N-puolessa. Z-pinta 23.10, z-pohja 22.58 mmpy. Paksuus 2-50 cm.
- Y 10 tumma silttinen hiekka, sisältää myös pieniä kiviä. Liittyy R 2:een. Yllä Y 9, Y 14, Y 31 ja Y 60; alla Y 29, Y 40 ja peruskallio. Rajoittuu Y 29 :ään. Z-pinta 22.58, z-pohja 21.95 mmpy. Paksuus 2-76 cm. Myös kaivanto 1 N-puolessa. Löydöt: S-päässä kuonaa, rautaisten työkalujen kappaleita.

- Y 11 savensekainen hiekka, sisältää alle 5 cm Ø kiviä. Yllä Y 1, alla Y 6. Leikkaa Y 4:n.
- Y 12 tiivis, kovaa savea ja kiveä sisältävä kerros
- Y 13 vaaleanruskea hiekka, sisältää pieniä alle 2 cm Ø kiviä. Alaosassa kivet yli 5 cm Ø.
- Y 14 vaalea hieno täytehiekka (tienrakennuksessa nimitetään eristekerrokseksi). Yllä Y 8, alla Y 10, Y 31, Y 60, Y 54 ja Y 49. Rajoittuu Y 9:ään.
Z-pinta 22.70, z-pohja 22.45 mmpy. Paksuus 2-25 cm.
- Y 15 palomaa alue x=86219-86220 välillä. Z-pinta 22.05 mmpy.

Kaivanto 2 S-puoli

- Y 16 pintaturve, z-pinta noin 23.50, z-pohja 23.46 mmpy. Alla Y 17 ja Y 32, rajoittuu Y 34, Y 23 ja 25:een. Myös kaivanto 2 N-puolessa.
- Y 17 ruskea karkea hiekka, z-pinta 23.46, z-pohja noin 23.16 mmpy. Alla Y 18, yllä Y 16. Rajoittuu Y 25:een.
- Y 18 tumma siltti, z-pinta noin 23.21, z-pohja noin 22.94 mmpy. Alla Y 19 ja Y 20, yllä Y 17. Rajoittuu Y 25:een.
- Y 19 vaaleanharmaa kivensekainen hiekka. Z-pinta noin 23.10, z-pohja noin 22.90 mmpy. Alla Y 21, yllä Y 18. Leikkaa Y 18, Y 20 ja Y 21:n.
Tulkinta:
- Y 20 ruskea hiekka, z-pinta noin 23.16, z-pohja noin 22.91 mmpy. Yllä Y 18, alla Y 21. Rajoittuu Y 19 molemmille puolille. Paksuus noin 6-12 cm.
- Y 21 ruskea silttinen hiekka. Z-pinta noin 23.18, z-pohja 22.58 mmpy. Yllä Y 19, Y 20; alla Y 27. Rajoittuu Y 25:een. Keskellä sijaitsee Y 22.
- Y 22 tiilimurskaa, z-pinta noin 22.86, z-pohja noin 22.74 mmpy. Keskellä Y 21:tä.
- Y 23 täytesora, z-pinta noin 23.40, z-pohja noin 23.36 mmpy kaivanto 2 S-puolessa. Myös kaivanto 2 N-puolessa: z-pinta noin 21.70, z-pohja noin 22.50 mmpy.
Yllä Y 0 ja Y 34; alla Y 24, Y 25, Y 34 ja Y 38. Leikkaa Y 16, Y 17 ja Y 32:n. Paksuus noin 4-50 cm.
Tulkinta: kaapelikaivantoon liittyvä kantava täytekerros
- Y 24 harmaa savensekainen kivikerros. Z-pinta noin 23.27, z-pohja noin 23.10 mmpy. Yllä Y 23, alla Y 25.
- Y 25 ruskea kivensekainen kivikerros. Z-pinta noin 23.17, z-pohja noin 22.58 mmpy. Yllä Y 23 ja Y 24, leikkaa Y 17, Y 18, Y 20, Y 21:n.
Tulkinta: viemärikaivannon täyttökerros
- Y 26 nokimaa kallionkolossa. Z-pinta 22.58, z-pohja 22.44 mmpy. Yllä Y 21, alla Y 27.
Tulkinta: palokerros
- Y 27 harmaa silttinen hiekka kallionkolossa. Z-pinta noin 22.40, z-pohja 22.19 mmpy. Yllä Y 26, alla Y 28.
- Y 28 peruskallio, z-pinta 23.07, z-pohja 22.19 mmpy. Yllä Y 27, Y 26, Y 21, Y 18.

Kaivanto 1 S-puoli

- Y 29 tumma siltti, sisältää alle 5 cm Ø kiviä. Yllä Y 10, alla Y 42. Z-pinta 22.14, z-pohja 21.80 mmpy. Paksuus 2-50 cm.
- Y 30 vaaleanharmaa värjäytynyt siltti, liittyy R 2:een (osa Y 10:tä) sen alapuolella. Z-pinta 21.86, z-pohja 21.80 mmpy. Rajoittuu N- ja S-puolellaan Y 41:een, tasolla 4 (kartta X). Löytö: bartmann-kannun kylkipala 21.82 mmpy.
- Y 31 vaaleanharmaa savi S-päässä, kaapelikaivannon vieressä, N-puolella välillä $x = 86217.35 - 86219.21$, noin 75 x 45 cm suuruinen alue. NW-puolellaan rajoittuu Y 41:een tasolla 4 (kartta X). Yllä Y 29, alla peruskallio. Z-pinta 22.00, z-pohja 21.88 mmpy. Paksuus 12 cm. Myös kaivannossa 1 N-puoli: Z-pinta 22.45, z-pohja 22.18 mmpy. Paksuus 4-40 cm.

Kaivanto 2 N-puoli

- Y 32 tumma karkea hiekka. Z-pinta noin 22.17, z-pohja noin 22.80 mmpy. Yllä Y 16, alla Y 37. Rajoittuu Y 23:een. Paksuus 20-40 cm.
- Y 33 ruskea karkea hiekka. Z-pinta noin 22.00, z-pohja noin 22.60 mmpy. Yllä Y 34, alla Y 38. Rajoittuu Y 23:een. Paksuus 60 cm.
- Y 34 harmaan saven sekainen hiekka. Yllä Y 23 ja Y 0, alla kaapelioja, Y 23 ja Y 33. Leikkaa Y 37:n. Paksuus 10-40 cm. Tulkinta: kaapelikaivannon eristetäytekerros
- Y 35 ruskea siltti
- Y 36 harmaanruskea siltti
- Y 37 tumma silttinen hiekka. Z-pinta noin 22.38, z-pohja noin 22.25 mmpy. Yllä Y 32, alla Y 39 ja Y 38. Rajoittuu Y 34 ja kaapeliojaan. Paksuus 50-60 cm.
- Y 38 ruskea silttinen hiekka, joukossa puunoksia. Z-pinta noin 22.44, z-pohja noin 22.30 mmpy. Jatkuu myös kaapelikaivannon alla. Yllä Y 23, Y 33 ja Y 37 sekä kaapelioja. Alla Y 39. Paksuus 2-40 cm.
- Y 39 ruskea hiekkansekainen siltti, liittyy rakenteeseen R 3. Z-pinta noin 22.15, z-pohja 21.94 mmpy. Yllä Y 38 ja Y 37, alla Y 55. Paksuus 8-55 cm.

Kaivanto 1 S-puoli

- Y 40 ruskea hiekkainen siltti. Alla peruskallio. Z-pinta 22.17, z-pohja 21.87 mmpy. Paksuus 2-34 cm. Myös kaivanto 1 N-puolella. HAISEE "PAJALLE"
- Y 41 ruskeanharmaa värjäytynyt siltti
- Y 42 vaaleanruskea hieno siltti. Yllä Y 29, alla Y 43. Rajoittuu Y 40:een. Kaivanto 1 S-puolella alla Y 47 ja Y 31. Z-pinta 21.95, z-pohja 21.53 mmpy. Paksuus 6-20 cm.

- Y 43 ruskea karkea hiekka. Yllä Y 42, alla Y44 ja peruskallio.
Z-pinta 21.83, z-pohja 21.76 mmpy. Paksuus 2-6 cm.
- Y 44 vaaleanruskea karkea siltti. Alla peruskallio.
Z-pinta 21.76, z-pohja 21.73 mmpy. Paksuus 3-6 cm.
- Y 45 tumma kova savinen siltti suurten yli 10 cm Ø kivien päällä, sisältää värjäytymiä ruskeasta siniseen saveen. Yllä Y 14, alla Y 40. Kaivanto 1 S-puolen N-profiilissa.
Z-pinta 22.71, z-pohja 21.99 mmpy. Paksuus 55-75 cm.
- Y 46 ruskea karkea hiekka, pohjamoreeni. Z-pinta 21.64 mmpy.
- Y 47 tumma karkea hiekka, pohjamoreeni. Z-pinta 21.69 mmpy.

Kaivanto 1 N-puoli

- Y 3 ruskea karkea hiekka. Yllä Y 1, alla Y . Rajoittuu Y :een. Z-pinta , z-pohja mmpy. Paksuus cm.
- Y 5 tiivis harmaa savi. Päällä Y, alla Y ja Y.
Z-pinta , z-pohja mmpy. Paksuus cm.
- Y 48 tummanruskea pieniä määriä hiiltä ja palanutta kiveä ja palanutta maata sisältävä E-W suuntainen 1,5 m leveä alue
Löydöt: ikkuna- ja astialasia, kivisavikeramiikan pala.
Alla: vaaleamman ruskea hiekkainen siltti.
Yllä Y 49, alla peruskallio. Rajoittuu S-osastaan Y 49:ään.
- Y 49 tummanharmaa värjäytynyt savi kahdessa osassa: z-pinta 22.55, z-pohja 22.21 mmpy ja z-pinta 22.50, z-pohja 22.13 mmpy. Näiden kahden välissä sijaitsevat Y 48 ja Y 60. Rajoittuu S-osastaan Y 50:een, N-osastaan peruskallioon.
Paksuus 2-37 cm.
- Y 50 tumma alue kaapeliojan N- ja S-puolella, hiiltynyttä N-S suuntaisia puita ja tiilimurskaa. Z-pinta 22.31, z-pohja 22.02 mmpy. Rajoittuu N-puolelta Y 49:ään, S-puolelta Y 51 ja Y 56:een. Y 52 sijaitsee Y 50:n päällä.
- Y 51 tumman ruskeanharmaa silttinen, osittain siniharmaaseen värjäytyneeseen saveen rajoittuva alue, sisältää tiilimurskaa ja hiiltä. Z-pinta 22.31, z-pohja 21.94 mmpy. Rajoittuu N- ja SW-puolelta Y 50:een, S-puolelta Y 49:ään ja 53:een. Alla Y 49.
- Y 52 palaneet punertavat alueet Y 48, Y 49, Y 50 ja Y 51 alueilla. Alla Y 50 ja Y 51.
- Y 53 tummanharmaa hiekkainen siltti, joukossa hiekkaläiskiä (Y 14). Z-pinta 22.25, z-pohja 21.84 mmpy. Rajoittuu N-puolelta Y 51:een.
- Y 54 tumma sitkeä siltinsekainen maa kaapeliojan S-puolella, joukossa tiilimurskaa, sisältää harvakseltaan yli 5 cm Ø kiviä. Z-pinta 22.38, z-pohja 22.10 mmpy. Paksuus 36 cm.

Kaivanto 2 N-puoli

- Y 55 vaalea puhdas siltti R 3:n ja Y 39 alla. Z-pinta 22.11, z-pohja 21.48 mmpy.

Kaivanto 1 N-puoli

- Y 56 tiivis värjäytynyt ruskea siltti. Z-pinta 22.13, z-pohja 21.74 mmpy. Alla peruskallio, päällä R 4.
- Y 57 löysähkö ruskea silttinen hiekka (= Y 40)
- Y 58 tumma silttinen hiekka kaapeliojan alla. Päällä vaaleaa täytehiekkää, alla peruskallio. Paksuus 4-30 cm.
- Y 59 musta hiilensekainen silttinen hiekka kaapeliojan N-puolella, alla peruskallio päällä Y 61. Rajoittuu Y 40:een.
Z-pinta 22.17, z-pohja 22.10 mmpy. Paksuus 1-7 cm.
- Y 60 punertavanruskean hiekan sekainen tumma siltti, liittyy rautaputken kaivantoon ja W-profiilin N-puoliseen kallioon. Alla Y 10, päällä Y 14. Rajoittuu Y54 ja Y 31:een.
Z-pinta 22.45, z-pohja 22.13 mmpy. Paksuus 4-40 cm.
- Y 61 tiivis ruskea puhdas silttinen hiekka, alla peruskallio ja Y49, Y 40. Päällä Y 60. Liittyy kaapelikaivannon S-puolella sijaitsevaan R 4:ään.
Z-pinta 22.31, z-pohja 22.17 mmpy. Paksuus 2-20 cm.
- Y 62 harmaa silttinen hiekka N-päässä nykyisessä tienvarsiuojassa, alla peruskallio yllä Y 9. Rajoittuu Y 49:ään.
Z-pinta 22.55, z-pohja 22.48 mmpy. Paksuus 1-7 cm.

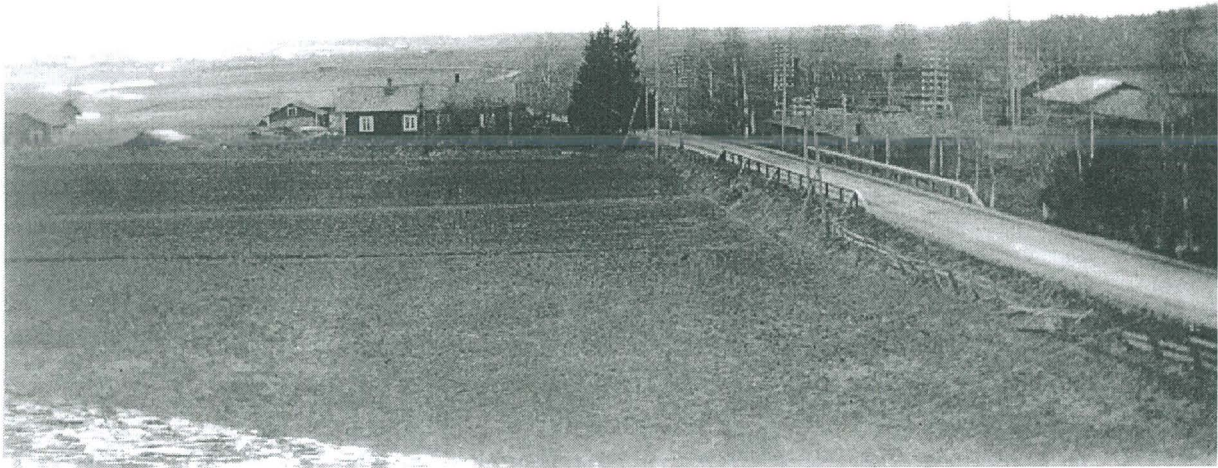
Jaana Pietilä
Museovirasto
Rakennushistorian osasto
PL 187
00171 Helsinki

Pyydettyinä lausuntona ilmoitan, että kyläraitti kaivanto 2:den puunäyte R.3:1 sekä R3:4 ovat kuusta (*Picea abies*) ja puunäyte R3:2, R3:3 sekä R3:5 ovat mäntyä (*Pinus sylvestris*).

Helsingissä 8. marraskuuta 1999

Tuuli Timonen
fil. tri, konservattori
Luonnontieteellinen keskusmuseo
Kasvimuseo
PL 47 (Hämeentie 153 B)
00014 Helsingin yliopisto
puh. 09-1914780 tai 1918616

LIITE 7.1

Kirkkotien eteläpää noin 1920-1930 -luvulla.

Vantaan kaupunginmuseo

LIITE 7.2

Kirkkotie Junsin kohdalla vuonna 1959. Näkymä etelästä päin.

Kuva: Ilmar Talve.

Museovirasto. 3335:15.

LIITE 7.3

Kirkkotien mäki Kyläraitin kohdalla noin 1920-1930-luvulla. Näkymä pohjoiseen.
Vantaan kaupunginmuseo.

LIITE 7.4

Ilmakuva Kirkonkylästä vuonna 1926.

Kuva: Eskola

Uudenmaan liitto

LIITE 7.5

Ilmakuva Kirkonkylästä vuonna 1928.

Kuva: M. Rainio
Uudenmaan liitto

LIITE 7.6

Kyläraitin ja Kirkkotien risteys vuonna 1959

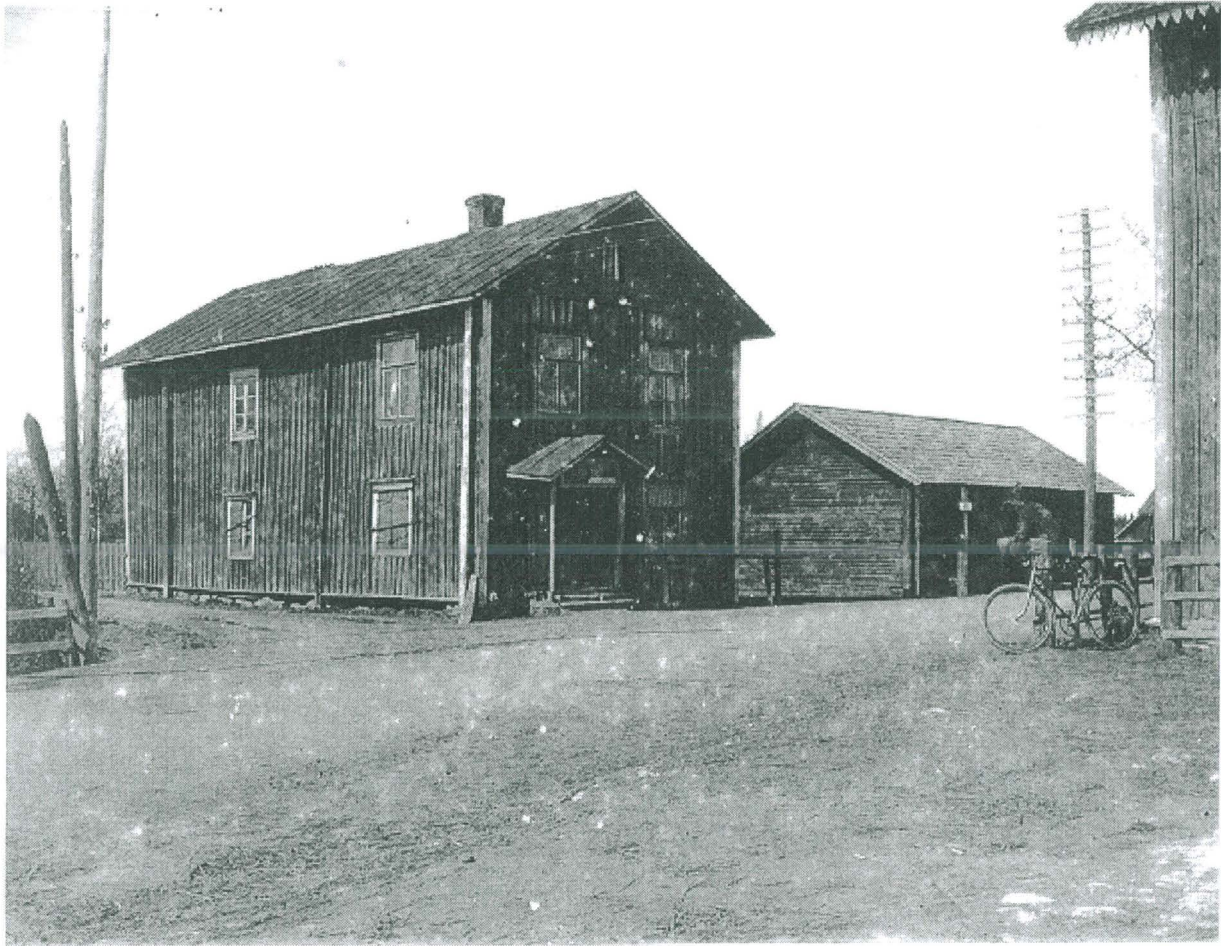
Kuva: Ilmar Talve
Museovirasto 3335:26

LIITE 7.7

Kirkkotien ja Kyläraitin risteys vuonna 1959. Näkymä pohjoiseen päin.

Kuva: Ilmar Talve
Museovirasto 3335:38

LIITE 7.8

"Korsgången" Kirkkotien ja Kyläraitin risteyksessä n. vuonna 1914. Gammal Knapaksen päärakennus ja liiteri vasemmalla. Oikealla Hannusas.

Vantaan kaupunginmuseo

LIITE 7.9

"Korsgången" Kirkkotien ja Kyläraitin risteyksessä. Oikealla Hannusas vasemmalla Gammal Knapaksen ulkorakennusrivi.

Vantaan kaupunginmuseo.

Mustavalkokuva-luettelo

Kuvaaja J. Pietilä

<i>RHO tunnus</i>	<i>filmi/ruutu</i>	<i>aihe</i>	<i>suunta</i>	<i>pvm</i>
123960	1/0	Kirkkotie, ennen tietyön alkua	S-N	16.8.1999
123961	1/1	Kirkkotie, ennen tietyön alkua	SW-NE	16.8.1999
123962	1/2	Kirkkotien ja Kyläraitin risteys ennen tietyön alkua	NW-SE	16.8.1999
123963	1/3	Kirkkotien ja Kyläraitin risteys ennen tietyön alkua	NE-SW	16.8.1999
123964	1/4	Kirkkotie ennen tietyön alkua	NE-SW	16.8.1999
123965	1/5	Kirkkotie ennen tietyön alkua	NW-SE	16.8.1999
123966	1/6	Kirkkotie ennen tietyön alkua	SE-NW	16.8.1999
123967	1/7	Kirkkotie, länsikaista alennettu tien uudelle tasolle	SW-NE	19.8.1999
123968	1/9	Kirkkotie, kevyen liikenteen väylän kaapelikaivanto 1	SW-NE	19.8.1999
123969	1/11	Kirkkotien tietyömaa	SW-NE	19.8.1999
123970	1/12	Kirkkotie, kevyen liikenteen väylän kaapelikaivanto 1	SE-NW	19.8.1999
123971	1/13	Kirkkotie, kevyen liikenteen väylän kaapelikaivanto 1	NE-SW	19.8.1999
123972	1/14	Kirkkotie, kevyen liikenteen väylän kaapelikaivanto 1	NE-SW	19.8.1999
123973	1/36	Kirkkotie, kevyen liikenteen väylän ja ajoradan välinen kaapelikaivanto 1	SE-NW	19.8.1999
123974	2/0	Kirkkotie, sadevesikaivanto 1	W-E	20.8.1999
123975	2/1	Kirkkotie, kevyen liikenteen väylän ja ajoradan välinen kaapelikaivanto 1	S-N	20.8.1999
123976	2/2	Kirkkotie, kevyen liikenteen väylän ja ajoradan välinen kaapelikaivanto 1	N-S	20.8.1999
123977	2/8	Kirkkopelto alue 1, yleiskuva	SE-NW	24.8.1999
123978	2/9	Kirkkopelto alue 1, lähikuva	SE-NW	24.8.1999
123979	2/10	Kirkkopelto alueet 1 ja 2, yleiskuva	SE-NW	24.8.1999
123980	2/11	Kirkkopelto alue 2, yleiskuva	SE-NW	24.8.1999
123981	2/12	Kirkkopelto alue 2, lähikuva	SE-NW	24.8.1999
123982	2/13	Kirkkopelto alue 2 NE, lähikuva	S-N	24.8.1999
123983	2/14	Kirkkopelto alue 3 yleiskuva	S-N	24.8.1999
123984	2/15	Kirkkopelto alue 3 yleiskuva	SW-NE	24.8.1999
123985	2/20	Kirkkotie, läntisen ajoradan tiepenkere	SE-NW	26.8.1999

123986	2/21	Kirkkotie, läntisen ajoradan tiepenkere	SE-NW	26.8.1999
123987	2/23	Kirkkotie, kevyen liikenteen väylän SE-puolinen kaivanto 5 Kirkkopellossa	SW-NE	26.8.1999
123988	2/25	Kirkkotie, itäisen ajoradan N-S suuntainen oja 1, lähikuva	S-N	26.8.1999
123989	2/26	Kirkkotie, itäisen ajoradan N-S suuntainen oja 1, yleiskuva	S-N	26.8.1999
123990	2/28	Kirkkotie, tulevan uuden ajoradan tiekaivannot 2 ja 3 kirkkoaukion kohdalla	NE-SW	30.8.1999
123991	2/29	Kirkkotie, kaapelikaivanto 4 kirkkoaukion kohdalla, NE-profiili	SW-NE	30.8.1999
123992	2/30	Kirkkotie, kaapelikaivanto 4 kirkkoaukion kohdalla, E-profiili	W-E	30.8.1999
123993	2/36	Kirkkotie, kaapelikaivanto 4 kirkkoaukion kohdalla, E-profiili	W-E	30.8.1999
123994	3/0	Kirkkotie, kaapelikaivanto 4 kirkkoaukion kohdalla, E-profiili puupylvään kantaosa	W-E	6.9.1999
123995	3/1	Kirkkotie, kaapelikaivanto 4 kirkkoaukion kohdalla, E-profiili puupylvään kantaosa, lähikuva	W-E	6.9.1999
123996	3/4	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalka, yleiskuva	SE-NW	20.9.1999
123997	3/5	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalka, lähikuva	SE-NW	20.9.1999
123998	3/6	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli esiin kaivettuna, lähikuva	SE/E-NW/N	20.9.1999
123999	3/7	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalka itäpuoli esiin kaivettuna, lähikuva.	SE-NW	20.9.1999
124000	3/8	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalka, yleiskuva kaivannon alueesta	SE-NW	20.9.1999
124001	3/9	Kirkkotie, Riddars II sadevesikaivanto: ulkorakennuksen kivijalan E-W suuntainen osa, lähikuva	SE-NW	21.9.1999
124002	3/10	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili. Keskellä tuhoutunut puulattiataso, lähikuva.	SW-NW	21.9.1999
124003	3/11	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili, keskellä tuhoutunut puulattiataso	SW-NW	21.9.1999
124004	3/12	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili keskellä tuhoutunut puulattiataso	SW/W-NE/N	21.9.1999
124005	3/13	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili keskellä tuhoutunut puulattiataso	SW/W-NE/N	21.9.1999
124006	3/14	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, W-puoli esiin kaivettuna, yleiskuva	SE-NW	21.9.1999
124007	3/15	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, W-puoli esiin kaivettuna, lähikuva	SE-NW	21.9.1999
124008	3/16	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, W-profiili, lähikuva	E-W	21.9.1999
124009	3/19	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva alueesta	NW-SE	21.9.1999
124010	3/22	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva alueesta	NW-SE	21.9.1999
124011	3/23	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, keskellä tuhoutunut puulattiakerros	N/NE-S/SW	21.9.1999
124012	3/24	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, oikealla tuhoutunut puulattiakerros	E-W	21.9.1999
124013	3/26	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, lähikuva W-profiilista	E-W	21.9.1999

124014	3/27	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva kivijalan E-W osan alueesta sadevesikaivannossa	SE-NW	21.9.1999
124015	3/28	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva alueesta	SE-NW	21.9.1999
124016	3/29	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, keskellä tuhoutunut puulattiataso, lähikuva	NW-SE	21.9.1999
124017	3/30	Kirkkotie Riddars II:n sadevesikaivanto W-profiili, lähikuva	E-W	23.9.1999
124018	3/31	Pappilankuja, sadevesikaivanto 3 hautausmaan aidan NW-kulmassa , S-profiili, lähikuva	NW/N-SW/S	23.9.1999
124019	3/32	Pappilankuja, sadevesikaivanto 3 hautausmaan aidan NW-kulmassa , S-profiili, yleiskuva	NW/N-SW/S	23.9.1999
124020	3/33	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuolen NW-pään alue, lähikuva	SE-NW	23.9.1999
124021	3/34	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuolen NW-pään alue, lähikuva	SE-NW	23.9.1999
124022	3/35	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuolen NW-pään alue, yleiskuva	SE-NW	23.9.1999
124023	3/36	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuolen NW-pään alue, yleiskuva	SE-NW	23.9.1999
124024	4/0	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva puhdistettuna	NW-SE	24.9.1999
124025	4/1	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, NW-pää, lähikuva puhdistettuna	NW-SE	24.9.1999
124026	4/2	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli NW-pää, lähikuva puhdistettuna	NE-SW	24.9.1999
124027	4/3	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli NW-pää, yleiskuva puhdistettuna	S-N	24.9.1999
124028	4/4	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili	E-W	24.9.1999
124029	4/5	osa III (N→S) Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili osa IV	E-W	24.9.1999
124030	4/6	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili osa V	E-W	24.9.1999
124031	4/7	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili osa I	E-W	24.9.1999
124032	4/8	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili osa II	E-W	24.9.1999
124033	4/9	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva alueesta. Vasemmalla koivujen takana Riddars II:n päärakennus, taustalla Gammal Knapaksen päärakennus.	SE-NW	24.9.1999
124034	4/11	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, lähikuva sadevesikaivannon E-profiilista. Vasemmalla tuhoutunut puulattiataso.	SW-NE	24.9.1999
124035	4/12	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, lähikuva sadevesikaivannon E-profiilista. Vasemmalla tuhoutunut puulattiataso	SW-NE	24.9.1999
124036	4/13	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäpuolisen kivijalan profiilikaivanto, lähikuva lohkokivistä.	E-W	24.9.1999

124037	4/14	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäpuolisen kivijalan profiilikaivanto, lähikuva lohkokivistä päältäpäin nähtynä, N-osa.	E-W	24.9.1999
124038	4/15	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäpuolisen kivijalan profiilikaivanto, lähikuva lohkokivistä päältäpäin nähtynä, S-osa	E-W	24.9.1999
124039	4/16	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäpuolisen kivijalan profiilikaivanto, lähikuva lohkokivistä päältäpäin nähtynä. Näkyvissä vanhan tielinjan kerroksia.	W-E	24.9.1999
124040	4/17	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäpuolisen kivijalan profiilikaivanto, lähikuva lohkokivistä päältäpäin nähtynä. Näkyvissä vanhan tielinjan kerroksia.	SE-NW	24.9.1999
124041	4/18	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäpuolisen kivijalan alueen sadevesikaivannon W-profiili, uuden tielinjan maakerrokset.	E-W	24.9.1999
124042	4/22	Kirkkotie, Hannusasin W-puolinen kaivanto. Näkyvissä peruskallio, jonka edessä ja päällä kulttuurimaata. Etualalla E-W suuntainen kaapelioja. Yleiskuva.	NW-SE	27.9.1999
124043	4/23	Kirkkotie, Hannusasin W-puolinen kaivanto. Etualalla E-W suuntainen kaapelioja, yleiskuva.	S-N	27.9.1999
124044	4/24	Kirkkotie, Hannusasin W-puolinen kaivanto. Lähikuva, näkyvissä peruskallio	W-E	27.9.1999
124045	4/25	Kirkkotie, Hannusasin W-puolinen kaivanto. Näkyvissä peruskallio, jonka edessä ja päällä kulttuurimaata. Etualalla E-W suuntainen kaapelioja. Yleiskuva	NW-SE	27.9.1999
124046	4/31	Kirkkotie, Hannusasin W-puolinen kaivanto. Etualalla E-W suuntainen kaapelioja, jonka N- ja S-puolella suorakaiteen muotoinen nokinen kulttuurimaa-alue. Yleiskuva.	S-N	6.10.1999
124047	4/33	Kirkkotie, tien poikkileikkaus Kyläraitin kohdalla.	E-W	6.10.1999
124048	5/1	Kirkkotie, W poikkileikkaus Hannusasin SW-puolella. Lähikuva, näkyvissä peruskallio.	E-W	7.10.1999
124049	5/2	Kirkkotie, Hannusasin SW-puoli, näkyvissä peruskallio. Yleiskuva.	SE-NW	7.10.1999
124050	5/9	Kirkkotie, Hannusasin SW-puoli, näkyvissä peruskallio. Yleiskuva.	SW-NE	7.10.1999
124051	5/11	Kirkkotie, Hannusasin W-puoli, likamaaläikkä. Lähikuva	S-N	7.10.1999
124052	5/12	Kirkkotie, Hannusasin W-puoli, likamaaläikkä. Lähikuva	S-N	7.10.1999
124053	5/15	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 1. Näkyvissä Y 10.	S-N	13.10.1999
124054	5/16	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 1. Näkyvissä Y 10.	S-N	13.10.1999
124055	5/17	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 1. Näkyvissä Y 10.	N-S	13.10.1999
124056	5/18	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 1 yleiskuva. Näkyvissä Y 10.	E-W	13.10.1999
124057	5/19	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 1 yleiskuva. Näkyvissä Y 10.	N-S	13.10.1999
124058	5/20	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 1 yleiskuva. Näkyvissä Y 10.	E-W	13.10.1999

124059	5/21	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli taso 1. Näkyvissä Y 25 ja Y 28 eli peruskallio.	S-N	13.10.1999
124060	5/22	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli taso 1. Näkyvissä Y 25 ja Y 28 eli peruskallio.	N-S	13.10.1999
124061	5/23	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli lähikuva kallionkolosta. Näkyvissä W-profiilissa Y 17-21 ja 27.	E-W	13.10.1999
124062	5/24	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli lähikuva kallionkolosta. Näkyvissä W-profiilissa Y 17-21 ja 27.	E-W	13.10.1999
124063	5/25	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli yleiskuva. Näkyvissä W-profiilissa Y 17-21 ja 27.	E-W	13.10.1999
124064	5/26	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 29 ja R 2.	S-N	15.10.1999
124065	5/27	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2 lähikuva S-päästä. Näkyvissä Y 29 ja R 2.	S-N	15.10.1999
124066	5/28	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, lähikuva	E-W	15.10.1999
124067	5/29	Kirkkotie sadevesikaivannon kulttuurimaa	W-E	15.10.1999
124068	5/30	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, yleiskuva	E-W	15.10.1999
124069	5/32	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, yleiskuva	E-W	15.10.1999
124070	5/33	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, yleiskuva	E-W	15.10.1999
124071	5/34	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, lähikuva	E-W	15.10.1999
124072	5/35	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, lähikuva	E-W	15.10.1999
124073	5/36	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 29 ja R 2.	S-N	15.10.1999
124074	6/0	Kirkkotie, Gammal Knapaksen tontin profiili	E-W	15.10.1999
124075	6/1	Kirkkotie, Gammal Knapaksen tontin profiili, lähikuva	E-W	15.10.1999
124076	6/2	Kirkkotie, Gammal Knapaksen tontin profiili, yleiskuva. Oikealla tumma alue kreosoottitervaa sisältävää maata	E-W	15.10.1999
124077	6/3	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 30 ja R 2.	S-N	18.10.1999
124078	6/4	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2, lähikuva. Näkyvissä Y 30 ja R 2.	S-N	18.10.1999
124079	6/5	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 30 ja R 2.	N-S	18.10.1999
124080	6/6	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2, lähikuva. Näkyvissä Y 30 ja R 2.	N-S	18.10.1999
124981	6/7	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 1 yleiskuva. Näkyvissä Y 25, 32, 33, 35 ja 36.	N-S	18.10.1999
124082	6/8	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 1, lähikuva. Näkyvissä Y 32, 33, 35 ja 36.	S-N	18.10.1999
124083	6/9	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 32, 33, 35 ja 36.	S-N	18.10.1999

124084	6/10	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 3, yleiskuva. Näkyvissä Y 30.	S-N	19.10.1999
124085	6/11	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 3, lähikuva. Näkyvissä Y 30.	S-N	19.10.1999
124086	6/12	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 2, lähikuva. Näkyvissä Y 38 ja 25.	N-S	19.10.1999
124087	6/13	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 2, lähikuva. Näkyvissä Y 39 ja R 3.	N-S	19.10.1999
124088	6/14	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 2, lähikuva. Näkyvissä Y 37 ja 38.	S-N	19.10.1999
124089	6/15	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 38.	S-N	19.10.1999
124090	6/16	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 4, yleiskuva. Näkyvissä Y 30, 31, 40 ja 41.	S-N	20.10.1999
124091	6/17	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 4, lähikuva S-päästä. Näkyvissä Y 30, 31, 40 ja 41.	S-N	20.10.1999
124092	6/18	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, yleiskuva. Näkyvissä Y 39 ja R 3.	S-N	20.10.1999
124093	6/19	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva. Näkyvissä Y 39 ja R 3.	S-N	20.10.1999
124094	6/20	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta. Näkyvissä Y 39.	N-S	20.10.1999
124095	6/21	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta. Näkyvissä Y 39.	N-S	20.10.1999
124096	6/22	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta, ylin taso. Näkyvissä Y 39.	N-S	20.10.1999
124097	6/23	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta, ylin taso. Näkyvissä Y 39.	N-S	20.10.1999
124098	6/24	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta, ylin taso. Näkyvissä Y 39.	N-S	20.10.1999
124099	6/25	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva. Piirtämässä A. Malinen.	S-N	20.10.1999
124100	6/26	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, yleiskuva. Näkyvissä Y 31, 46 , 47 ja peruskallio.	S-N	20.10.1999
124101	6/27	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, lähikuva. Näkyvissä Y 31, 46 , 47 ja peruskallio.	N-S	20.10.1999
124102	6/28	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, yleiskuva. Näkyvissä Y 31, 46 , 47 ja peruskallio.	N-S	20.10.1999
124103	6/29	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, yleiskuva. Näkyvissä Y 31, 46 , 47 ja peruskallio.	N-S	20.10.1999
124104	6/30	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, lähikuva. Näkyvissä Y 31, 46 , 47 ja peruskallio.	S-N	20.10.1999
124105	6/31	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, yleiskuva. Näkyvissä Y 31, 46 , 47 ja peruskallio.	S-N	20.10.1999
124106	6/32	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta, ylin taso poistettuna. Näkyvissä Y 39.	N-S	21.10.1999
124107	6/33	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta, ylin taso poistettuna. Näkyvissä Y 39.	N-S	21.10.1999
124108	6/34	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta, ylin taso poistettuna. Näkyvissä Y 39.	N-S	21.10.1999

124109	6/35	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta, ylin taso poistettuna. Näkyvissä Y 39.	N-S	21.10.1999
124110	6/36	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva R 3:sta, ylin taso poistettuna. Näkyvissä Y 39.	N-S	21.10.1999
124111	7/0	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili I	E-W	22.10.1999
124112	7/1	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili II	E-W	22.10.1999
124113	7/2	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili III	E-W	22.10.1999
124114	7/3	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili IV	E-W	22.10.1999
124115	7/4	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili V	E-W	22.10.1999
124116	7/5	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili VI	E-W	22.10.1999
124117	7/6	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili VII	E-W	22.10.1999
124118	7/7	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili VIII	E-W	22.10.1999
124119	7/8	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili IX	E-W	22.10.1999
124120	7/9	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili X	E-W	22.10.1999
124121	7/10	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili XI	E-W	22.10.1999
124122	7/11	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili XII	E-W	22.10.1999
124123	7/12	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili XIII	E-W	22.10.1999
124124	7/13	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: ylempänä A. Malinen, alempana T. Soleva	S-N	25.10.1999
124125	7/14	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: seulomassa A. Malinen.	E-W	25.10.1999
124126	7/15	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 14, 48, 49, 50, 51 ja 52.	N-S	25.10.1999
124127	7/16	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 14, 48, 49, 50, 51 ja 52.	S-N	25.10.1999
124128	7/17	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 1, lähikuva S-osasta. Näkyvissä Y 14, 48, 49, 50, 51 ja 52.	S-N	25.10.1999
124129	7/18	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 1, lähikuva N-osasta. Näkyvissä Y 14, 48, 49, 50, 51 ja 52.	N-S	25.10.1999
124130	7/19	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 4 yleiskuva R 3:sta. Näkyvissä keskimäinen ja alin R 3:n taso sekä hieman Y 55:stä.	S-N	26.10.1999
124131	7/20	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4 lähikuva R 3:sta. Näkyvissä keskimäinen ja alin R 3:n taso sekä hieman Y 55:stä.	S-N	26.10.1999
124132	7/21	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4, lähikuva R 3:sta. Näkyvissä Y 55.	S-N	26.10.1999
124133	7/22	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4, yleiskuva R 3:sta. Näkyvissä Y 55.	N-S	26.10.1999
124134	7/23	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 4 W-profiili I (S→N). Näkyvissä Y 0, 23, 33, 34, 38, 39, 55 ja R 3.	E-W	27.10.1999
124135	7/24	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 4 W-profiili II (S→N). Näkyvissä Y 0, 16, 23, 32-34, 37-39, 55 ja R 3.	E-W	27.10.1999
124136	7/25	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 4 W-profiili I (S→N). Näkyvissä Y 0, 23, 33, 34, 38, 39, 55 ja R 3.	E-W	27.10.1999

124137	7/26	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4 yleiskuva. Näkyvissä R 3:n alin taso.	S-N	27.10.1999
124138	7/27	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: vasemmalla A. Malinen.	E-W	27.10.1999
124139	7/28	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli työkuva: kuvassa T. Soleva	N-S	28.10.1999
124140	7/29	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli työkuva: kuvassa T. Soleva	S-N	28.10.1999
124141	7/30	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 48, 56, 57, 58 ja R 4.	S-N	28.10.1999
124142	7/31	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 48, 56, 57, 58 ja R 4.	S-N	28.10.1999
124143	7/32	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 2, lähikuva S-osasta. Näkyvissä Y 48, 56, 57, 58 ja R 4.	S-N	28.10.1999
124144	7/33	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 48, 56, 57, 58 ja R 4.	N-S	28.10.1999
124145	7/36	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4/5, R 3:n alin taso. Näkyvissä Y 55.	S-N	1.11.1999
124146	8/0	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5, R 3 kokonaan poistettuna. Lähikuva N-päästä, näkyvissä Y 55.	N-S	1.11.1999
124147	8/2	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5, R 3 kokonaan poistettuna. Yleiskuva, näkyvissä Y 55.	S-N	1.11.1999
124148	8/4	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5, R 3 kokonaan poistettuna. Lähikuva S-päästä, näkyvissä Y 55.	N-S	1.11.1999
124149	8/5	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5, R 3 kokonaan poistettuna. Lähikuva S-päästä, näkyvissä Y 55.	N-S	1.11.1999
124150	8/6	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, yleiskuva. Näkyvissä Y 56, R 4 ja peruskallio.	S-N	1.11.1999
124151	8/7	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56.	S-N	1.11.1999
124152	8/8	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva. Peruskallio näkyvissä.	N-S	1.11.1999
124153	8/9	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, yleiskuva. Näkyvissä Y 56, R 4 ja peruskallio.	N-S	1.11.1999
124154	8/10	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56.	N-S	1.11.1999
124155	8/11	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 5 W-profiili I (S→N). Näkyvissä Y 0, 23, 33, 34, 38, 39 ja 55.	E-W	1.11.1999
124156	8/12	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 5 W-profiili II. Näkyvissä Y 16, 23, 32-34, 37-39 ja 55.	E-W	1.11.1999
124157	8/13	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 5 W-profiili I (S→N). Näkyvissä Y 0, 23, 33, 34, 38, 39 ja 55.	E-W	1.11.1999
124158	8/14	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 5 W-profiili I (S→N). Näkyvissä Y 0, 23, 33, 34, 38, 39 ja 55.	E-W	1.11.1999
124159	8/15	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, taso 5 W-profiili II Näkyvissä Y 16, 23, 32-34, 37-39 ja 55.	E-W	1.11.1999
124160	9/12	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56.	S-N	1.11.1999
124161	9/13	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56.	N-S	1.11.1999

124162	9/15	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili I	E-W	4.11.1999
124163	9/16	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili II	E-W	4.11.1999
124164	9/17	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili III	E-W	4.11.1999
124165	9/18	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili IV	E-W	4.11.1999
124166	9/19	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili V	E-W	4.11.1999
124167	9/20	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili VI	E-W	4.11.1999
124168	9/21	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili VII	E-W	4.11.1999
124169	9/22	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili VIII	E-W	4.11.1999
124170	9/23	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili IX	E-W	4.11.1999
124171	9/24	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56.	S-N	4.11.1999
124172	9/25	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56.	N-S	4.11.1999
124173	9/26	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56 ja mittakepin kohdalla peruskallio.	S-N	4.11.1999
124174	9/29	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä päältäpäin nähtynä. Näkyvissä Y 56.	W-E	4.11.1999

Diapositiiviluettelo, kuvaaja J. Pietilä

<i>RHO tunnus</i>	<i>aihe</i>	<i>suunta</i>	<i>pvm</i>
43745	Kirkkotie, ennen tietyön alkua	S-N	16.8.1999
43746	Kirkkotie, ennen tietyön alkua	SW-NE	16.8.1999
43747	Kirkkotien ja Kyläraitin risteys ennen tietyön alkua	SE-NW	16.8.1999
43748	Kirkkotien ja Kyläraitin risteys ennen tietyön alkua	N-S	16.8.1999
43749	Kirkkotien ja Kyläraitin risteys ennen tietyön alkua	E-W	16.8.1999
43750	Kirkkotie ennen tietyön alkua	NE-SW	16.8.1999
43751	Kirkkotie ennen tietyön alkua	NE-SW	16.8.1999
43752	Kirkkotie, tulevan uuden ajoradan tiekaivannot 2 ja 3 kirkkoaukion kohdalla	NE-SW	30.8.1999
43753	Kirkkotie, länsikaista alennettu tien uudelle tasolle	SW-NE	19.8.1999
43754	Kirkkotie, kaapelikaivanto kirkkoaukion kohdalla	SE-NW	30.8.1999
43755	Kirkkotie, kaapelikaivanto 4 kirkkoaukion kohdalla, E-profiili	W-E	30.8.1999
43756	Kirkkotie, kaapelikaivanto 4 kirkkoaukion kohdalla, E-profiili puupylvään kantaosa, lähikuva	W-E	6.9.1999
43757	Kirkkotie tietyön jälkeen ennen lopullista päällystettä	SE-NW	15.10.1999
43758	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, yleiskuva	E-W	15.10.1999
43759	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, lähikuva	E-W	15.10.1999
43760	Kirkkotie tieleikkauksen profiili, lähikuva	E-W	15.10.1999
43761	Kirkkotien ja Ylästöntien risteys tietyön jälkeen ennen lopullista päällystettä	SW-NE	15.10.1999
43762	Kirkkotie, Hannusasin W-puolinen kaivanto. Etualalla E-W suuntainen kaapelioja, jonka N- ja S-puolella suorakaiteen muotoinen nokinen kulttuurimaa-alue. Yleiskuva.	NW-SE	27.9.1999
43763	Kirkkotie sadevesikaivannon kulttuurimaa	E-W	15.10.1999
43764	Kirkkotie, Gammal Knapaksen tontin profiili, yleiskuva. Oikealla tumma alue kreosoottitervaa sisältävää maata	E-W	15.10.1999
43765	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva alueesta	SE-NW	21.9.1999
43766	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalka. lähikuva	SE-NW	20.9.1999
43767	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli esiin kaivettuna, lähikuva	SE-NW	20.9.1999
43768	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalka itäpuoli esiin kaivettuna, lähikuva.	SW-NE	20.9.1999
43769	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, keskellä tuhoutunut puulattiakerros	NE-SW	21.9.1999
43770	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili. Keskellä tuhoutunut puulattiataso, lähikuva.	SE-NW	21.9.1999
43771	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-profiili. Vasemmalla tuhoutunut puulattiataso.	SW/W-NE/N	21.9.1999
43772	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, tuhoutuneen puulattiatason SE-puoleinen taso	SW-NW	21.9.1999
43773	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, E-W -suuntainen kivijalka sadevesikaivannossa. Lähikuva.	SE-NW	22.9.1999
43774	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäpuolisen kivijalan profiilikaivanto, lähikuva lohkokivistä.	SW-NE	24.9.1999

43775	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva puhdistettuna	NE-SW	24.9.1999
43776	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva alueesta	SE-NW	21.9.1999
43777	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen kivijalan itäpuoli, yleiskuva alueesta. Vasemmalla koivujen takana Riddars II:n päärakennus, taustalla Gammal Knapaksen päärakennus.	E-W	24.9.1999
43778	Kirkkotie, Riddars II:n ulkorakennuksen itäpuolisen kivijalan profiilikaivanto, lähikuva lohkokivistä päältäpäin nähtynä. Näkyvissä vanhan tielinjan kerroksia.	E-W	24.9.1999
43779	Kyläraitti työkuva kaivanto 1 S-puolesta. Kuvassa vasemmalta T. Soleva ja A. Malinen.	E-W	13.10.1999
43780	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili I	E-W	22.10.1999
43781	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili II	E-W	22.10.1999
43782	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili III	E-W	22.10.1999
43783	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili IV	E-W	22.10.1999
43784	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili V	E-W	22.10.1999
43785	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili VI	E-W	22.10.1999
43786	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli W-profiili VII	E-W	22.10.1999
43787	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli työkuva. Piirtämässä T. Soleva, kaivamassa A. Malinen.	N-S	13.10.1999
43788	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 1. Näkyvissä Y 10. Yleiskuva.	S-N	13.10.1999
43789	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 1. Näkyvissä Y 10. Yleiskuva.	N-S	13.10.1999
43790	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 30 ja R 2. Yleiskuva.	S-N	18.10.1999
43791	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 30 ja R 2. Lähikuva S-päästä.	S-N	18.10.1999
43792	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 29 ja R 2. Yleiskuva.	S-N	15.10.1999
43793	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 29 ja R 2. Yleiskuva.	N-S	15.10.1999
43794	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 29. Lähikuva.	N-S	15.10.1999
43795	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 29 ja R 2. Lähikuva	S-N	15.10.1999
43796	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 30 ja R 2. Yleiskuva.	N-S	18.10.1999
43797	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 2. Näkyvissä Y 30 ja R 2. Lähikuva	N-S	18.10.1999
43798	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 3. Näkyvissä Y 30. Yleiskuva.	S-N	19.10.1999
43799	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 3, lähikuva. Näkyvissä Y 30.	S-N	19.10.1999
43800	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 4, yleiskuva. Näkyvissä Y 30, 31, 40 ja 41.	S-N	20.10.1999
43801	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 4, lähikuva S-päästä. Näkyvissä Y 30, 31, 40 ja 41.	S-N	20.10.1999
43802	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 4, yleiskuva paremmin kaivettuna. Näkyvissä Y 30, 31, 40 ja 41.	S-N	21.10.1999
43803	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 4, lähikuva S-päästä paremmin kaivettuna. Näkyvissä Y 30, 31, 40 ja 41.	S-N	21.10.1999
43804	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, yleiskuva. Näkyvissä Y 31, 46, 47 ja peruskallio.	N-S	22.10.1999
43805	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, lähikuva. Näkyvissä Y 31, 46, 47 ja peruskallio.	S-N	22.10.1999

43806	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, lähikuva. Näkyvissä Y 31, 46, 47 ja peruskallio.	N-S	22.10.1999
43807	Kyläraitti kaivanto 1 S-puoli taso 5, lähikuva N-päästä. Näkyvissä Y 31, 40, 42, 46, 47 ja peruskallio.	N-S	22.10.1999
43808	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 14, 48, 49, 50, 51 ja 52.	S-N	25.10.1999
43809	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 14, 48, 49, 50, 51 ja 52.	N-S	25.10.1999
43810	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 14, 48, 49, 50, 51 ja 52.	N-S	25.10.1999
43811	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 1, lähikuva N-osasta. Näkyvissä Y 14, 48, 49, 50, 51 ja 52.	N-S	25.10.1999
43812	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 48, 56, 57, 58 ja R 4.	S-N	28.10.1999
43813	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 2, lähikuva. Näkyvissä Y 48, 56, 57, 58 ja R 4.	S-N	28.10.1999
43814	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 2, lähikuva N-osasta. Näkyvissä Y 48, 56, 57, 58 ja R 4.	N-S	28.10.1999
43815	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 48, 56, 57, 58 ja R 4.	S-N	28.10.1999
43816	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, yleiskuva. Näkyvissä Y 56, R 4 ja peruskallio.	S-N	1.11.1999
43817	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56.	S-N	1.11.1999
43818	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä päältäpäin nähtynä. Näkyvissä Y 56.	S-N	1.11.1999
43819	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, yleiskuva. Näkyvissä Y 56, R 4 ja peruskallio.	N-S	1.11.1999
43820	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli taso 3, lähikuva R 4:stä. Näkyvissä Y 56.	S-N	1.11.1999
43821	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili I (S→N)	E-W	1.11.1999
43822	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili II	E-W	4.11.1999
43823	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili III	E-W	4.11.1999
43824	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili IV	E-W	4.11.1999
43825	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili V	E-W	4.11.1999
43826	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili VI	E-W	4.11.1999
43827	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli W-profiili VII	E-W	4.11.1999
43828	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli työkuva: kuvassa T. Soleva	S-N	28.10.1999
43829	Kyläraitti kaivanto 1 N-puoli työkuva: kuvassa T. Soleva	N-S	28.10.1999
43830	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli työkuva: kuvassa A. Malinen	E-W	13.10.1999
43831	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 25 ja Y 28 eli peruskallio. Kuvassa A. Malinen.	N-S	13.10.1999
43832	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 25 ja Y 28 eli peruskallio.	S-N	13.10.1999
43833	Kyläraitti kaivanto 2 S-puoli taso 1, lähikuva W-profiilista. Näkyvissä kallionkolo ja Y 17-21 ja 27.	E-W	13.10.1999
43834	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 32, 33, 35 ja 36.	S-N	18.10.1999
43835	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 1, lähikuva. Näkyvissä Y 32, 33, 35 ja 36.	S-N	18.10.1999

43836	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 1, yleiskuva. Näkyvissä Y 25, 32, 33, 35 ja 36.	N-S	18.10.1999
43837	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 37 ja 38.	S-N	19.10.1999
43838	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 2, lähikuva. Näkyvissä Y 37 ja 38.	S-N	19.10.1999
43839	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 2, yleiskuva. Näkyvissä Y 25, 37 ja 38.	N-S	19.10.1999
43840	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 2, lähikuva. Näkyvissä Y 39 ja R 3.	N-S	19.10.1999
43841	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, yleiskuva. Näkyvissä Y 39 ja R 3.	S-N	20.10.1999
43842	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva. Näkyvissä Y 39 ja R 3.	S-N	20.10.1999
43843	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, yleiskuva. Näkyvissä Y 25, 39 ja R 3.	N-S	20.10.1999
43844	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva. Näkyvissä Y 39 ja R 3.	N-S	20.10.1999
43845	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva yksityiskohdasta. Näkyvissä Y 39 ja R 3, ylin taso.	S-N	20.10.1999
43846	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva. Näkyvissä Y 39 ja R 3.	S-N	21.10.1999
43847	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva yksityiskohdasta. Näkyvissä Y 39 ja R 3, ylin taso poistettuna.	S-N	21.10.1999
43848	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva yksityiskohdasta. Näkyvissä Y 39 ja R 3, ylin taso poistettuna.	S-N	21.10.1999
43849	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva yksityiskohdasta. Näkyvissä Y 39 ja R 3, ylin taso poistettuna.	S-N	21.10.1999
43850	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 3, lähikuva yksityiskohdasta. Näkyvissä Y 39 ja R 3, ylin taso poistettuna.	S-N	21.10.1999
43851	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4 yleiskuva R 3:sta. Näkyvissä keskimmäinen ja alin R 3:n taso ja hieman Y 55:stä	S-N	26.10.1999
43852	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4, lähikuva R 3:sta. Näkyvissä keskimmäinen ja alin R 3:n taso ja hieman Y 55:stä.	S-N	26.10.1999
43853	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4, yleiskuva R 3:sta. Näkyvissä Y 55.	N-S	26.10.1999
43854	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4 yleiskuva R 3:sta. Näkyvissä alin R 3:n taso ja Y 55.	S-N	27.10.1999
43855	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5 yleiskuva. Näkyvissä Y 55.	S-N	1.11.1999
43856	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5 lähikuva. Näkyvissä Y 55.	N-S	1.11.1999
43857	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5 lähikuva. Näkyvissä Y 55.	N-S	1.11.1999
43858	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5 yleiskuva. Näkyvissä Y 55.	N-S	1.11.1999
43859	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4 W-profiili I (S→N). Näkyvissä Y 0, 23, 33, 34, 38, 39, 55 ja R 3.	E-W	26.10.1999
43860	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 4 W-profiili II Näkyvissä Y 0, 16, 23, 32-34, 37-39, 55 ja R 3.	E-W	26.10.1999
43861	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5 W-profiili I (S→N). Näkyvissä Y 0, 23, 33, 34, 38, 39 ja 55.	E-W	1.11.1999
43862	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5 W-profiili II Näkyvissä Y 0, 16, 23, 32-34, 37-39 ja 55.	E-W	1.11.1999
43863	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli taso 5 W-profiili I. Lähikuva. Näkyvissä Y 23, 38, 39 ja 55.	E-W	1.11.1999
43864	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: kaivamassa A. Malinen.	S-N	19.10.1999
43865	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: kaivamassa vasemmalla A. Malinen, oikealla T. Soleva	S-N	20.10.1999
43866	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: vasemmalla A. Malinen, oikealla T. Soleva	S-N	21.10.1999

43867	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: kaivamassa A. Malinen.	N-S	25.10.1999
43868	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: kaivamassa A. Malinen.	S-N	27.10.1999
43869	Kyläraitti kaivanto 2 N-puoli, työkuva: seulomassa A. Malinen.	E-W	25.10.1999
43870	Kyläraitti yleiskuva kaivanto 2 alueesta. Kaivanto 2 S-puoli auki.	E-W	13.10.1999

Helsingin pitäjän kirkonkylän

4

VANTAA

TIELINJAN ENTISTÄMISEN ARK. KAIVUUS JA VALVONTA 1999

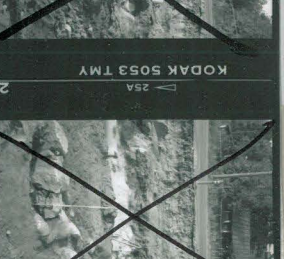
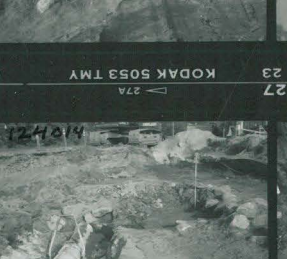
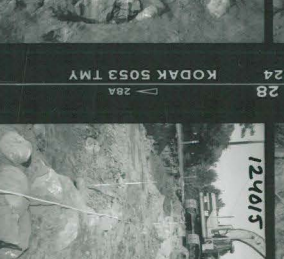
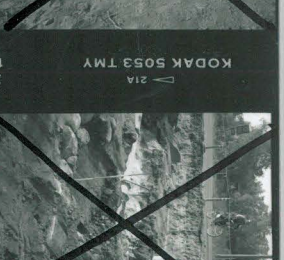
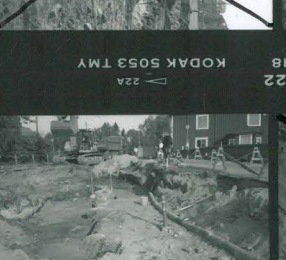
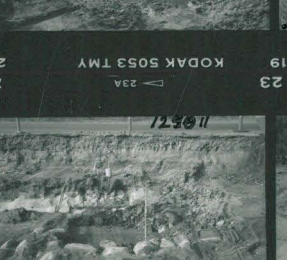
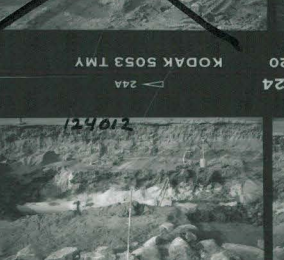
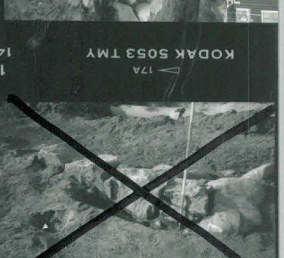
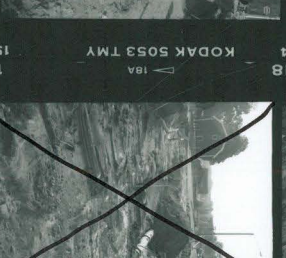
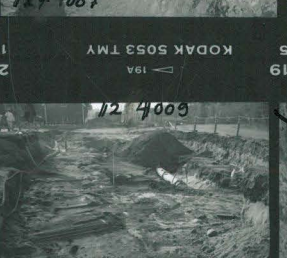
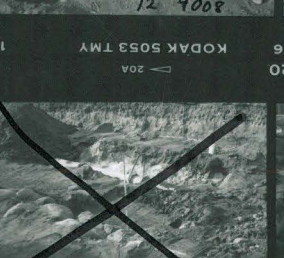
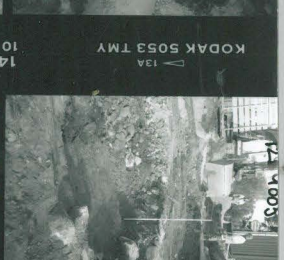
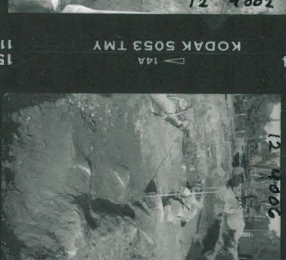
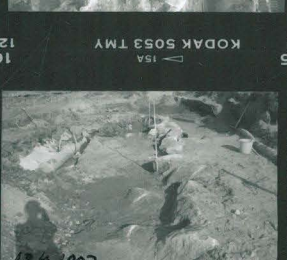
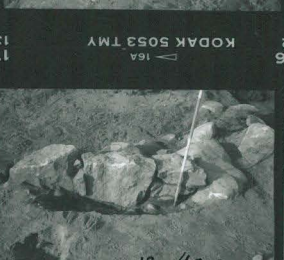
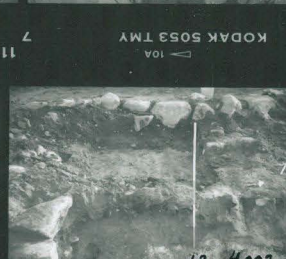
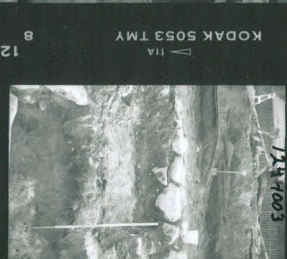
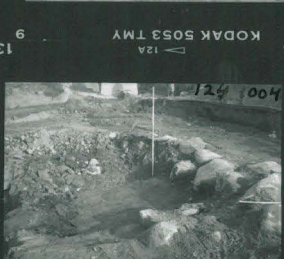
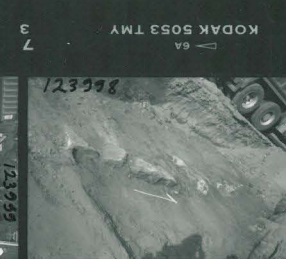
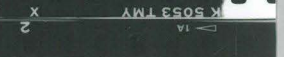
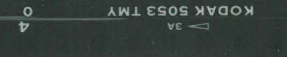
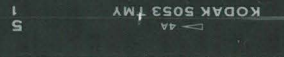
VANTA A

Helsingin pitäjän k

TIELINJAN ENTISTÄMISEN ARK, KAIVADO
JA VALUONTA

1999

124020

KUV. JAANA PIETILÄ 1999

Helsingin pi
 täjäjän kk
 TIELINJAN ENTIST.
 ARK. KAIVAUS JA VAL-
 VONTA 1999

VANTAA

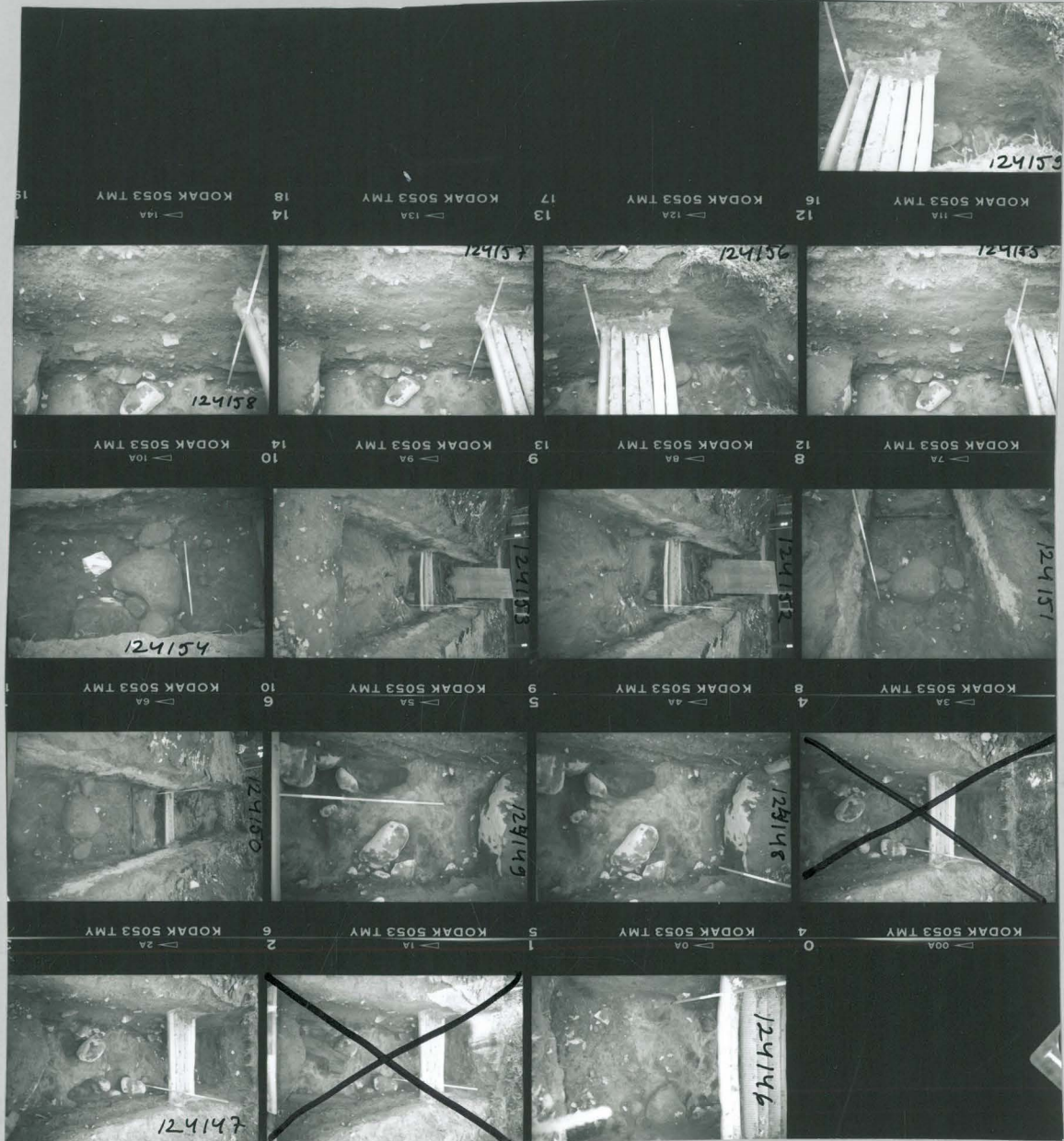
24. pit kko

1 Helsingin piti kkl.

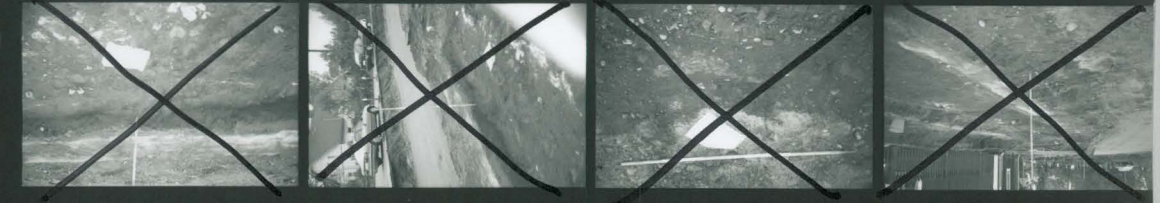

ELSENSIN PITÄJÄN KK
KÄYTTÖSUUNNITELMAN ENN. ARK. KAIVAMIN
KÄYTTÖSUUNNITELMA JA VALVONTA 1999

VANTAA

1A KODAK 5053 TMY 2 2A KODAK 5053 TMY 3 3A KODAK 5053 TMY 4 4A KODAK 5053 TMY

5A KODAK 5053 TMY 6 6A KODAK 5053 TMY 7 7A KODAK 5053 TMY 8 8A KODAK 5053 TMY

9A KODAK 5053 TMY 10 10A KODAK 5053 TMY 11 11A KODAK 5053 TMY 12 12A KODAK 5053 TMY

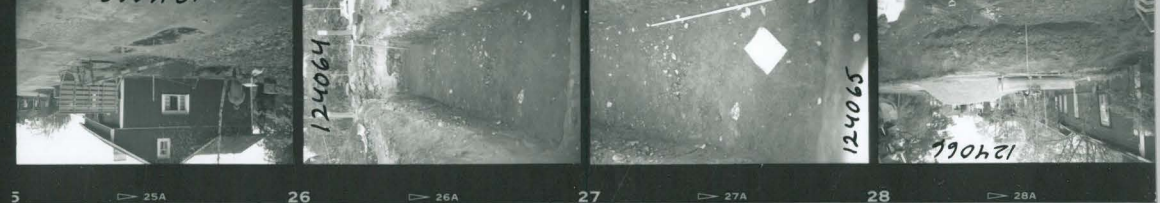
13A KODAK 5053 TMY 14 14A KODAK 5053 TMY 15 15A KODAK 5053 TMY 16 16A KODAK 5053 TMY

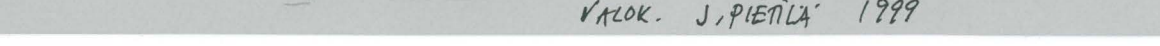
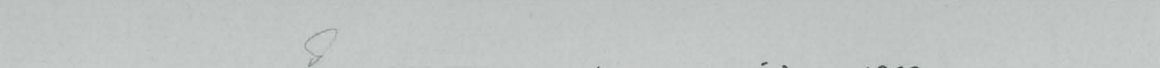
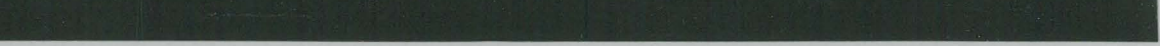
17A KODAK 5053 TMY 18 18A KODAK 5053 TMY 19 19A KODAK 5053 TMY 20 20A KODAK 5053 TMY

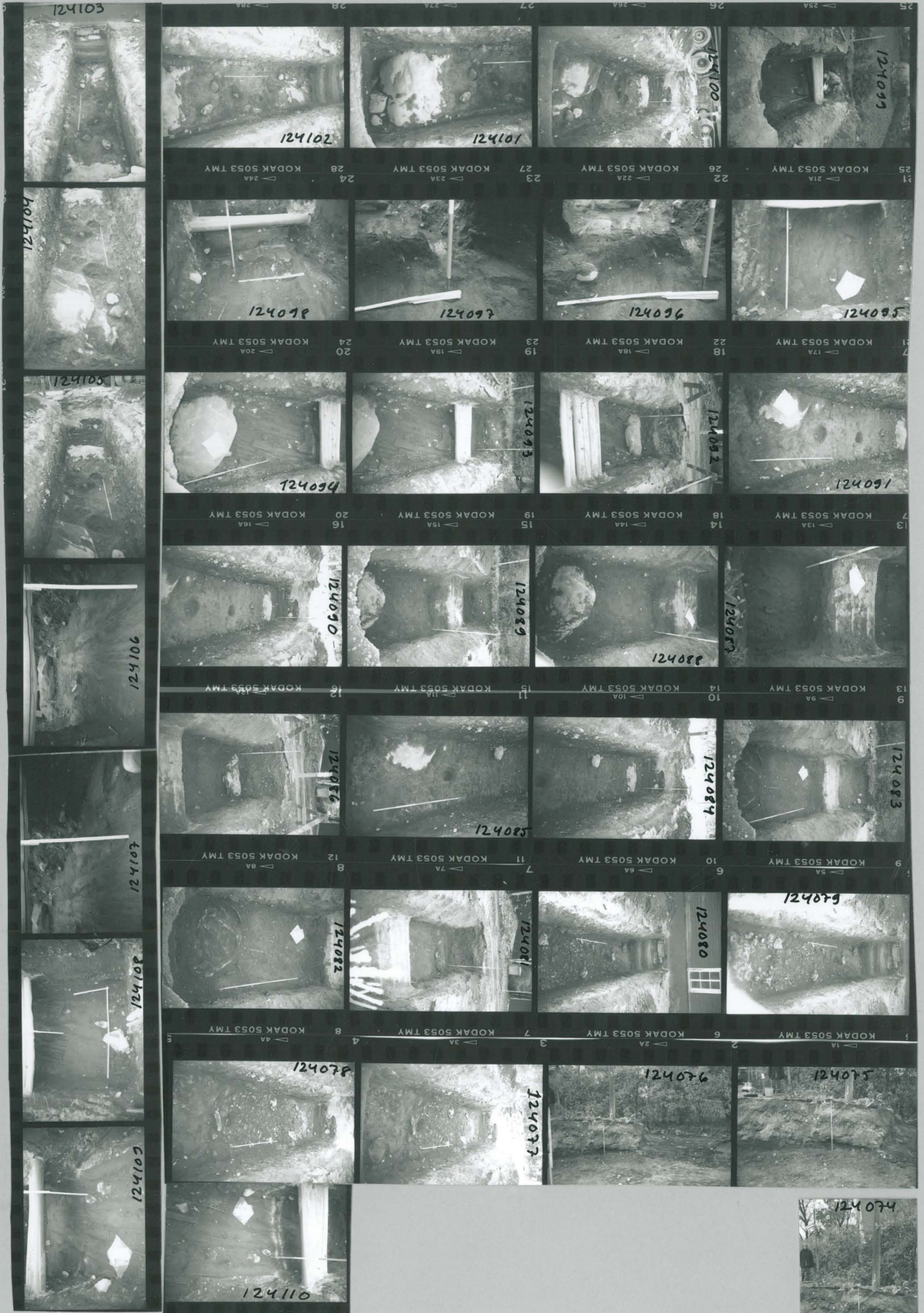
21A KODAK 5053 TMY 22 22A KODAK 5053 TMY 23 23A KODAK 5053 TMY 24 24A KODAK 5053 TMY

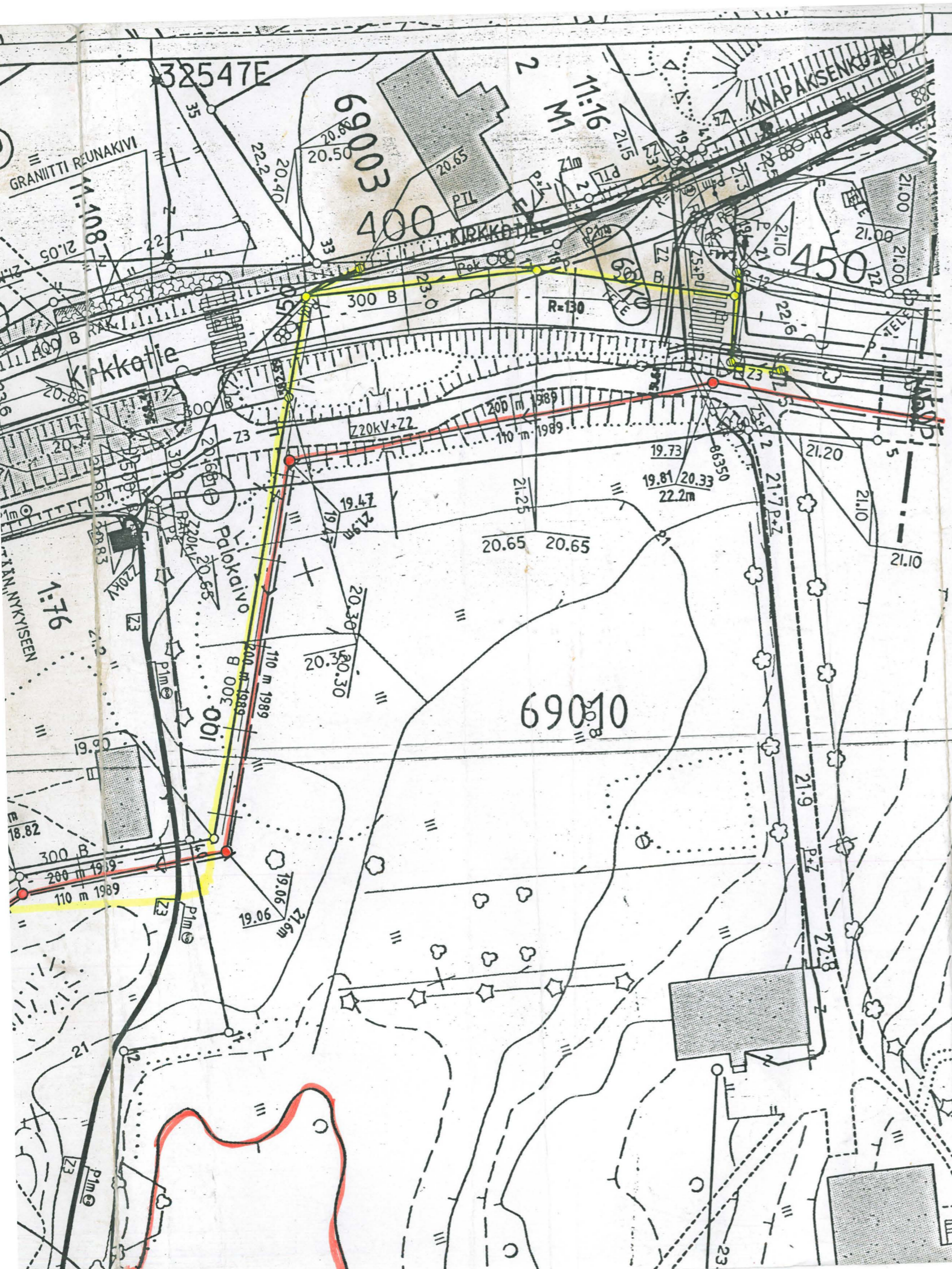

25A KODAK 5053 TMY 26 26A KODAK 5053 TMY 27 27A KODAK 5053 TMY 28 28A KODAK 5053 TMY

VALOK. J. PIETILÄ 1999

85/54-55 Bb, Bd 86/54-55 Ac, Ad
 00 1038 YM 12.12.1995
 000673 YM 17.6.1996

VANTAAN KAUPUNKI KAUPUNKIRAKENTAMINEN	A	MUUTETTU SV-KAIVOJEN PAIKKAA PLV 300-420	Hyv. 9.6.1999 Vahv. <i>Thes Leeb</i>
			Hyv. 2.5.1999 Vahv. <i>Thes Leeb</i>
			Tark. 12.5.1999 Vahv. <i>Thes Leeb</i>
			Suunn./Piir. 3.5.1999 Vahv. <i>Matti Parkkinen</i>
69	HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ KIRKKOTIE välillä Ylästöntie-Knappaksenkuja ASEMAPIIRUSTUS		Mittakaava 1:500 Liitt.piiir.n:o 32548
201	KADUT	Hyv. SOP 0705.1999 § 133	Vahv. TELA 2605.1999 § 20
313	KATUJOHDOT	Vahv.	Piir. n:o
		Hyv.	
		Hyv.	
			32547

32647A

32547B

32547C

Kirkkotie, ML-KL

Paalu	Y	X	Pituus	R
0.00	54518.01	85948.21	58.88	
58.88	54542.55	86001.73	15.91	500
74.79	54549.42	86016.08	113.92	
188.72	54600.19	86118.07	55.07	-58.500
243.79	54599.72	86171.13	48.93	
292.71	54577.15	86214.54	18.17	50
310.89	54571.85	86231.82	57.56	300
368.44	54570.69	86289.27	14.54	
382.99	54571.80	86303.77	48.62	130
431.61	54584.59	86350.39	29.32	
460.93	54597.47	86376.73		

Mästöntie

Mästöntie

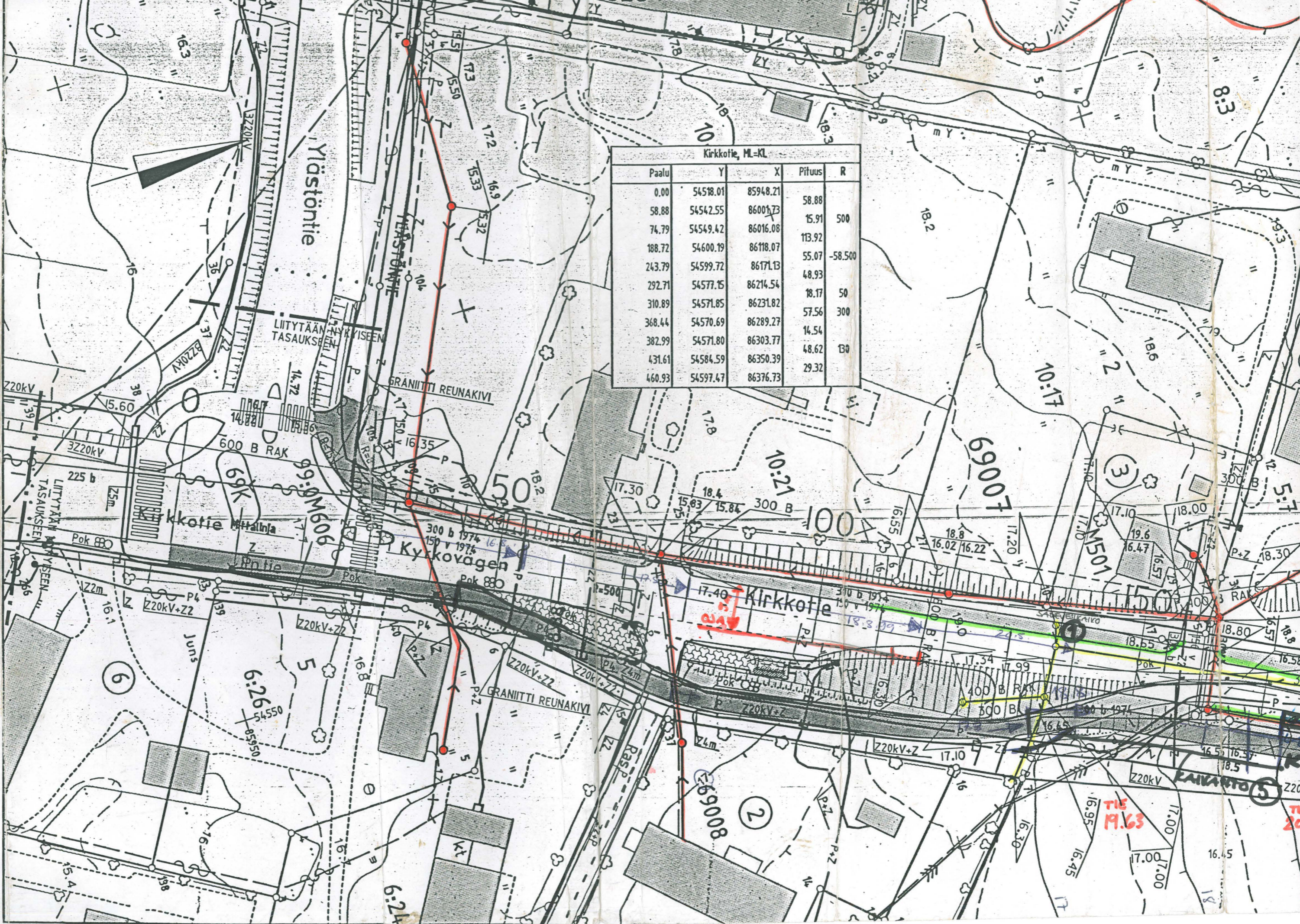
GRANIITTI REUNAKIVI

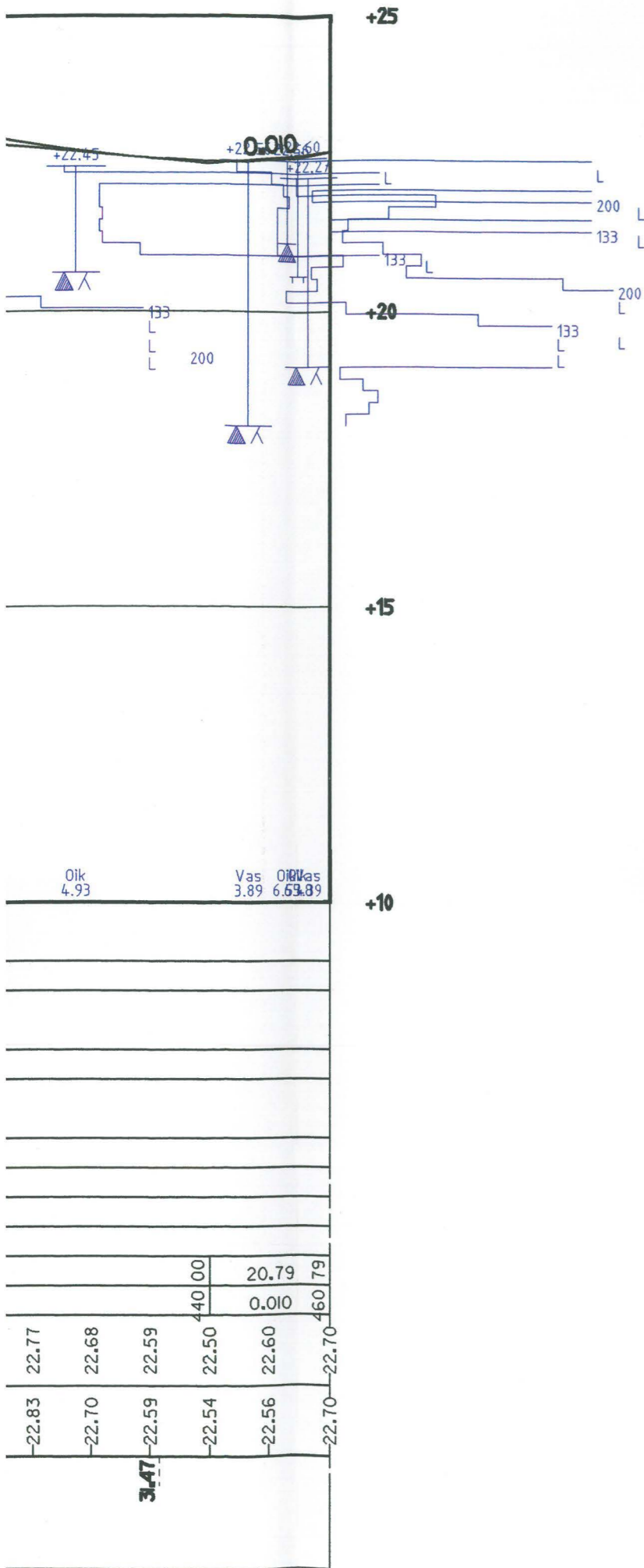
Kirkkotie

Kirkkotie

GRANIITTI REUNAKIVI

TIE M.63

ALUSTAVA TASAUS 24.3-92/M.B

VANTAAN KAUPUNKI
KAUPUNKIRAKENTAMINEN

Hyv.
Tark.
Suunn./Piirt.

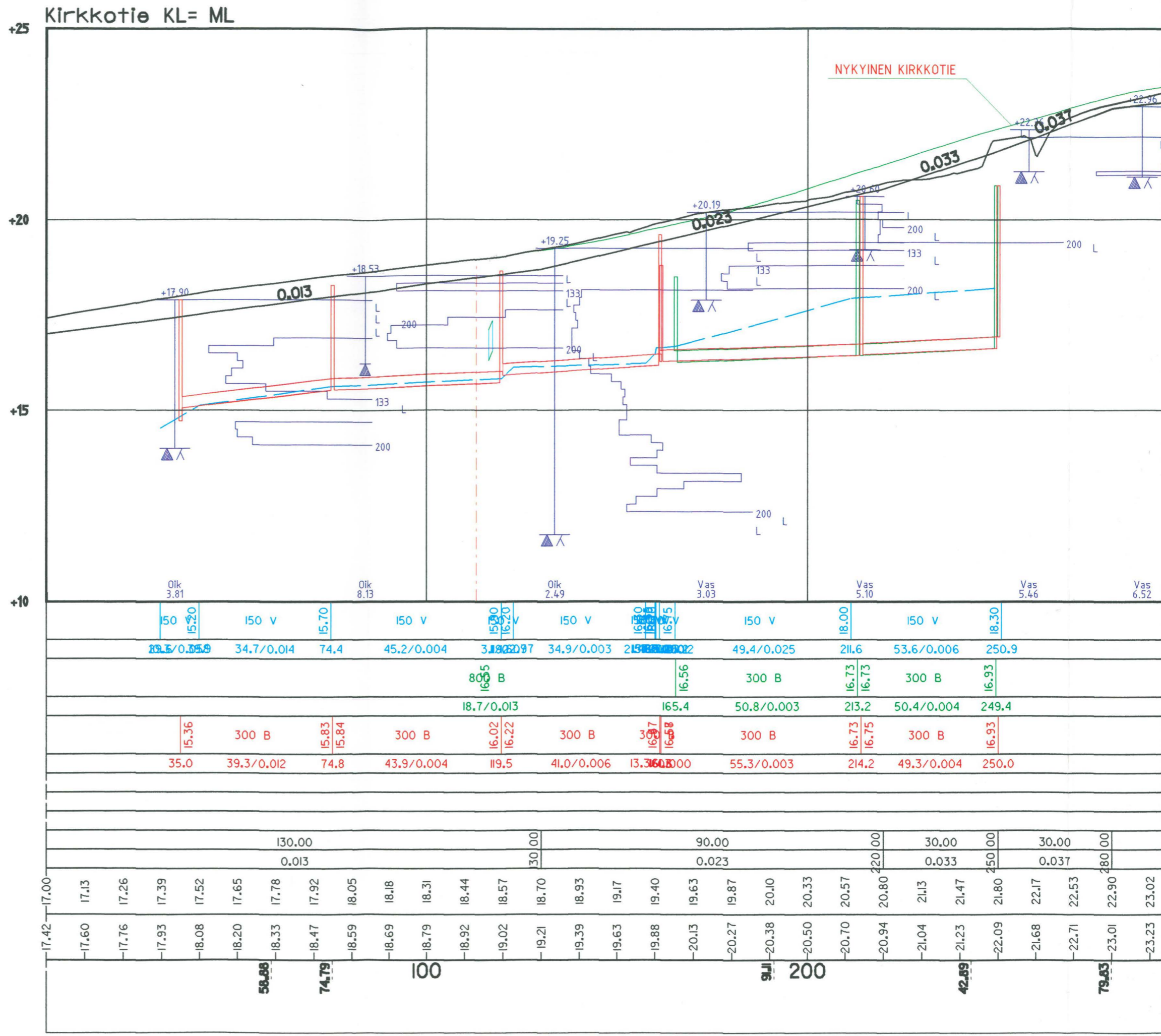
KIRKKOTIE

Mittakaava
1:1000/1:100

RITUUSLEIKKAUS

Liitt.piiir.n:o

Hyv. Vahv.
Vahv. Piir. n:o
Hyv.
Hyv.

VEIJOHTO, LAEN KORKEUS, MITAT
AINE, PAINELUOKKA
PAALU

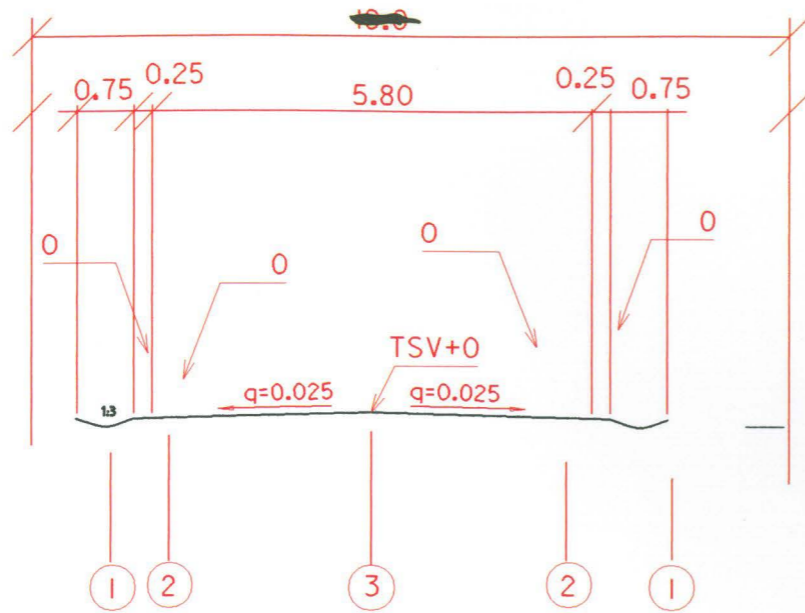
SADEVESIVIEMÄRI, SISÄPOHJAN KORKEUS
MITAT, AINE, LIITOSTAPA, LUJUUSLUOKKA
PAALU, KAIVOVÄLI, KALTEVUUS

JÄTEVESIVIEMÄRI, SISÄPOHJAN KORKEUS,
MITAT, AINE, LIITOSTAPA, LUJUUSLUOKKA
PAALU, KAIVOVÄLI, KALTEVUUS

PUTKIEN PERUSTAMISTAPA
KAIVANNON TUKEMINEN
PÄÄLLYSRAKENNE
MATKA
KALTEVUUS / PYÖRISTYSSÄDE

TASAUSVIIVAN KORKEUS

MAANPINNAN KORKEUS
PAALUTUS
SIYUKALTEVUUS

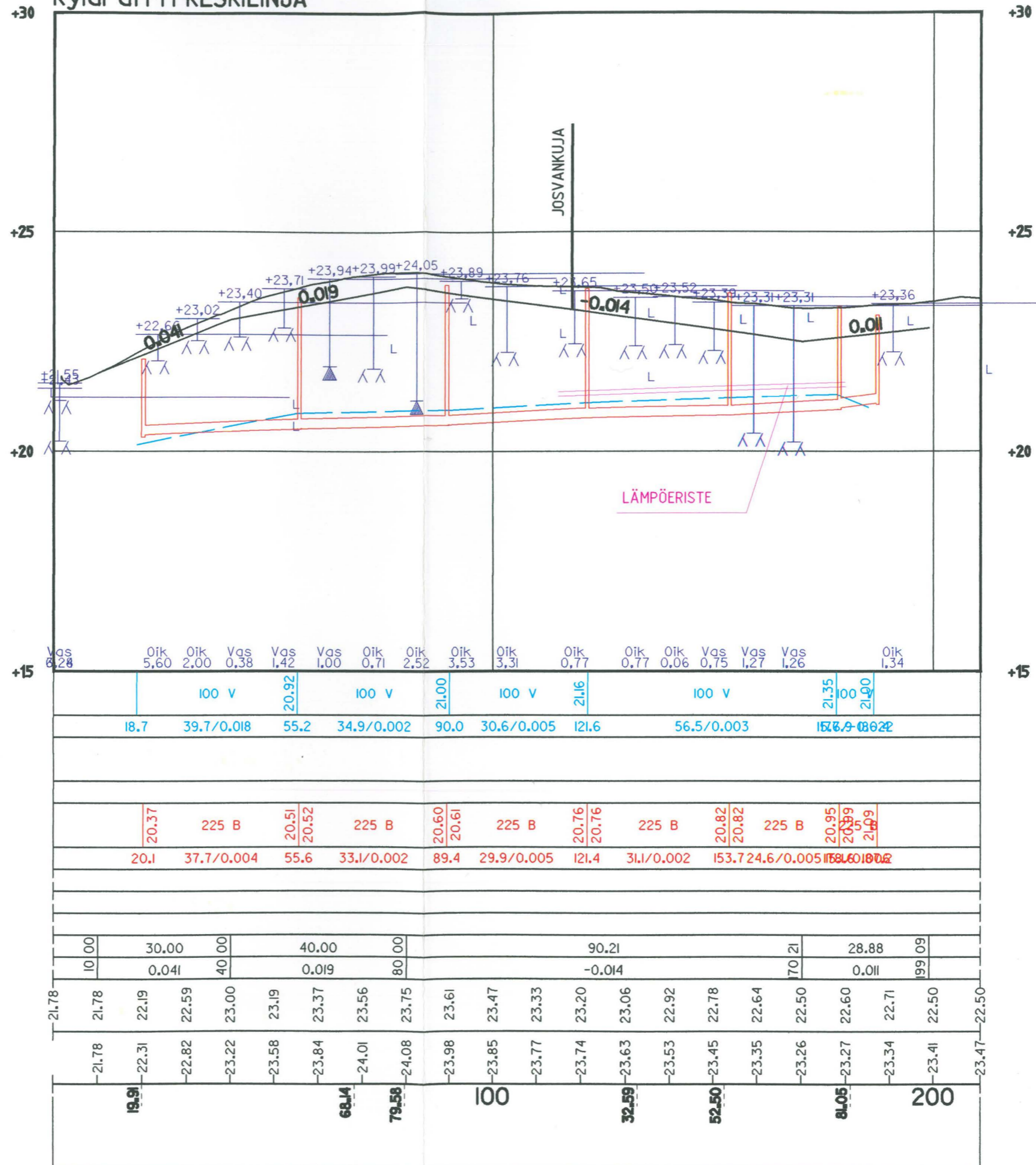

- ① Painanne, kiveys
- ② Piennar, sirotepinta
- ③ Raitti, sirotepinta
- ④
- ⑤
- ⑥

ALUSTAVA TASAUS 24.3-99 / V.B

VANTAAN KAUPUNKI KAUPUNKIRAKENTAMINEN		Hyv.	
		Tark.	
		Suunn./Piirt. Mauri Backman	
69 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ KYLÄRAITTI PITUUSLEIKKAUS TYYPIPOIKKILEIKKAUS		Mittakaava 1:1000/1:100 1:100 Liitt.päär.n:o	
201	KADUT	Hyv.	Vahv.
313	KATUJOHDOT	Vahv.	Piir. n:o
		Hyv.	
		Hyv.	

Kylaraitti KESKILINJA

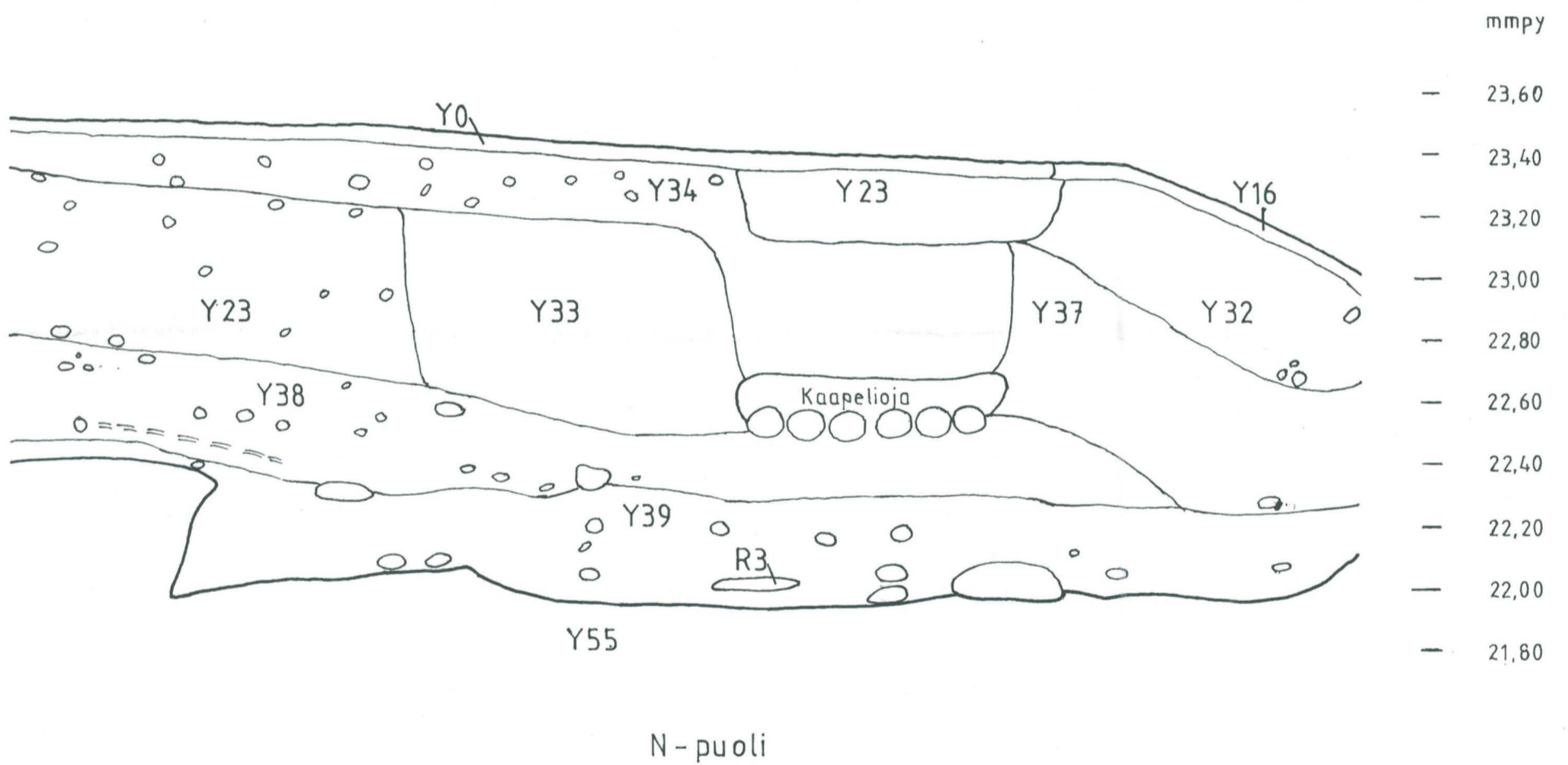
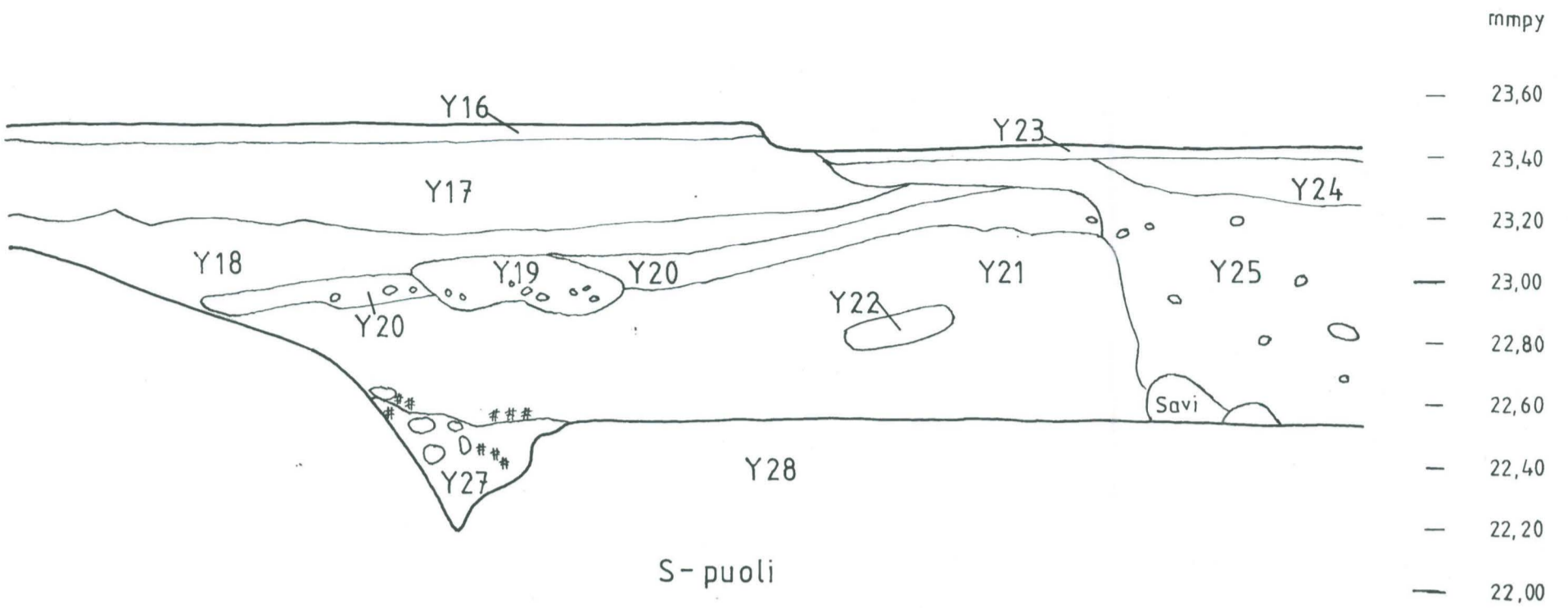

VESIJOHTO, LAEN KORKEUS, MITAT
AINE, PAINELUOKKA
PAALU
SADEVESIVIEMÄRI, SISÄPOHJAN KORKEUS
MITAT, AINE, LIITOSTAPA, LUJUUSLUOKKA
PAALU, KAIVOVÄLI, KALTEVUUS
JÄTEVESIVIEMÄRI, SISÄPOHJAN KORKEUS,
MITAT, AINE, LIITOSTAPA, LUJUUSLUOKKA
PAALU, KAIVOVÄLI, KALTEVUUS
PUTKIEN PERUSTAMISTAPA
KAIVANNON TUKEMINEN
PÄÄLLYSRAKENNE
MATKA
KALTEVUUS / PYÖRISTYSSÄDE
TASAUSVIIVAN KORKEUS
MAANPINNAN KORKEUS
PAALUTUS
SIYUKALTEVUUS

HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ Kirkkopelto J.Pietilä 1999.
Pintapöimintälöydöt KM 99079:1-7

LIITE 4.1

KM	alue	x/y	z mmpy	materiaali	laji	kuvaus	mitat mm	paino g	muuta
99079:01	1	86018/54651	n. 14.40	kvartsi	kaavin ?	valkoinen, kolmiomainen, kaikilta sivuilta retusoitu	27x26x24x18	5,0	valokuvassa nro 2
99079:02	1	86018/54651	n. 14.40	kvartsi	iskos ?	keltainen, rombimainen, kahdelta sivulta retusoitu	19x19x9	2,5	valokuvassa nro 3
99079:03	1	86018/54651	n. 14.40	valkosavi	liitupiippu	katkelma varren ja kopan liittymäkohdasta	22x14	2,0	valokuvassa nro 4
99079:04	2	86048/54670	15	valkosavi	liitupiippu	varren katkelma	33x9	2,5	valokuvassa nro 5
99079:05	2	86048/54670	15	valkosavi	liitupiippu	varren katkelman puolikas	20x8	1,0	valokuvassa nro 6

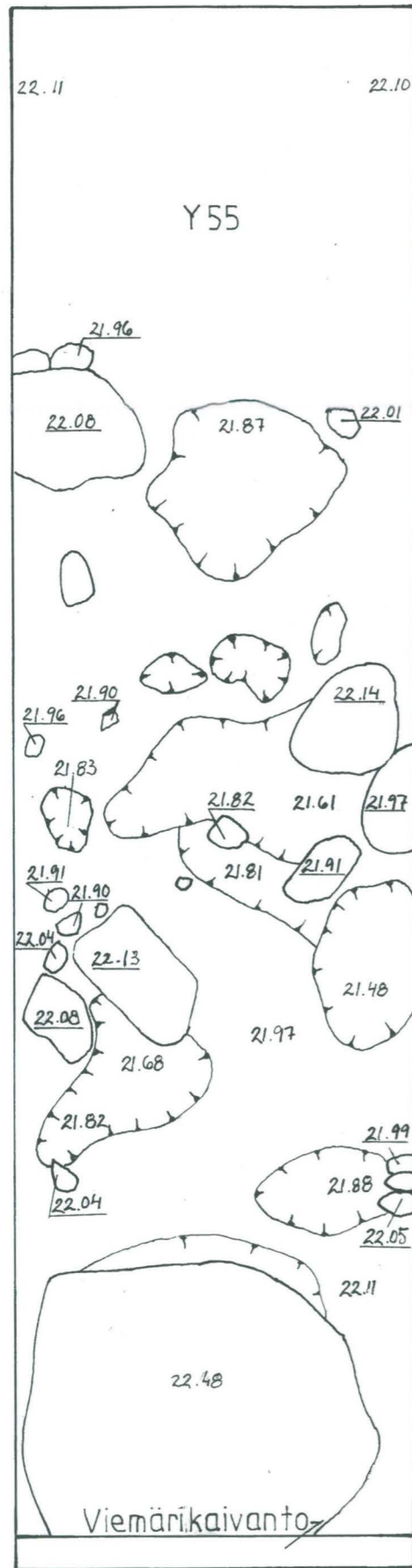
- kivi
- == puuta
- *#* nokimaata

1 m

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 13
 Kyläraitti, kaivanto 2 S- ja N-puolien länsiprofiilit
 R3, Y0, Y16-Y25, Y27, Y32-Y34, Y37-Y39, Y55
 Mk 1:20
 Piirt. A. Malinen
 Museoviraston rakennushistorian osasto

86224.98/54516.32

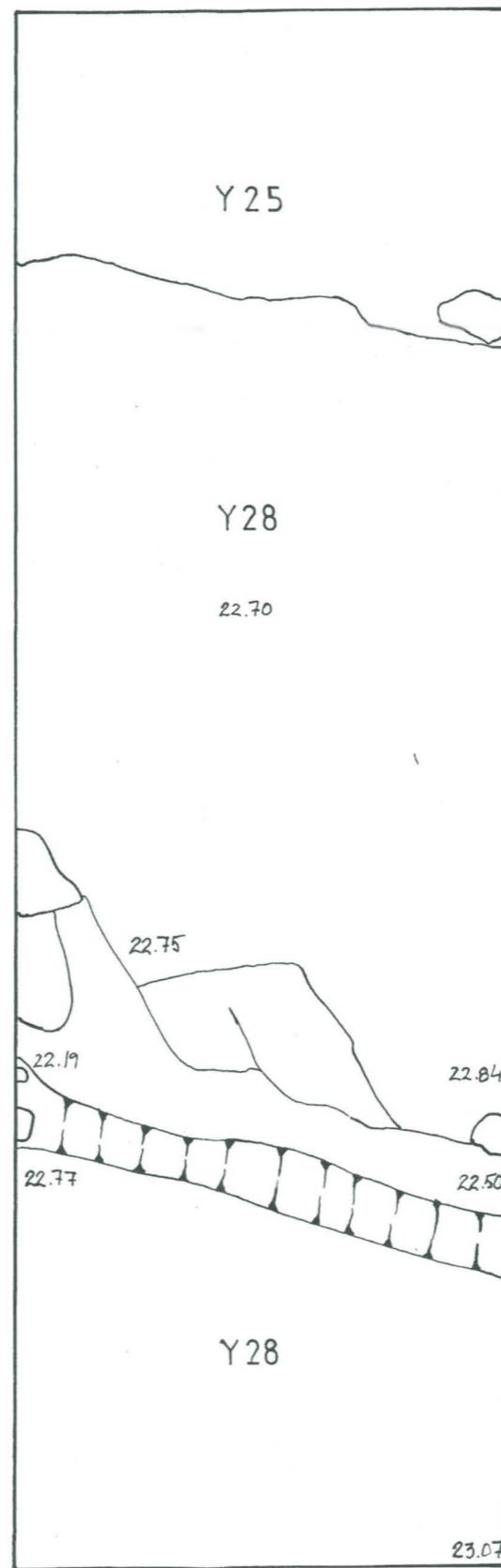
86225.05/54517.44

N-puoli
Taso 5

86219.67/54515.10

86219.52/54516.73

S-puoli
Taso 1

○ kivi

1 m

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. Pietilä 1999
 Kartta 12
 Kyläraitti, kaivanto 2 N- ja S-puoli
 Y25, Y28, Y55
 MK 1:20
 Piirt. A. Malinen
 Museoviraston rakennushistorian osasto

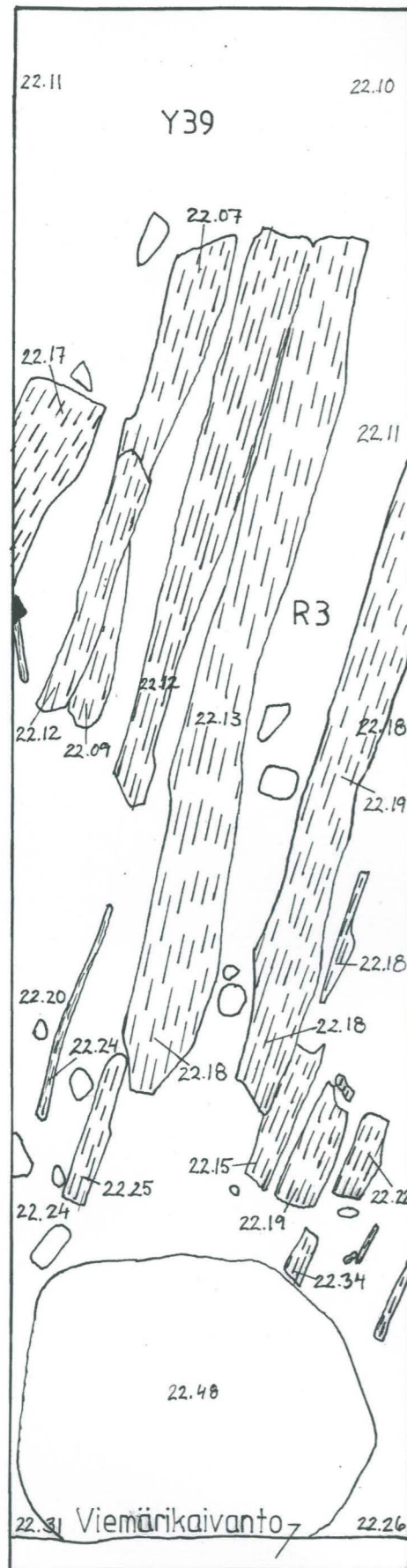
092.2.12

86220.69/54516.26

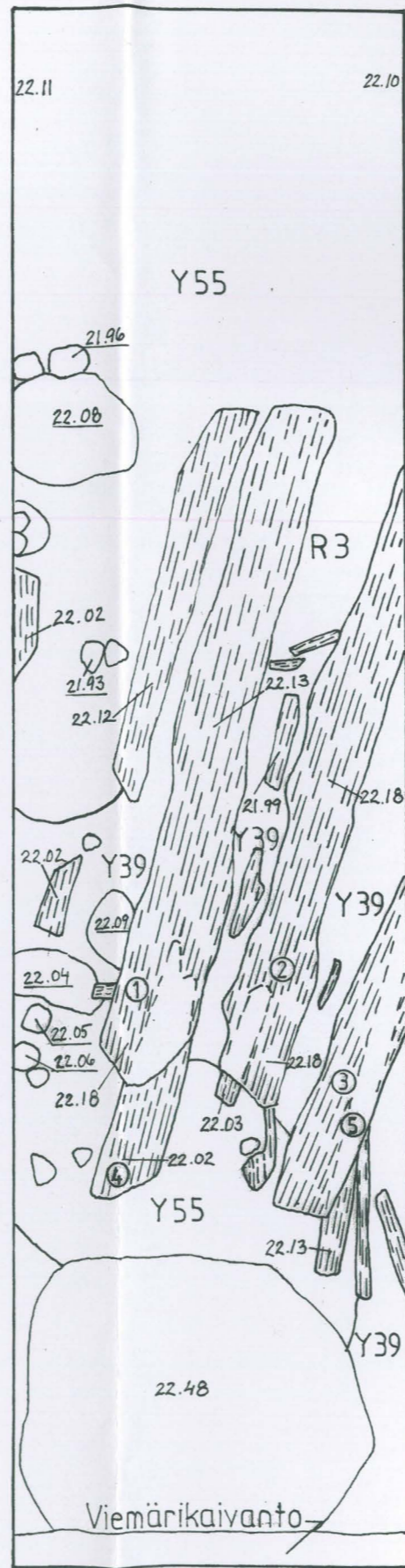
86220.62/54517.26

86214.97/54515.01

86215.01/54516.67

Taso 3

Taso 4

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 11
 Kyläraitti, kaivanto 2 N-puoli
 R3, Y32-Y39, Y55
 MK 1:20
 Piirt. A. Malinen
 Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.11

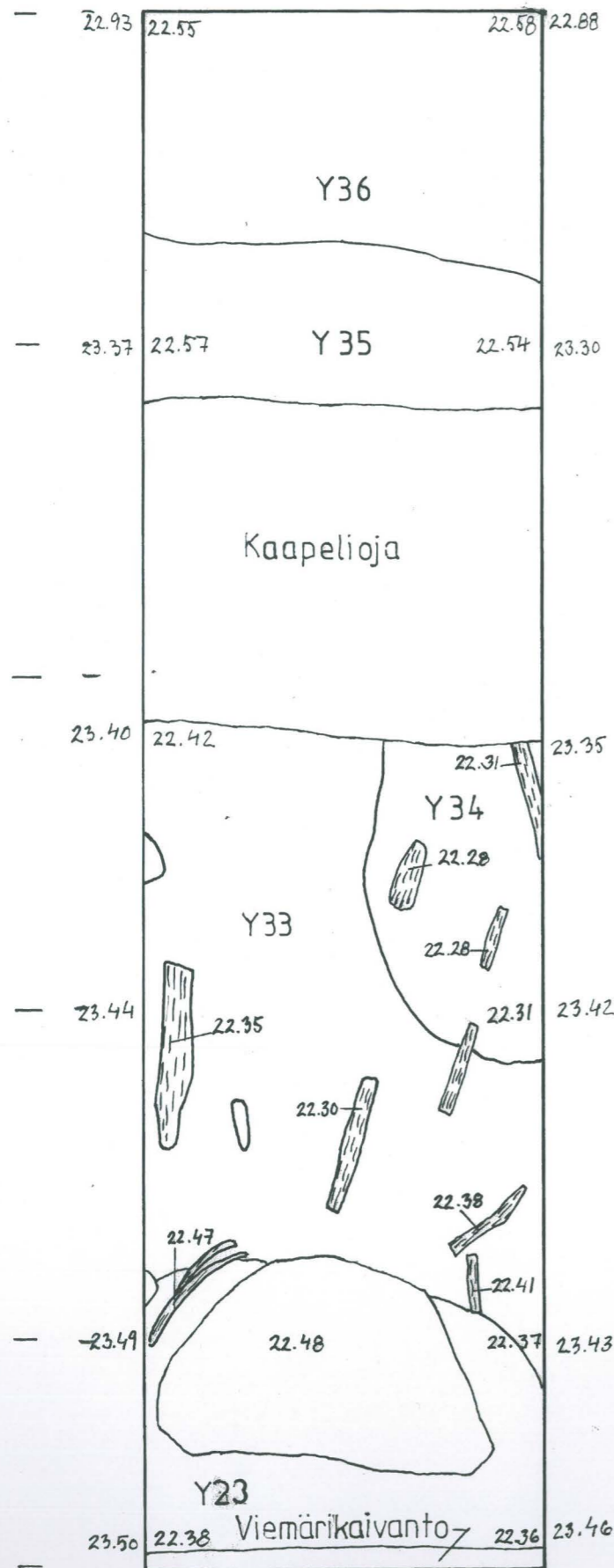
86220.69/54516.26

86220.62/54517.26

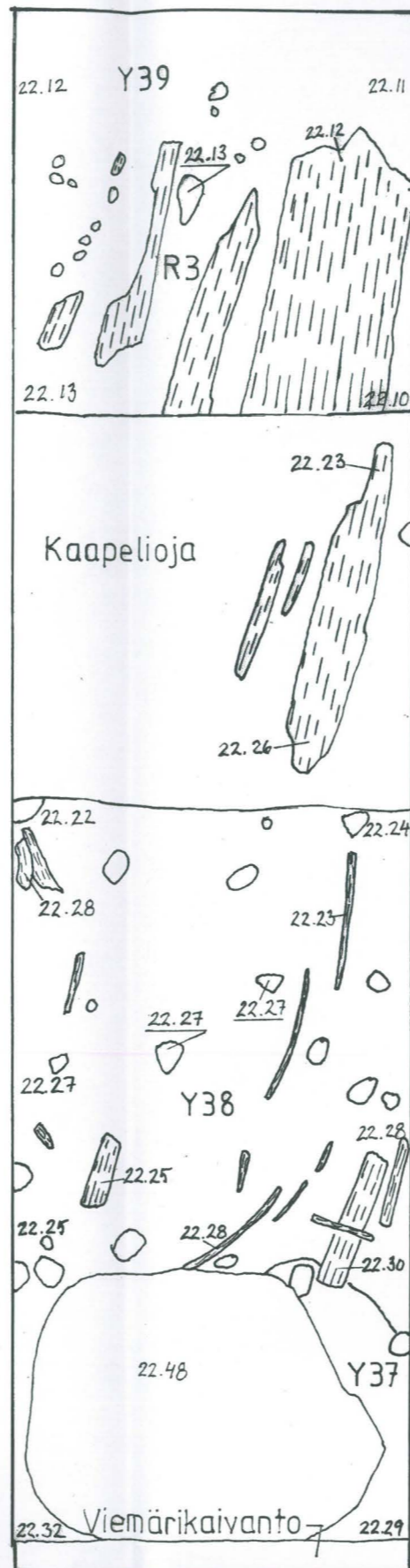

86224.98/54516.32

86225.05/54517.44

Taso 1

Taso 2

- kivi
- ▭ puuta
- ◆ tiiltä
- ③ puunäytteet 1-5

Y43

Y47

86223,88/54552,33

mmpy

— 23,60

— 23,40

— 23,20

— 23,00

— 22,80

— 22,60

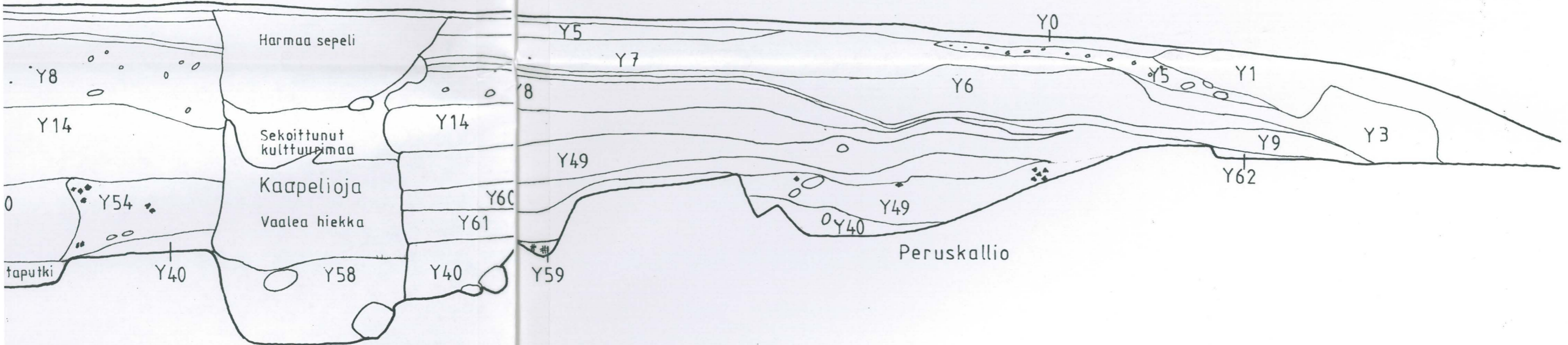
— 22,40

— 22,20

— 22,00

— 21,80

— 21,60

- kivi
- ☼ puuta
- ☼ tiiltä
- ☼ nokimaata
- ② radiohiilinäytteet 1-3

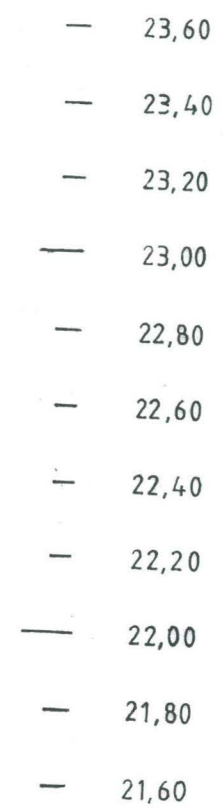
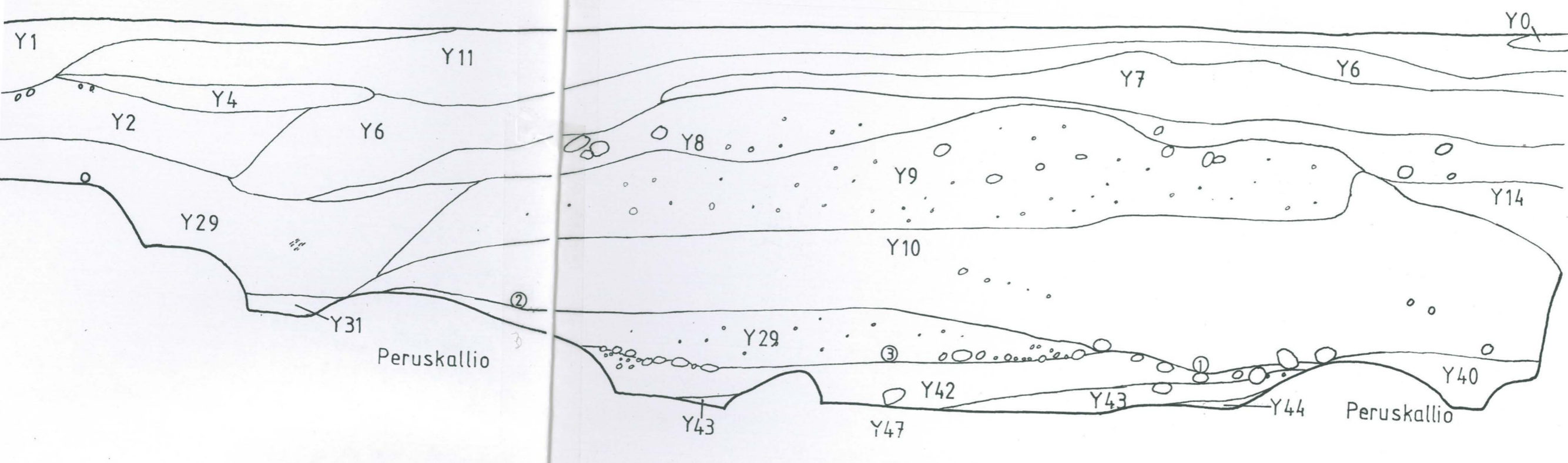
1 m

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 10
 Kyläraini, kaivanto 1 S- ja N-puolien länsiprofiilit
 R4, Y0-Y11, Y14, Y29, Y31, Y40, Y42-Y44, Y47, Y49, Y54, Y56, Y58-Y62
 MK 1:20
 Piirt. T. Soleva
 Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.10

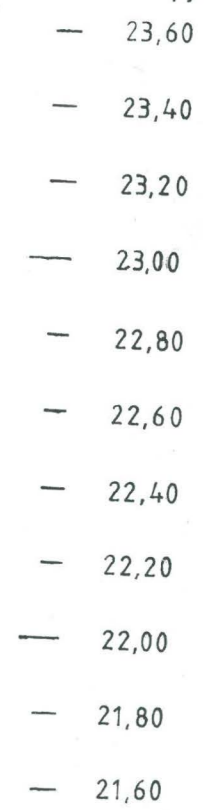
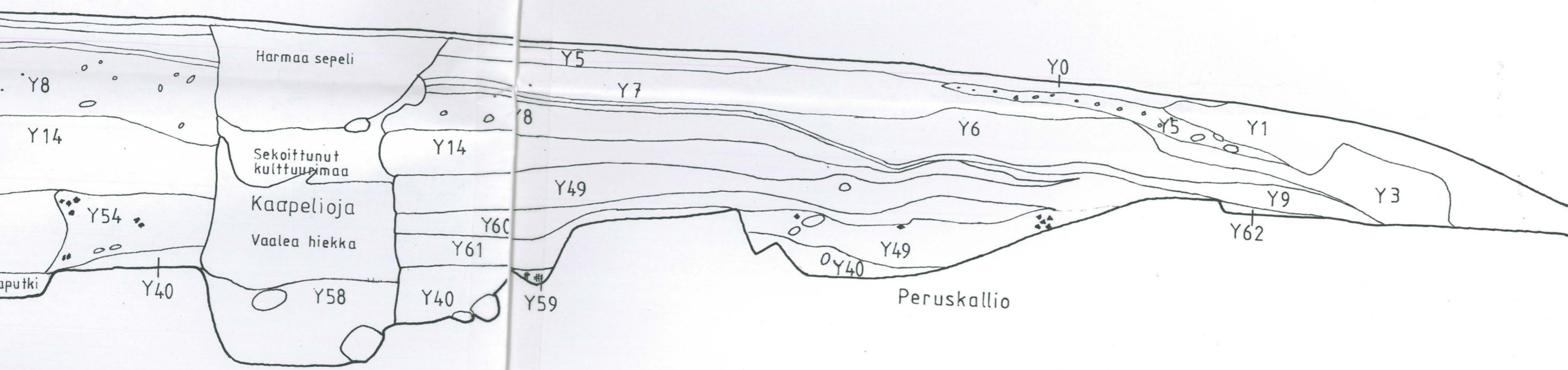
86223,51/54554,74

mmpy

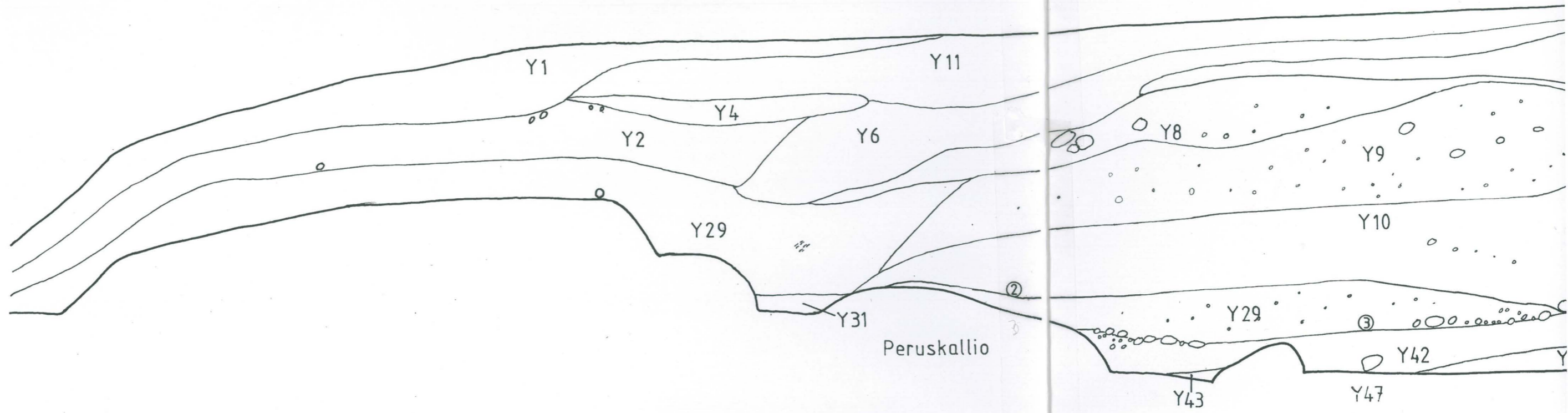

86223,88/54552,33

mmpy

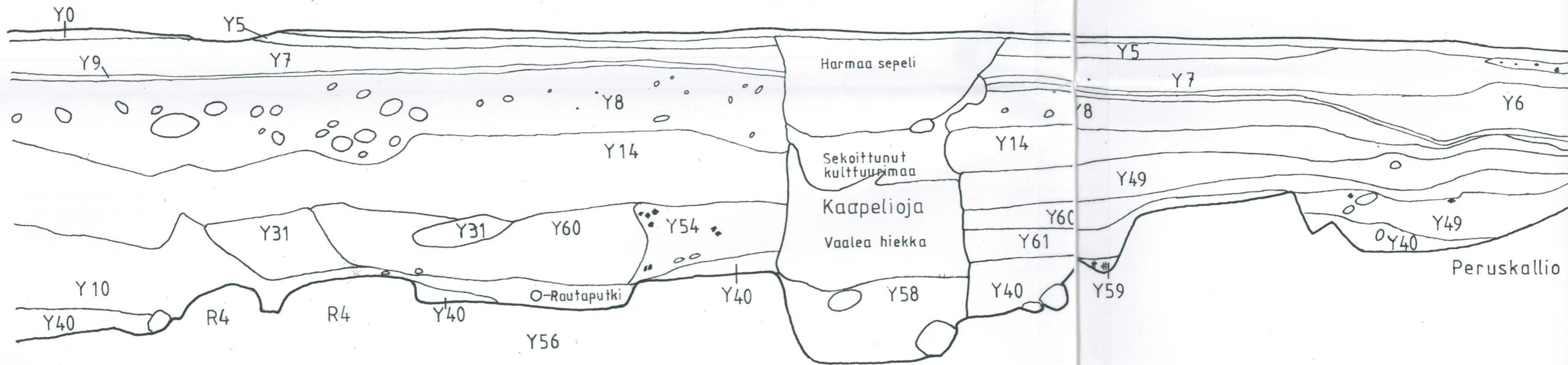

86214,31/54555,96

S-puoli länsiprofiili

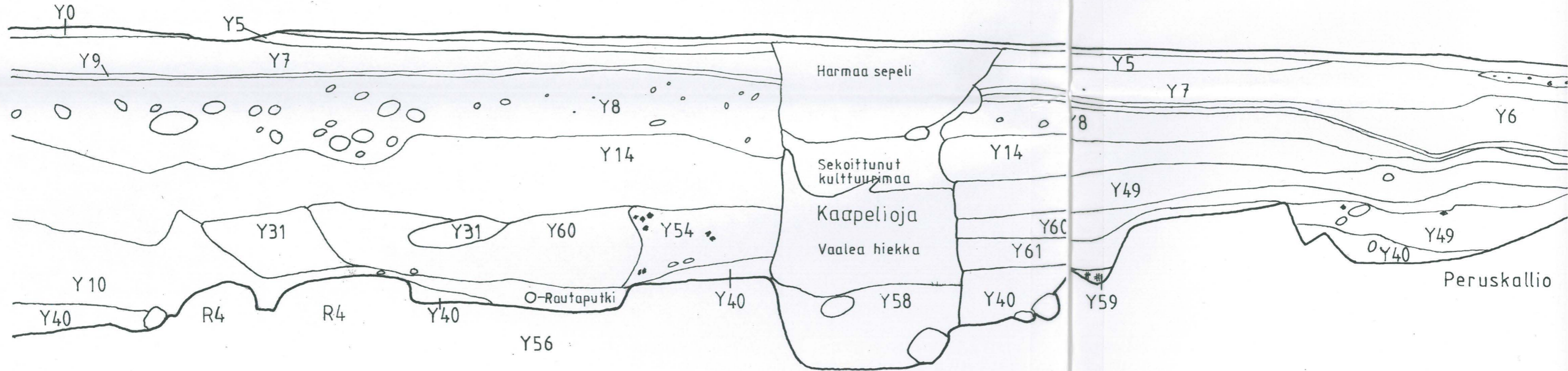
86223,32/54554,70

N-puoli länsiprofiili

S-puoli länsiprofiili

86223,32/54554,70

N-puoli länsiprofiili

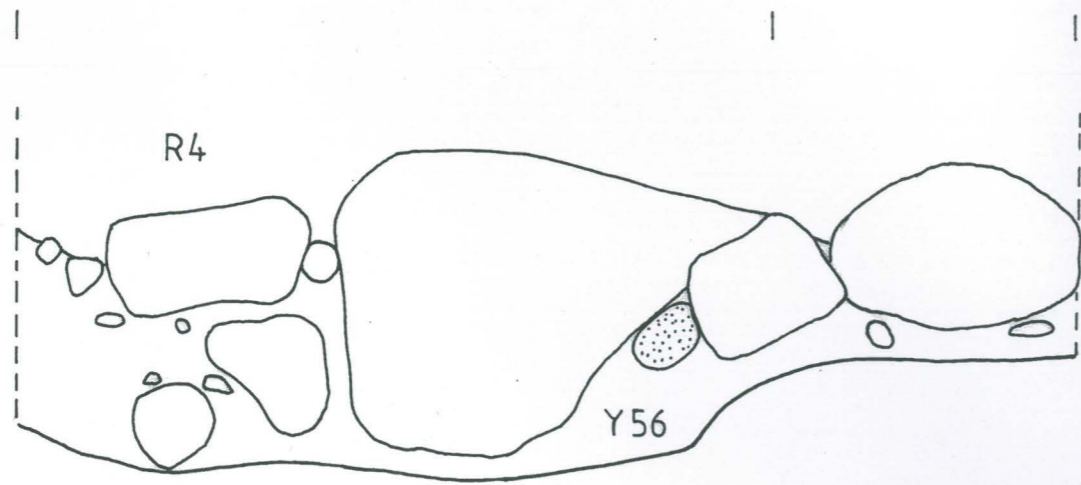
- kivi
- ⦿ puuta
- ⦿ tiiltä
- ⦿ nokimaata
- ⊙ radiohiilinäytteet 1-3

1 m

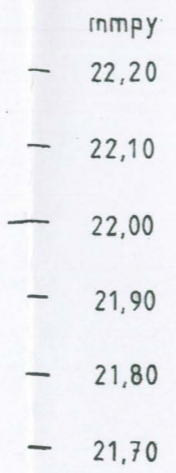
Y43

Y47

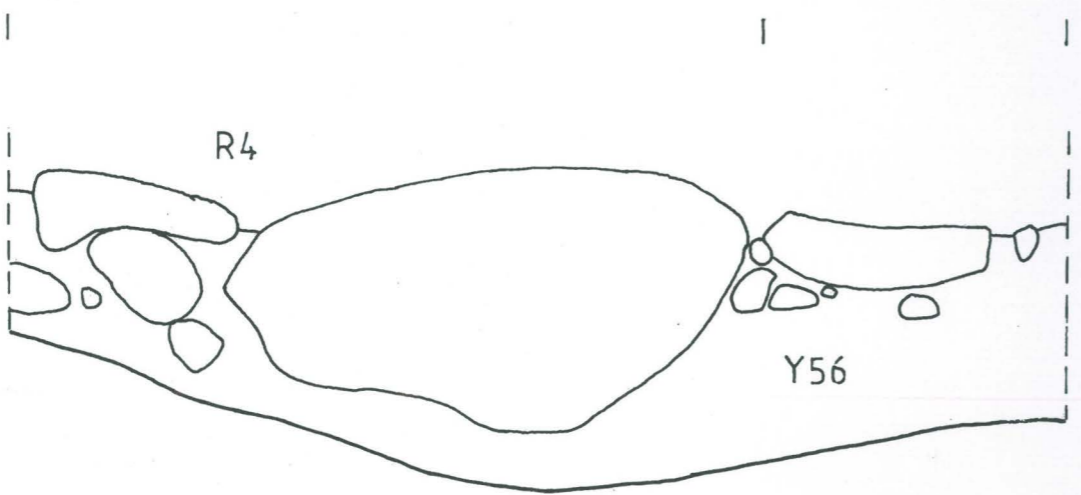
Peruskallio

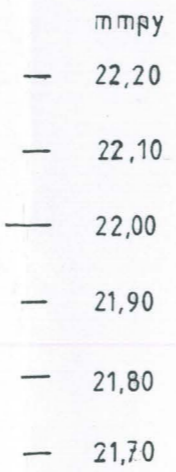
Etelästä päin

- kivi
- kalkkikivi

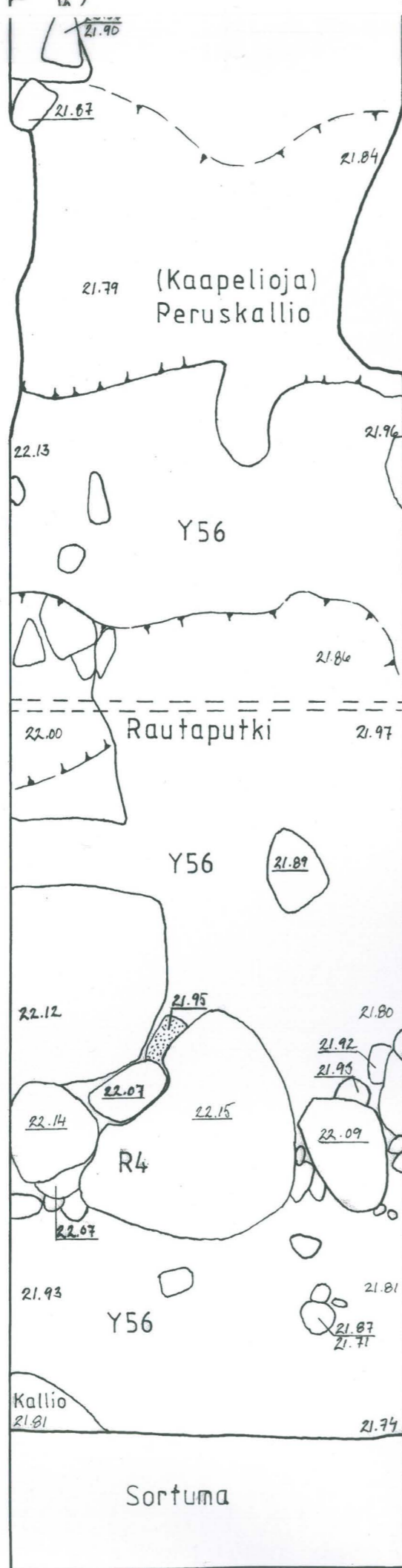

Pohjoisesta päin

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 9
 Kyläraitti, kaivanto 1 N-puoli, R4, Y56
 Mk 1:10
 Piirt. A. Malinen
 Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.9

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 8
 Kyläraitti, kaivanto 1 N-puoli
 R4, Y56, 62
 Mk 1:20
 Piirt. T. Soleva
 Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.8

86223,32/
 54554,70

86223,48/
 54555,74

86233,88/
54552,33

Kaivamaton alue

86234,10/
54553,79

Taso 3

Peruskallio

22.39

22.16

22.10

x 22.08

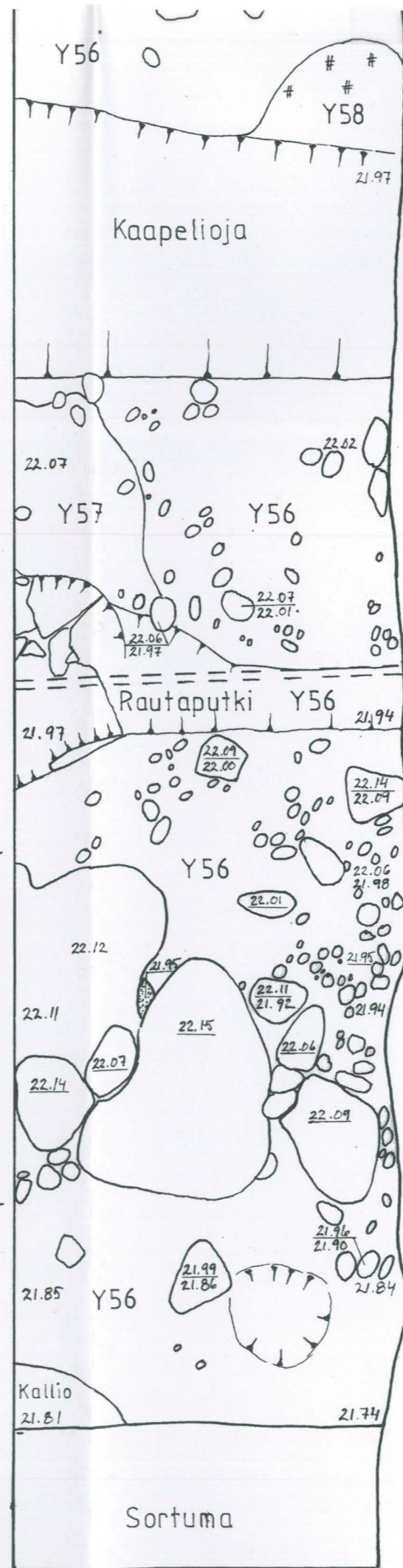
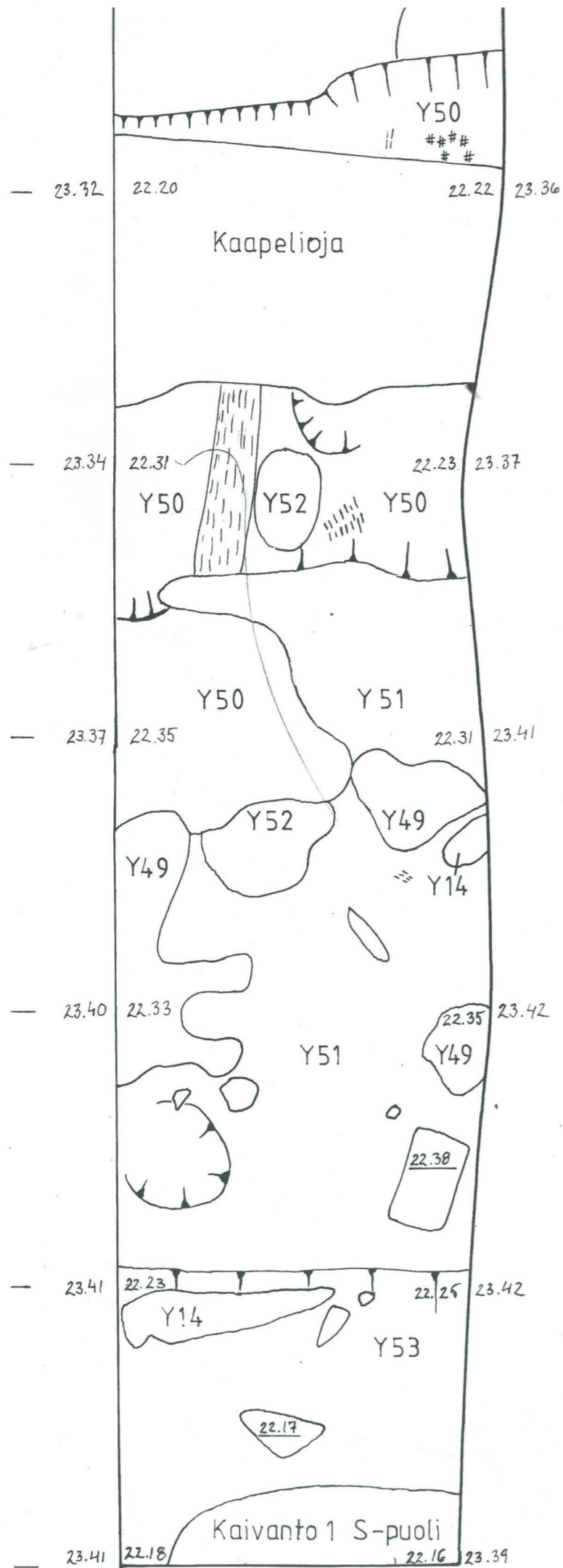
22.09

● kalkkikivi

○ kivi

x löytö KM 99078:2

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999

Kartta 7
 Kyläraitti, kaivanto 1 N-puoli
 R4, Y14, Y48, Y49, Y50, Y51, Y52, Y53, Y56, Y57, Y58
 MK 1:20
 Piirt. T. Soleva
 Museoviraston rakennushistorian osasto

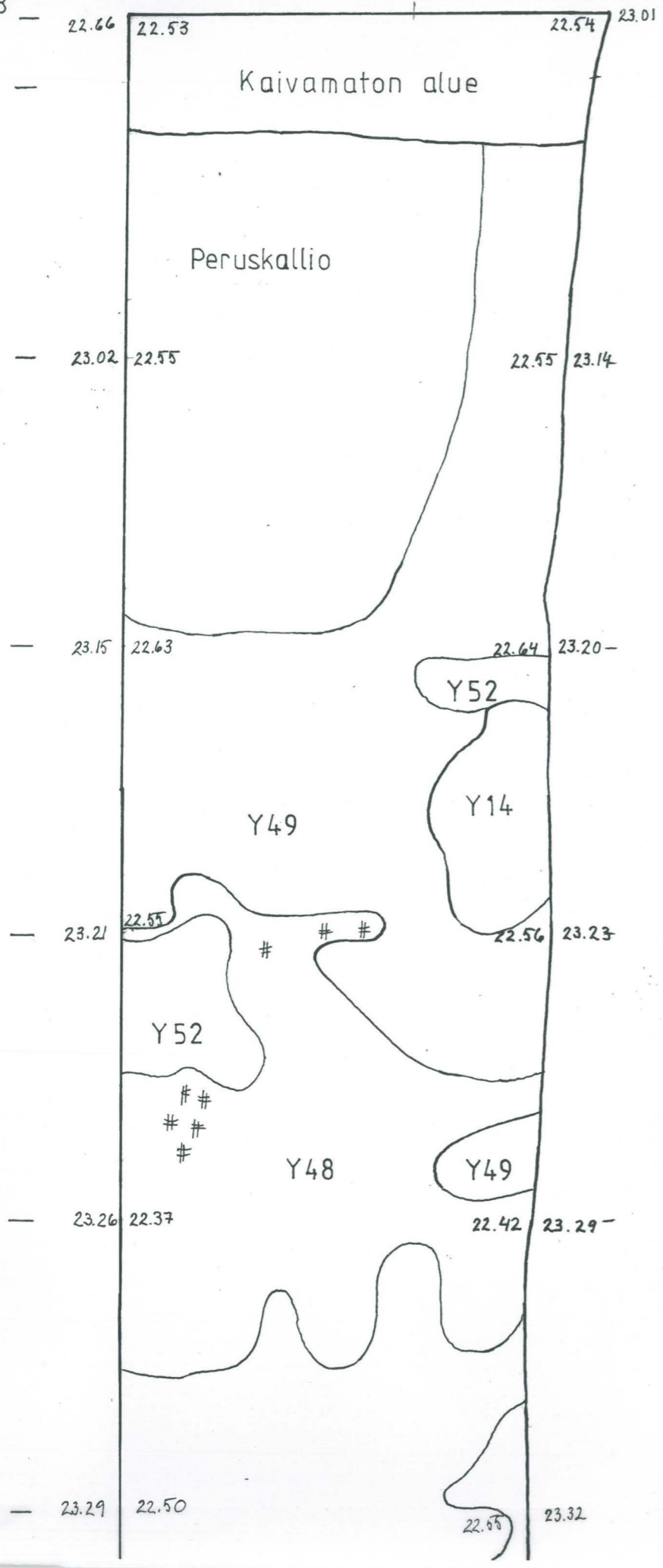
092.2.7

86223.32/
 54554.70

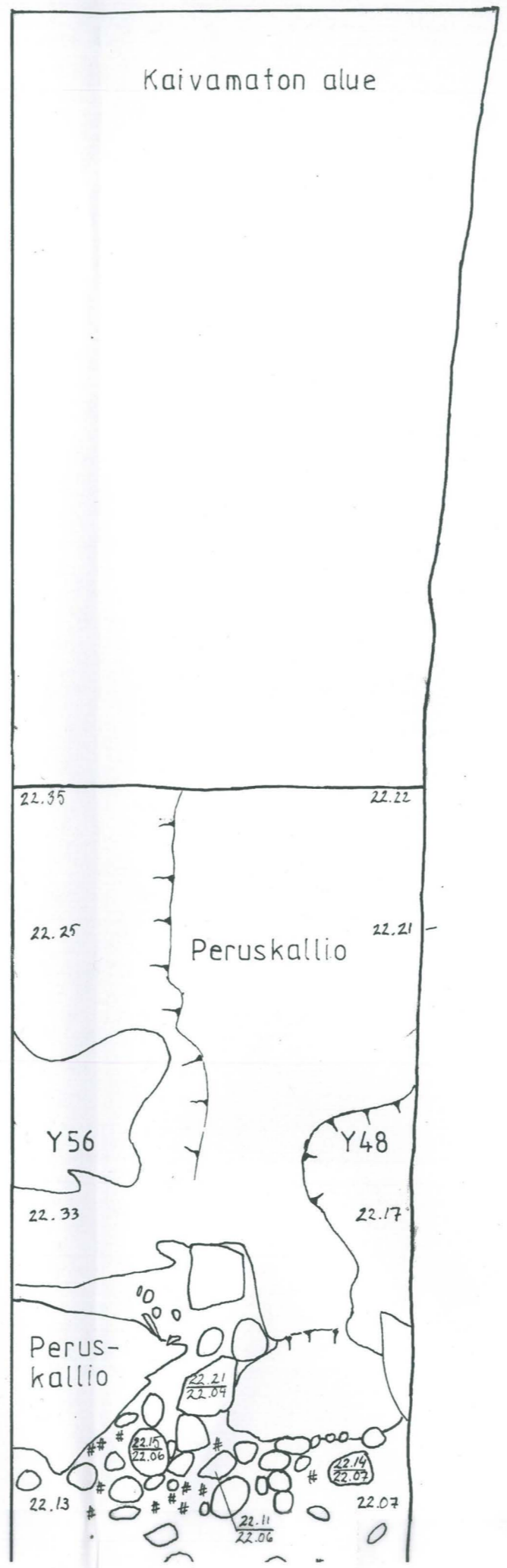
86223.48/
 54555.74

36233.88/
54552.33

86234.10/
54553.79

Taso 1

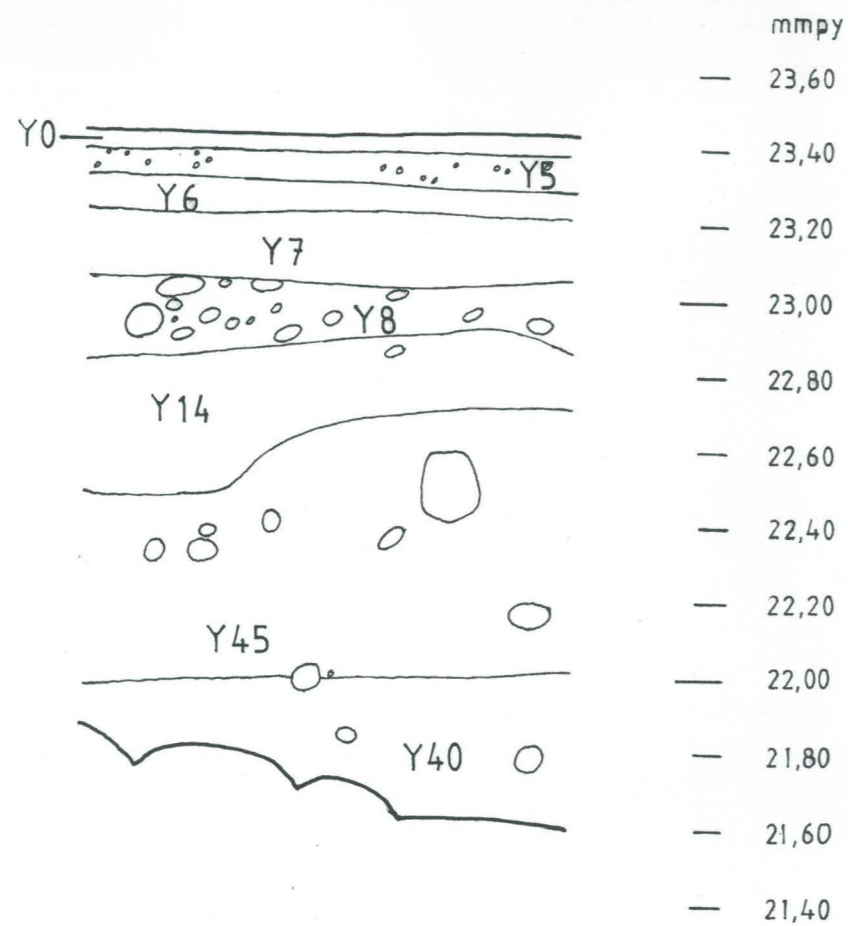

Taso 2

- kivi
- ≡≡≡ puuta
- ## nokimaata
- ⊙ kalkkikivi

86223,51/54554,74

86223,50/54556,11

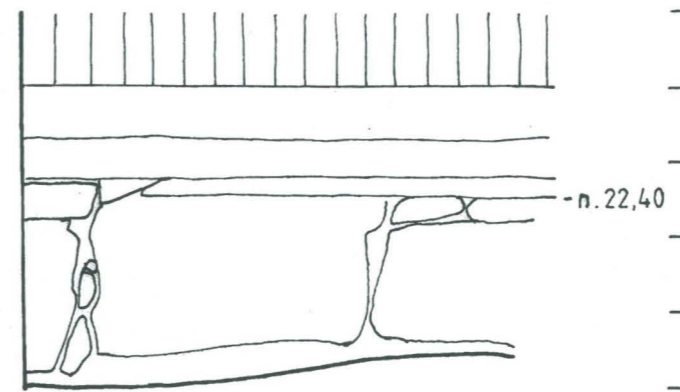
Pohjoispääty

○ kivi

1 m

86214,59/54557,55

86214,31/54555,96

Eteläpääty
Riddars II; kivijalka

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999

Kartta 6
 Kylärainne, kaivanto 1 S-puolen etelä- ja
 pohjoispäädät

R1, Y0, Y5, Y6, Y7, Y8, Y14, Y40, Y45

Mk 1: 20

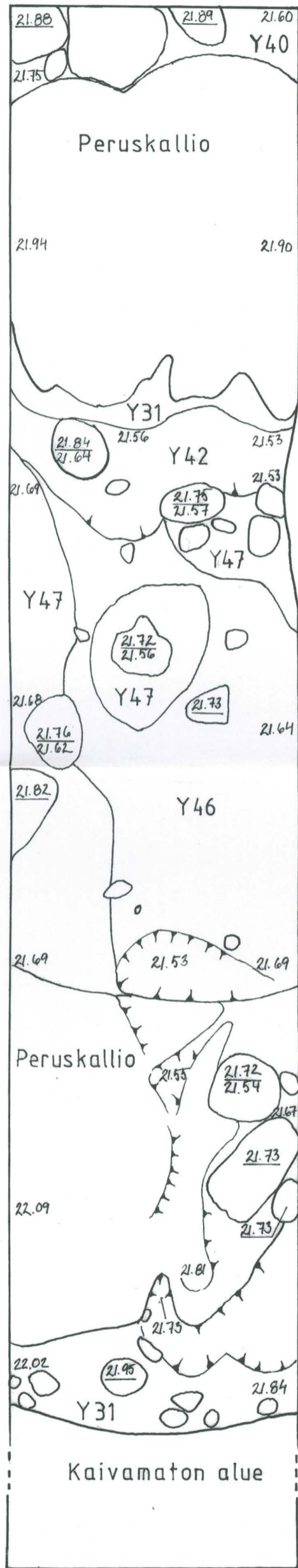
Piirt. A. Malinen & T. Soleva

Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.6

86223.51/54554.74

86223.50/54556.11

○ kivi

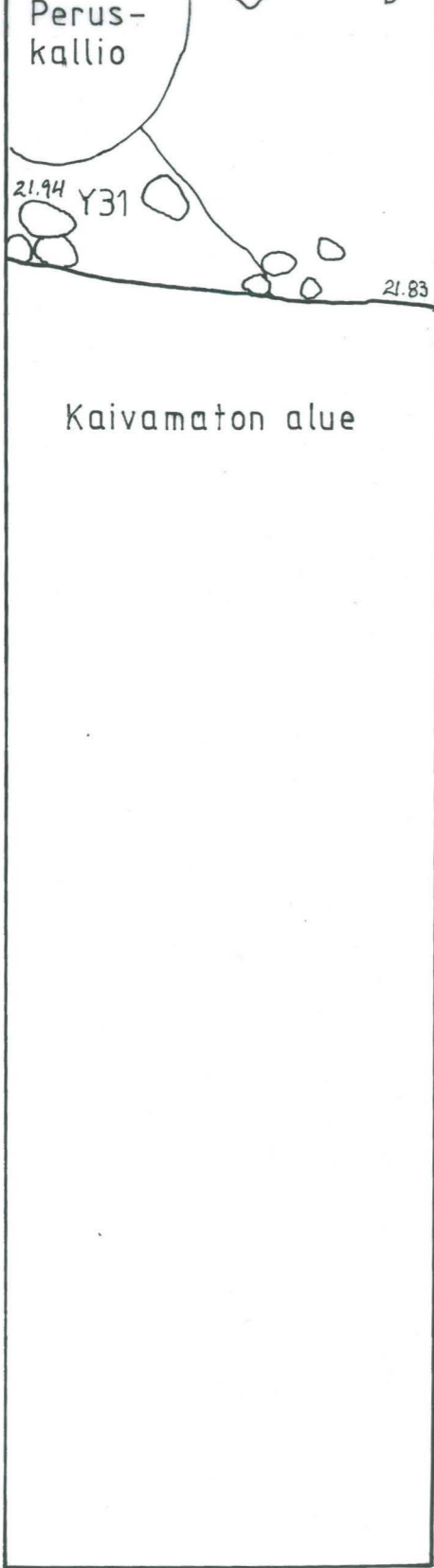
VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 5
 Kyläraitti, kaivanto 1 S-puoli
 Y31, Y40, Y42, Y46, Y47
 MK 1:20
 Piirt. T. Soleva
 Museoviraston rakennushistorian osasto

86214.31/54555.96

86214.59/54557.58

Taso 5

092.2.5

Kaivamaton alue

Taso 3

86214,31/54555,96

Kaivamaton alue

Taso 4

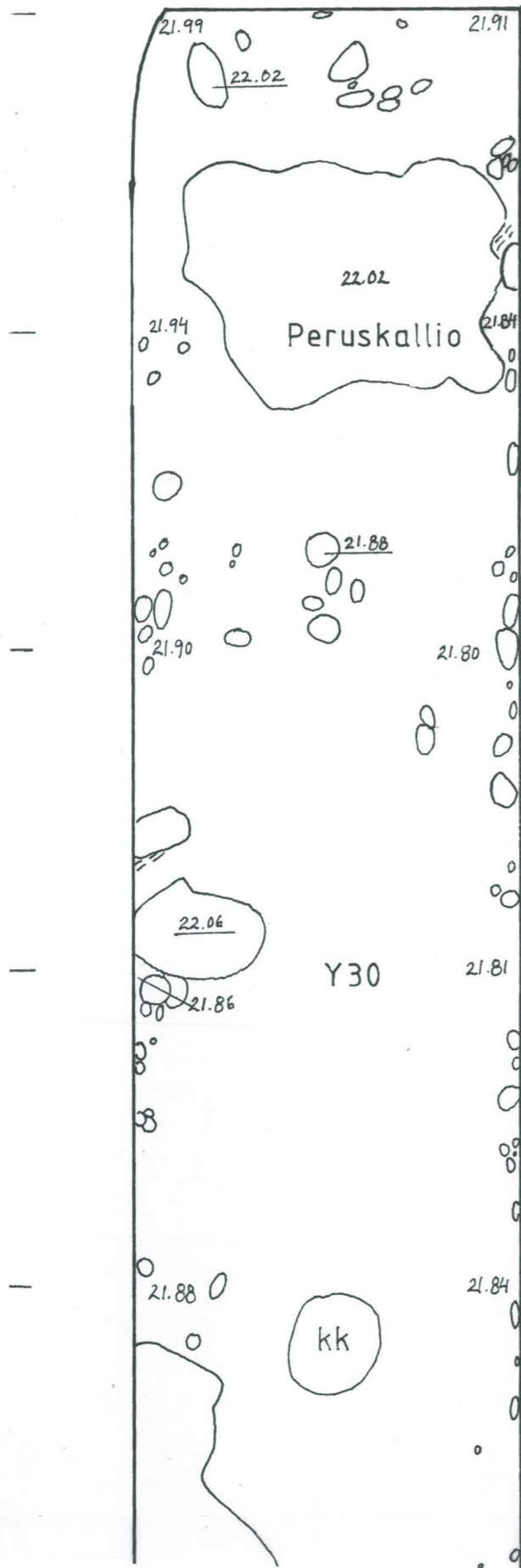
86214,59/54557,58

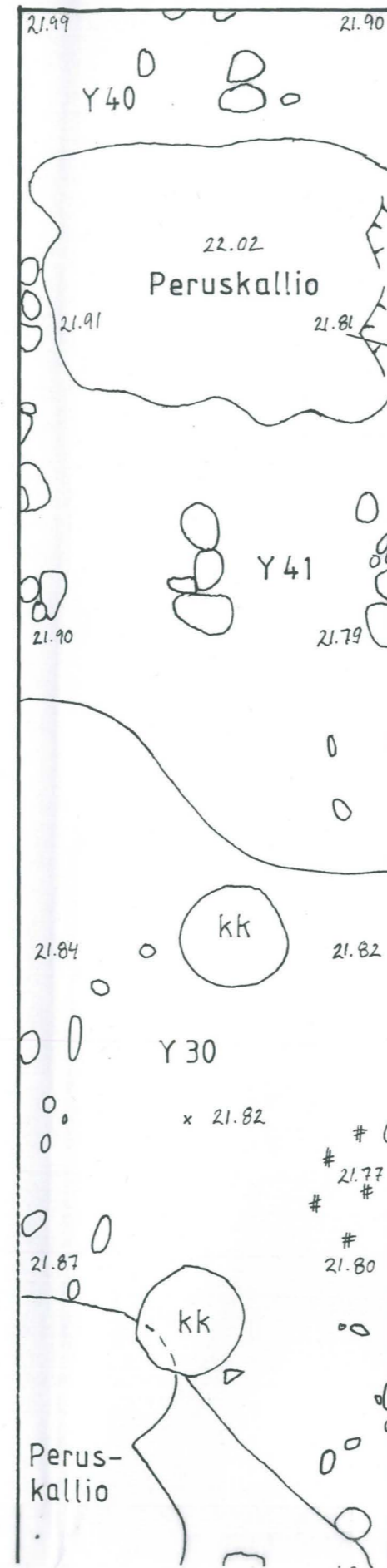
1 m

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 4
 Kyläraitti, kaivanto 1 S-puoli
 Y 30, Y31, Y40, Y41
 MK 1:20
 Piirt. T. Soleva
 Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.4

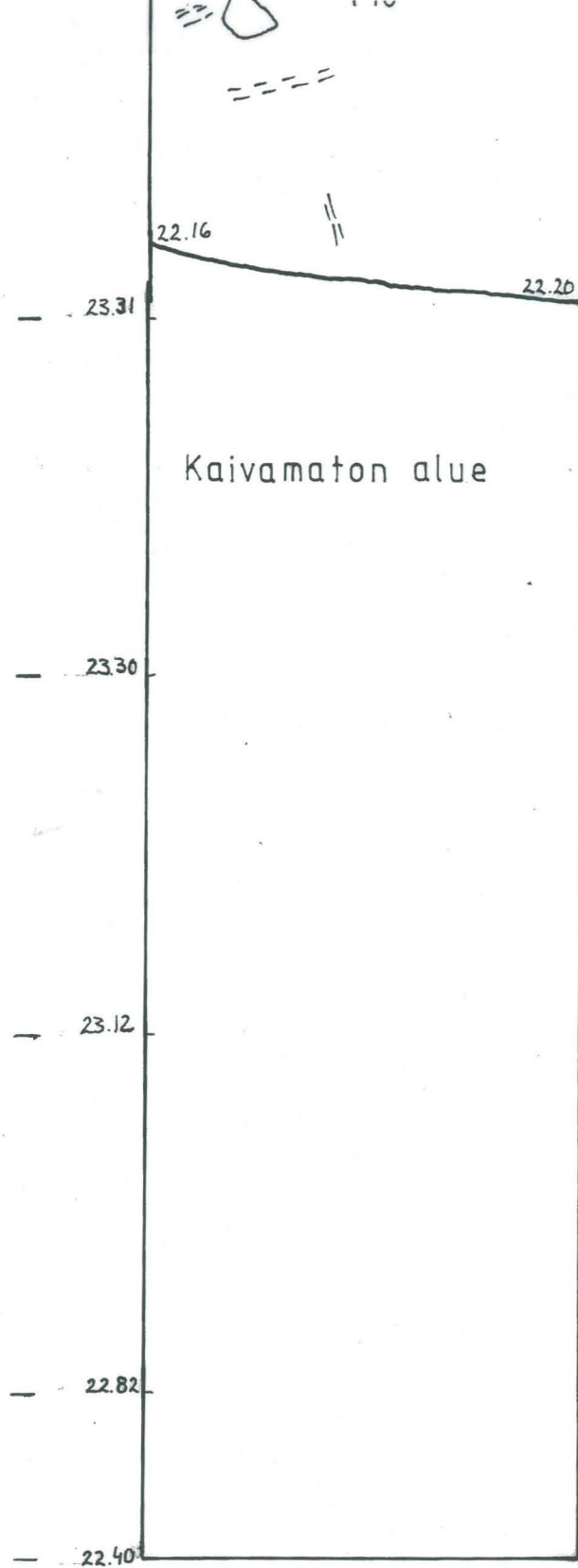
Perus-

Perus-
kallio

Y41

- kivi
- /// puuta
- # nokimaata
- kk koekuoppa
- x löytö KM 99078:12

Kaivamaton alue

Taso 1

86214,31/54555,96

Kaivamaton alue

Taso 2

86214,59/54557,58

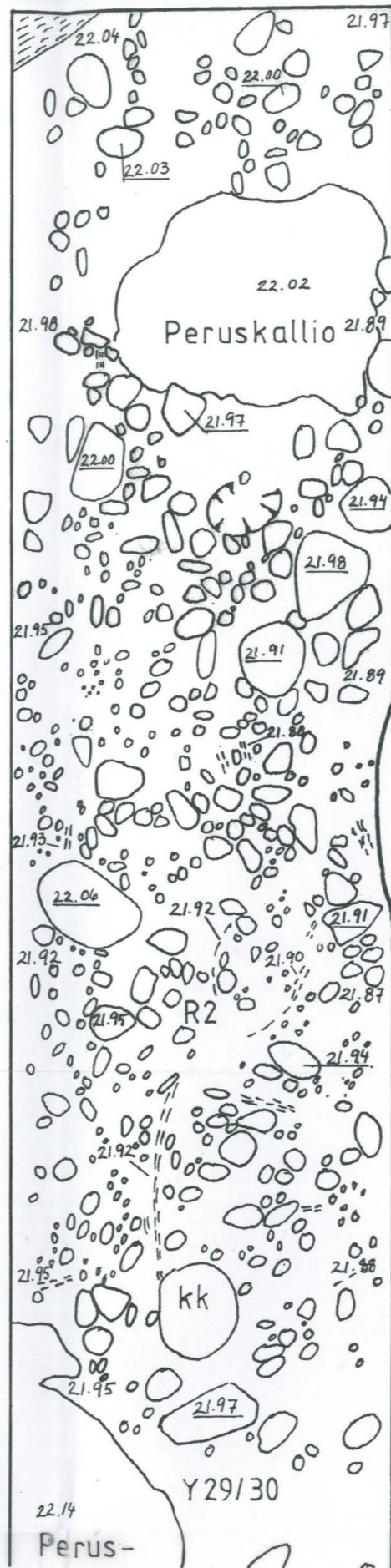
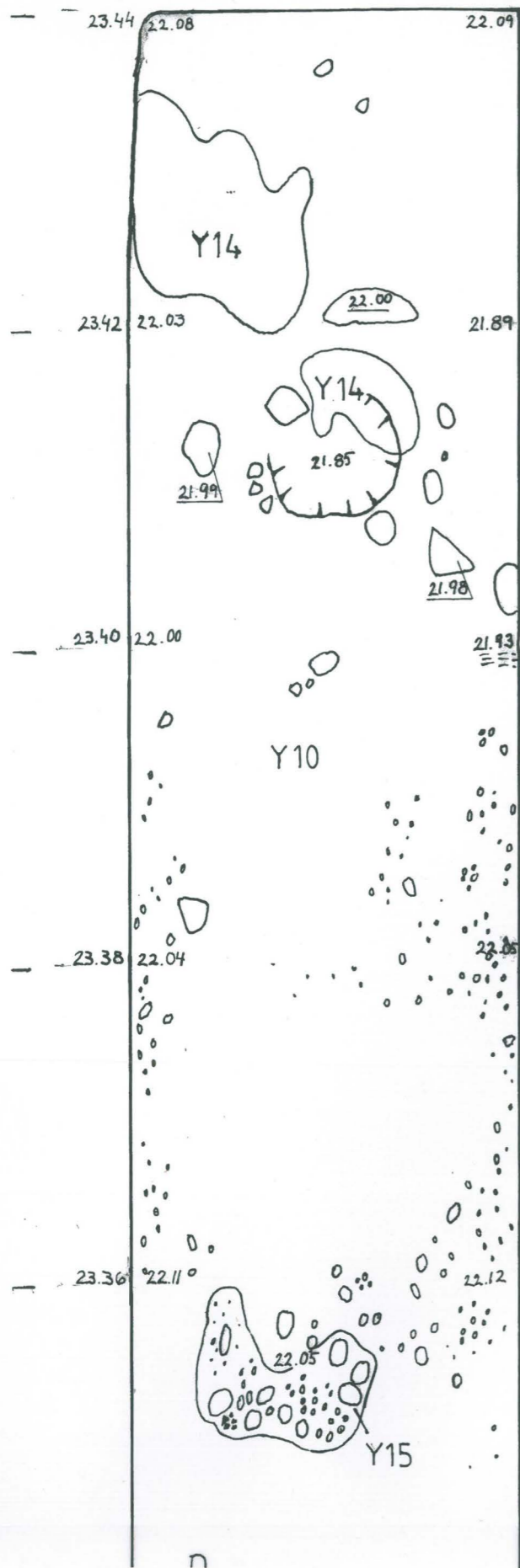

1 m

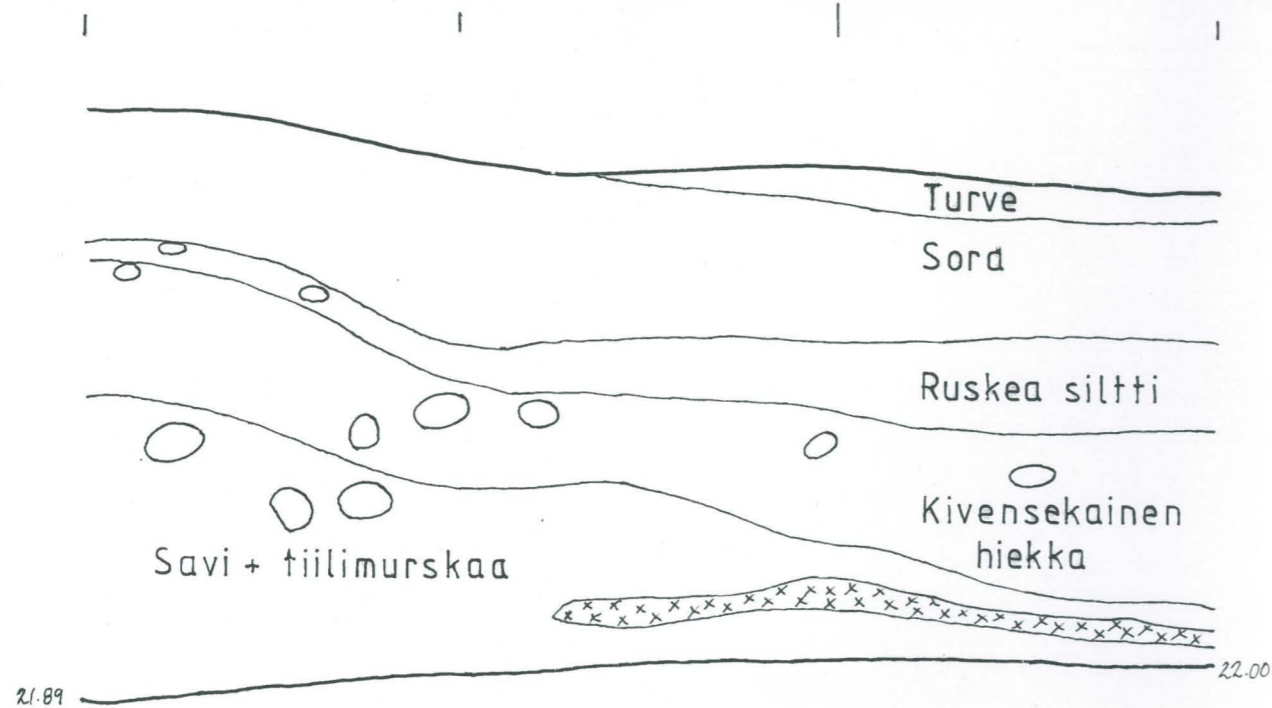
VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 3
 Kyläraitti, kaivanto 1 S-puoli, R2, Y10, Y14, Y15, Y29,
 MK 1:20 Y30
 Piirt. T. Soleva
 Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.3

- kivi
- ▨ puuta
- ✻ tiiltä
- kk koekuoppa

86237,56 / 54562,60

○ kivi

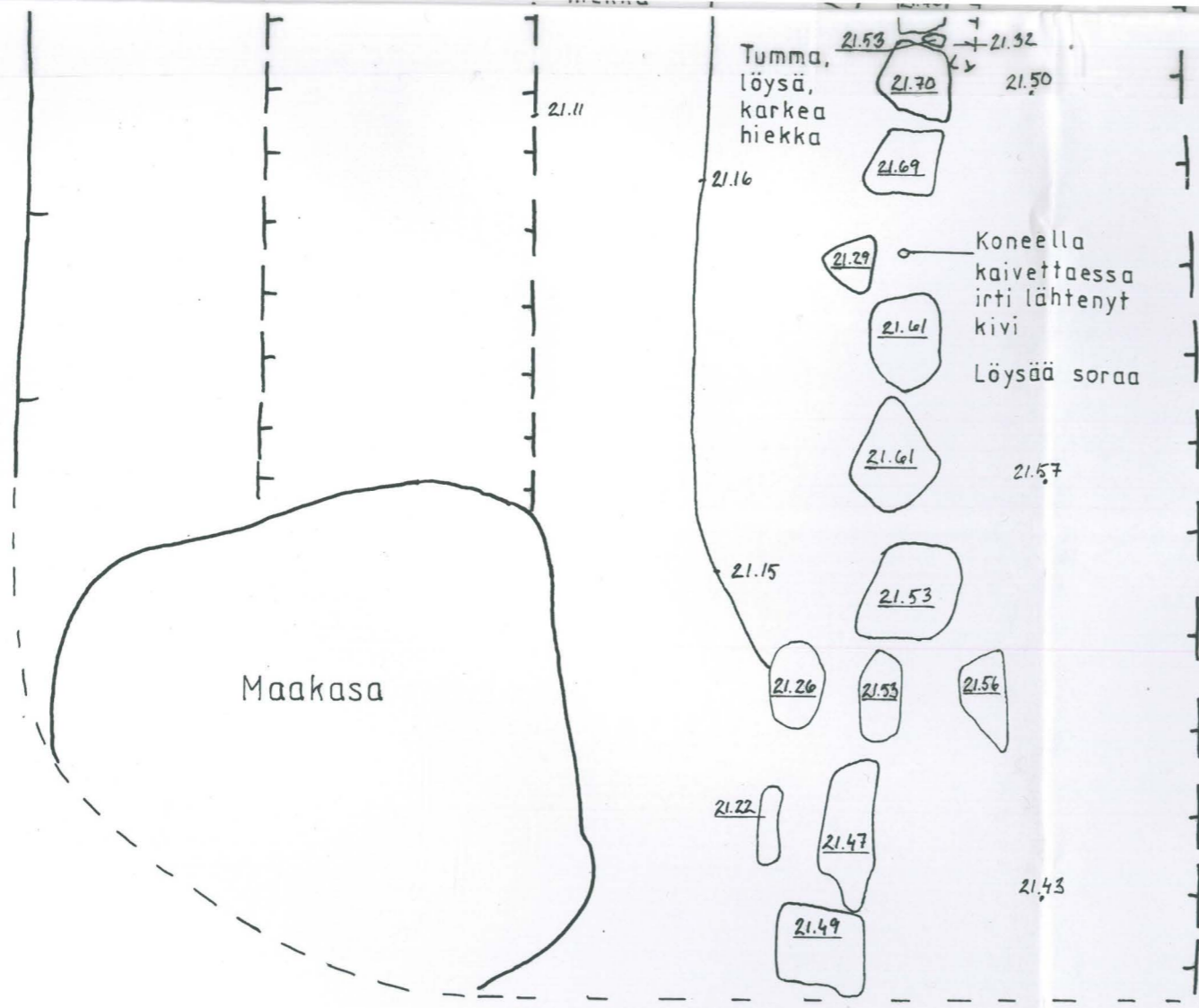
☒ kengän pohjia ja nahan paloja

1 m

VANTAA
HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
J. PIETILÄ 1999

Kartta 2
Kirkkotie, Gammal Knapas SW, itäprofiili
Mk 1:20
Piirt. T. Soleva
Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.2

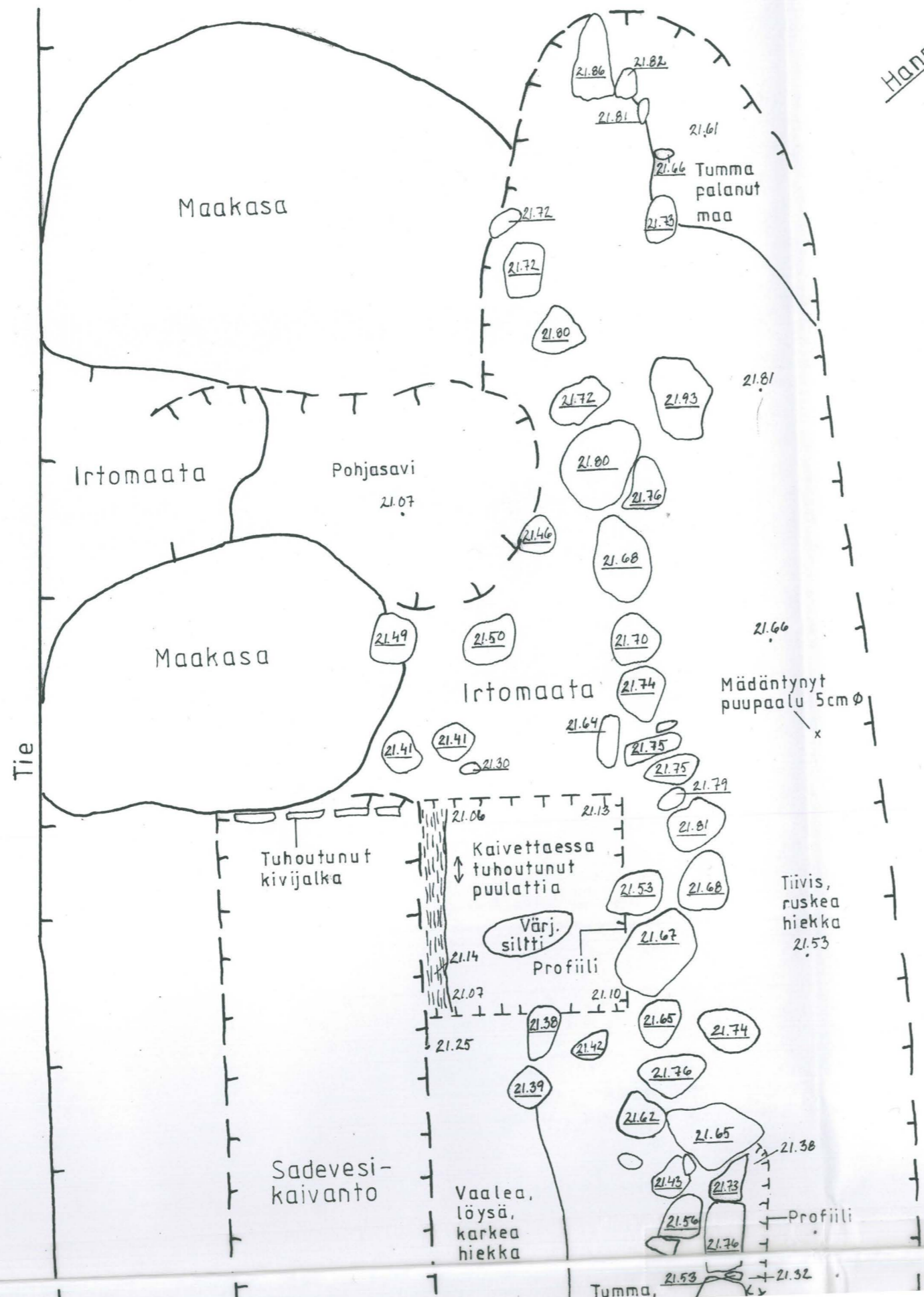

VANTAA
 HELSINGIN PITÄJÄN KIRKONKYLÄ
 J. PIETILÄ 1999
 Kartta 1
 Kirkkotie, Riddars II, ulkorakennuksen itäseinän
 Mk 1:50 kivijalka
 Piirt. J. Pietilä
 Museoviraston rakennushistorian osasto

092.2.1

Riddars II

Hannusas

- kivi
- ||||| puun jäänteitä
- ↕ puiden suunta

